

Upravnistvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.

Uneratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 5492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
5122, 5123, 5124, 5125, 5126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Str.-samayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Po vložitvi kandidatnih list

Ljubljansko okrajno sodišče je potrdilo kandidatno listo Jugoslovenske nacionalne stranke za senatske volitve 3. februarja. Objava liste je bila v vseh nacionalnih krogih sprejeta z zadovoljstvom, saj predstavlja izraz odločne volje, da nacionalna fronta tudi v lodoče enotno in solidarno vodi borbo za našo sveto narodno stvar. V osehah kandidatov so prišle do zadovoljivega izraza vse tendence, ki se povsem naravno pojavljajo v tako veliki organizaciji, kakršna je JNS.

Stranka je dala izraza svoji enotnosti s tem, da je tri od svojih najodličnejših politikov v dravski banovini postavila za kandidate: oba člana svojega predsedstva in svoja narodna poslanca dr. Kramerja in Ivana Puclja ter poleg njih slovenskega člana kraljevske vlade dr. Marušiča, ki je kot aktiven minister dobil prvo mesto na listi ne samo iz umiljive kurtoazije, temveč tudi kot iz raznih intimnih odnosov, ki vladajo med kraljevsko vlado in JNS.

Tudi regionalni interesi so vzeti v obzir. Kakor je znano, je bilo iz Stajerske precej pritožb, da so senatorska mesta preveč koncentrirana v Ljubljani, in pojavile so se energične zahteve, da se pri tokratnih dopolnilnih volitvah postavijo tudi kandidati iz Stajerske. Na odobreni listi JNS je dr. Kramer stajerski rojak, ali kar je glavno, prva dva namestnika sta iz hiše mariborske oblasti, med njima dr. Goršek, odlični in zaslužni javni delavec naše severne meje. Ker je razumljivo, da se bosta dr. Kramer in dr. Marušič pri letošnjih skupščinskih volitvah potegovala za poslanska mesta, je vstop njunih namestnikov v senat najbrž le vprašanje nekaj mesecev. Tudi upravičenosti zahtev, da dobi naš kmečki stan reprezentanta iz svojih lastnih vrst, je ugodeno s kandidaturami Puclja, katerega praktična in parlamentarna izkušnja bo v senatu prišla do veljave.

Tako je senatorska lista JNS, gledana z nacionalnega, političnega in gospodarskega ter regionalnega stališča, dober izraz vseh upravičenih želj in interesov.

Ze so se mnogi bali, da bodo razdiralne tendence, spretno podpirane od vseh onih, ki vedo, da je v sklenjenih nacionalnih vrstah sprevkljena nepopravna bariera za vse, ki postavlja za povratek starega žalostnega stanja, zanesle spore in konflikte v vrste JNS. Razdvojenost, ki se je pokazala glede kandidatur na banovinski konferenci stranke, kjer je sporazumna lista ostala v navidezni, čeprav neznatni manjšini, je marsikaterega vneta narodnega delavca globoko razočarala in vse nasprotnike navdala z neprikritim veseljem. Ze je klerikalno glasilo pričelo pisati članke o razkolu v JNS. Ze so dvigali znani agenti protijugoslovenske misli svoje glave. In na brzo roko so zastopniki starega partizanstva pričeli sestavljati svojo listo, z uspehom pobirajoč podpise pri ljudeh, ki jih je dosedaj respekt pred solidnostjo jugoslovenskih vrst držal v primerni opreznosti.

Na srečo je vrhovno vodstvo stranke pokazalo polno razumevanje, kako važno je očuvati zlasti tu gori na severozapadu edinstvo nacionalne fronte in preprečiti razdvojen nastop pri senatskih volitvah, ker bi v resnici lahko značljivi pričetki težke krize v nacionalni vojski, ki jo država in narod danes bolj kakor kdaj potrebuje. Uvažujoč stvarno razpoloženje, ki je vladalo na banovinski konferenci JNS, je vrhovno vodstvo stranke s svojo razsodbo proglasilo enotno listo. Pohvalno je treba podčrtati, da so se zastopniki i ene i druge teze, ki sta bili postavljeni na banovinski konferenci, disciplinirano podvrgli pravdoreku stranke in tako v zadnjem trenutku preprečili težke posledice, ki bi bile mogle nastati iz razcepeljivosti.

S posebnim zadoščenjem bodo odločitve strankinega vodstva pozdravili vsi oni trezni možje, ki so prošli ponedeljek v Ljubljani možato s svojim glasom branili edinstvo nacionalnih vrst in sporazumno delo, dobro vedo, da bi cepeljenje lahko povzročilo veliko škodo narodni in državljni misli. Kakor so bili ti možje kot izvoljeni naroda in organizacij v ogromni večini, tako smo prepričani, da delijo njihovo zadoščenje najširše vrste organiziranih pristajev JNS, ki odklanjajo vsako frakcijsko politiko v naših vrstah. Oni odbijajo od sebe, da bi bili pomagali pri kakšnih osebnih razračunavanjih in postavljajo vsem svojim vodilnim možem kot prvo svojo ne samo željo, nego zahtevo, da v slogi in sporazumu vodijo narodni posel, za katerega itak na vseh koncih in krajih primanjkuje moči.

Kot druga kandidatna lista je bila vložena lista treh bivših poslancev klerikalne stranke, gg. Zebota in tovarišev. Z načelnega in praktičnega stališča je treba poudariti, da se tudi oni, ki se do sedaj niso mogli odreči stare miselnosti, končno odločajo za pozitivno politiko in se odrekajo nesmiselnosti in nesrečni svoji abstenenčni devizi, ki je bila proglajena po odhodu g. dr. Korošca iz vlade, ker je bivši šef SLS ob prehodu v demokracijo režim smatral, da je sicer mo-

ZAPLETLJAJI V ŽENEVI

Mala antanta in Balkanska zveza zahtevata, da se istočasno s podunavsko konvencijo sklene tudi vzhodni pakt

London, 19. januarja. Č. Kakor vse kaže, so v zadnjih dneh na sestankih, ki jih je imel francoski zunanji minister z zunanjimi ministri Male antante, Balkanske zveze in Rusije nastale težave glede onega dela rimskega sporazuma, ki se nanaša na nevmesavanje poedinih držav v zadeve sosedov, kakor naj bi to določal srednje-evropski pakt. Pertinax je objavil v »Daily Telegraphu« poročilo, v katerem ugotavlja, da zunanji minister omenjenih držav trenutno še niso odobrili tega dela sporazuma, ki sta ga podpisala Laval in Mussolini v Rimu. V dokaz za svojo trditve navaja protokol, ki so ga podpisali ministri držav Male antante in ki pravi, da niti Mala antanta niti Balkanska zveza ne bosta pristali na projektirano konvencijo o Podunavju, če jima francoski zunanji minister ne bo zagotovil, da bo Francija podpisala pakt o sodelovanju z Rusijo tudi v primeru, če Nemčija in Poljska nanj ne bi pristali. V dodatku k temu protokolu si Mala antanta in Balkanska zveza pridržujeta pravico pogajati se o metodah in načinu pristanka na podunavski pakt. Vse kaže, da je tudi Litvinov zavzel tako stališče in da je skupno z zunanjimi ministri Male antante in Balkanske zveze zahteval od Lavala potrebna zagotovila v tej smeri, ki naj bi jih dal, še preden odpotuje s Flandinim v London. Ta okoliščina kaže na stvarno solidarnost Rusije z Mala antanto in Balkansko zvezo. Pertinax nadaljuje v svojem poročilu: Laval se bo moral v nekaj dneh odločiti za dalekosežne sklepe. Vsekakor je treba soditi, da sam ni hotel rešiti teze kočljivega vprašanja, dasi je imel v Ženevi zato dovolj časa, marveč ga namerava predložiti v rešitev celokupnemu francoskemu ministrskemu svetu.

Laval zahteva pristop Nemčije k vzhodnemu paktu

Pariz, 19. januarja. Č. Pariški listi posvečajo posebno pozornost razgovorom, ki jih vodijo v Ženevi o rimskem protokolu in o vzhodnem paktu. »Oeuvre« je mnenja, da se bo morala Francija že sedaj zavarovati proti težavam, ki bodo nedvomno stale ob priliki Flandinovega in Lavalovega obiska v Londonu. Zastopniki Male antante in Balkanske zveze so sugerirali Lavalu že zelo primerno rešitev, da bi nemorec Francija takoj te dni sklenila sporazum z Rusijo, s čimer bi bili dani vsi pogoji za sklenitev vzhodnega pakta. Če pa bi Francija zahtevala za sklenitev vzhodnega pakta najprej pristonek Poljske, potem Anglije in nazadnje še Nemčije, bi nedvomno prišlo do velikih težav. V primeru, da bi sklenila pakt z Rusijo, po katerem bi se obe državi vzajemno podpirali, bi se Poljska in Nemčija mnogo manj obotavljali. Na drugi strani pa vlada v krogih Male antante in Balkanske zveze velik pesimizem. Če bi namreč prišlo do realizacije četvornega pakta, bi si veslele pridobile premoč v Evropi in bi bile manjše države zapostavljene.

Vsekakor bo nemška vlada odgovorila na najnovejšo francosko noto glede vzhodnega pakta šele tedaj, ko bo podrobno preučila pogoje, pod katerimi bi Francija pristala na enakopravnost Nemčije v oboroževanju. Po informacijah »Oeuvre« je Laval večerj v Ženevi izjavil zastopnikom Male antante in Balkanske zveze, da je v svoji noti, ki jo je poslal v Berlin, kakor tudi v izjavi, ki jo je dal prednočnim na seji sveta Društva narodov, označil kot glavni francoski pogoj za priznanje nemške enakopravnosti v oboroževanju, povratek Nemčije v Društvo narodov in njen pristonek na vzhodni pakt. Kljub temu so zastopniki francoskih prijateljskih držav mnenja, da bi se morala pogajanja, ki se bodo pričela v bližnjih dneh tako glede vzhodnega pakta kakor glede rimskega sporazuma, razvrti na tale način:

Najprej bi morala Francija skleniti z Rusijo že projektirani sporazum. Nato bi se morala pričeti pogajanja glede rimskega sporazuma in predvsem bi morala francoska poslanska zbornica ratificirati kolonialno konvencijo med Francijo in Italijo. Šele nazadnje naj bi se pričela pogajanja za sporazum med Francijo in Nemčijo.

»Matine« smatra, da kaže pospešiti razgovore o rimskih sporazumih in o načrtih vzhodnega in balkanskega pakta. Snoci so v Ženevi govorili, da bodo ta pogajanja že danes zaključena. Prizadete države nameravajo sprejeti sklepe, ki so v popolnem skladu s pomirljivo in miroljubno politiko francoskega zunanega ministra Lavala.

»Petit Parisien« tolmači položaj takole: Grčija in Turčija se bojita, da bi ju sedanjí načrti o srednji Evropi odtujili od Male antante. Na vsak način pa hoče Mala antanta ohraniti svoje stike z Bal-

kansko zvezo. Tudi Rusija postaja že nemirna zaradi zavlačevanja vzhodnega pakta. Njeni zastopniki postavljajo sedaj vprašanje, kakšno bo zblizanje Rusije s Francijo, z Mala antanto in z Balkansko zvezo, če nameravani pakt s Poljsko in Nemčijo propade. Ta bojazen pa je brez podpore, pravi list. Rimski sporazumi ne omejujejo francoske politike napram tretjim. Laval je s svojim delom v Rimu omogočil na eni strani križanje med Francijo in Italijo, na drugi strani pa ublažil napetost v srednji Evropi. Z dobro voljo prizadetih držav bo mogoče že v najkrajšem času okrepiti mir v Evropi.

Sklicanje srednjeevropske konference

Ženeva, 19. januarja. AA. V zvezi z današnjimi dopoldanskimi razgovori med državniiki govore, da ni izključeno, da se bo vršila posebna konferenca za ureditev nekaterih srednjeevropskih vprašanj.

Litvinov optimist

Ženeva, 19. januarja. AA. Francoski zunanji minister Laval je konferiral z ruskim komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim in s poljskim zunanjim ministrom polkovnikom Beckom.

Litvinov je izjavil poročevalcu agencije Havas, da so nade na sklenitev pakta o vzajemni pomoči — podpis tega pakta je danes odvisen le še od Nemčije — zelo narasle. Posebno je izrazil svoje zadovoljstvo

nad razgovorom z Lavalom. Ta razgovor, je dejal, je le še potrdil najino zvestobo duhu, v katerem se je rodil protokol od 5. decembra 1934.

Švicarsko posojilo Rusiji

Ženeva, 19. januarja. w. V zvezi z imeovanjem ruskega člana finančnega odbora Rosenbluma je bila v krogih Društva narodov razširjena vest, da se bodo vse švicarske velebanke pogajale z rusko vlado o posojilu 200 milijonov frankov, ki bi se zajamčilo z rusko produkcijo zlata v prihodnjih letih. V to svrhu bo zastopnik švicarskih velebank odpotoval v Moskvo.

Eden o potrebi medsebojnega zaupanja

Ženeva, 19. jan. w. Lord Eden je izjavil v govoru po radiu, ki so ga prenašali tudi v Anglijo, da je edini cilj angleške politike napram Evropi vzpostavitev in ohranitev prijateljskih odnosov med Veliko Britanijo in med njenimi kontinentalnimi sosedji. O rezultatu posarskega plebiscita je izjavil, da gotovo ni nespretno upati, da bo rešitev tega problema otvorila novo razdobje ugodnih možnosti. Da pa se bo mogla doseči iz tega korist, bodo morali narodi k skupnemu delu doprinesiti nekaj več kot samo priznanje dobre volje, kakor bi to bilo tudi odkritosrčno. Da se odstranijo čustva nesigurnosti, pod katerimi trpi vsa Evropa, se moramo prihodnje mesece združiti, da pospešimo čustva zaupanja, ki so bistveni znak za trajni mir.

Razprave sveta DN

Bojazen Turčije pred italijansko ekspanzivnostjo proti bližnjemu vzhodu

Ženeva, 19. januarja. g. Zaradi živahne posredovalne akcije angleške in francoske delegacije se je večerj v abesinsko-italijanskem sporu v toliko dosegel začasni sporazum, da bo javna razprava o tem sporu odgodena na prihodnje zasedanje Društva narodov.

Včeraj popoldne so se vršila važna posvetovanja o posledicah rimskega pakta in vzhodnega pakta. Položaj je precej zapleten. Težkoče izhajajo od Rusije in Turčije. Kljub zagotovilom zunanjega ministra Lavala se boji turški zunanji minister Tefik Rudžij Aras, da bo francosko-italijanska zblizanje v srednji Evropi imelo za posledico, da se bo italijanska ekspanzijska politika prenesla na bližnji vzhod. Zaradi tega je toplo podpiral korak etiosepske vlade v Ženevi. Z druge strani se boji Litvinov, da bo imela

diplomatska akcija, ki se je pričela v Rimu za stabilizacijo v Podunavju, za posledico, da bodo pri pogajanjih o vzhodnem paktu nastale težkoče.

Ruska diplomacija želi, da se sklene vzhodni pakt, preden bi se spuščali v nove kombinacije. Glede na te nasprotujoče si tendence je Laval večerj povabil na diplomatski dine Litvinova, Potemkina, Rosenberga, Tefika Rudžij Arasa ter zastopnike Grčije, Rumunije in Jugoslavije, da jim še enkrat obrazloži bistvo in dalekosežnost rimskega dogovora ter z njimi skupaj prouči sredstva in pola, da bi se razne diplomatske ideje in načrti spravili v sklad z organizacijo evropske varnosti.

Svet Društva narodov je snoči zavrnil protest princa Plessa proti poljski vladi, ki je zaplenila njegovo imetje v poljski Gornji

Dokazi govore

Iz vsebine pritožbe koroških Slovencev na Društvo narodov proti zadnjemu ljudskemu štetju v Avstriji

Ženeva, 19. januarja. p. Kakor smo že objavili, razpravlja poseben odbor sveta Društva narodov o pritožbi bivšega poslanca koroškega deželnega zbora dr. Prana Petka zoper avstrijsko vlado zaradi zatiranja jugoslovenske narodne manjšine na Koroškem. Pritožba je zbudila v krogih Društva narodov veliko nevoljo zoper avstrijsko vlado, ki neprestano berati o Ženevi. To je tudi eden izmed glavnih vzrokov, da je prišel avstrijski zunanji minister Berger nenadoma v Ženevo. Pritožba se nanaša konkretno na dogodeke o priliki lanskega ljudskega štetja na Koroškem, ko so si avstrijske oblasti na vse načine prizadevale, da bi izbrisale koroške Slovence in utajile sploh obstoj jugoslovenske narodne manjšine. Pritožba dokazuje, da navedbe ter navedeni primeri postopanja avstrijskih oblasti in vladnih organov, ki blje v obraz najosnovnejšim pojmom spoštovanja manjšinskih pravic.

Pritožba navaja, kako so se avstrijske oblasti že za časa pokojne avstro-ogrske marnilje trudile, da bi pri ljudskem štetju zmanjšale število Slovanov. Leta 1910 so pri ljudskem štetju na Koroškem uvedli posebno rubriko, tako da se je narodnost vpisovala ne po materinskem jeziku, marveč po občevelnem jeziku. Enake metode je uporabljala avstrijska vlada pri ljudskem štetju leta 1923. Pri zadnjem ljudskem štetju, ki je bilo 22. marca 1934, pa so avstrijske oblasti šle še dalje in naravnost nasilno vpisovale koroške Slovence za Nemce. Materinski jezik in slovensko pokolenje se sploh ni upoštevalo in če je kdo vztrajal na navedbi slovenske narodnosti, je prišel v nevarnost, da ga zapro, kar se je, kakor pritožba podrobo-

no navaja, tudi v mnogih primerih zgodilo. Avstrijska vlada je na splošno izdala navodila, da se mora upoštevati narodnost po kulturni sredini, v kateri posameznik živi. Ze to je tako širok in raztegljiv pojem, da so imeli popisovalni organi docela svobodne roke. Kor. dež. vlada je šla še dalje in dala navodila, da o narodnosti ne odloča ne pokolenje, ne jezik, marveč čustvovanje. Kako se je to v praksi izvajalo, kaže cela vrsta primerov, ki jih navaja pritožba in iz katerih je jasno razvidno, s kakšno tendenco se je vršilo že slovito ljudsko štetje v Avstriji. Popisovalnih pol niso smeli izpolnjevati Slovenci sami, marveč so to storili organi oblastev, ki pa so se pri tem posluževali vseh mogočih sredstev in pritiska, da so mogli kar najbolj znižati število slovenske narodne manjšine. Izmed številnih primerov naj navedemo samo nekaj najznačilnejših:

V občini Mederje je komisar za ljudsko štetje sam hodil od hiše do hiše in vršil popisovanje. Pri tem pa ni nikogar vprašal po narodnosti, marveč je stavil vprašanje: Ali ste za Avstrijo ali za Jugoslavijo? Če bi kdo na to odgovoril, da je za Jugoslavijo, bi ga kot veleizdajalca takoj zaprli. Ako pa je dejal, da je za Avstrijo, so ga brez nadaljnje vprašal za Nemca. Ako pa je hotel proti takemu načinu izpraševanja protestirati, je prišel zaradi upora zoper oblasti v zapor. Kdor je izjavil, da je Slovenec, tega so takoj prijeli: Torej ste za Srbe! in že je imel pekat veleizdajalca.

V Koroški Bell je komisar izpraševal ljudi, s kom simpatizirajo, z Avstrijo ali z Jugoslavijo. Ali želite, da pridejo Srbi semkaj in da boste morali služiti vojake v Makedoniji in slično. Kdor je izjavil simpatije za Avstrijo, je bil seveda proglašen za Nemca, drugačne izjave pa nihče ni smel dati brez nevarnosti najhujšega preganjanja.

V Ledenici so nedoletni šoloobvezni otroci morali sami odgovorjati, ali so Slovenci, ali Nemci. Seveda pa se je vprašanje glasilo docela drugače. Otroke so spraševali, v katerem jeziku lažje čitajo, nemško ali slovensko. Ker na Koroškem sploh ni nobene slovenske šole in se uče otroci samo nemško, je jasno, da so otroci izjavili, da lažje čitajo nemško, ker so se tega učili, slovenskega pa ne. Čeravno v vsej vasi ni pet Nemcev, so vsi otroci vpisani za Nemce.

Ze teh par primerov dokazuje, da je ljudsko štetje na Koroškem čisto navaden falzifikat. Pritožba navaja, da je na Koroškem najmanj 90.000 Slovencev, ki so vpisani za Nemce, čeravno večina od njih

šteje, ker že več let ni plačal davkov. Za ostali davki so znašali v celoti 11 milijonov zlotov. Svet Društva narodov je na svoji seji protest zavrnil, češ, da ni načelnega značaja, ker med Poljsko in Nemčijo ni sporazuma, ki bi se nanašal na privatna imetja.

Končno je svet Društva narodov večerj razpravljaj tudi o protestu grške vlade proti Albaniji zaradi njenega protizakonitega postopanja z grškimi manjšinami. Svet je odločil, naj se to vprašanje preda mednarodnemu razsodišču v Haagu.

Včerajšnja seja

Ženeva, 19. januarja. Č. Svet Društva narodov je zasedal tudi danes dopoldne. Prvi del seje je bil tajen. Na njem so sklenili imenovati ruskega delegata za člana finančnega odbora. Politični krogi smatrajo to imenovanje za preobrat v finančni politiki sveta Društva narodov, ker so se doslej ostali člani finančnega odbora upirali, da bi bila v odboru zastopana tudi antikapitalistična država, kakršna je Rusija. Ruska vlada je ponovno zahtevala, da se njen zastopnik imenuje v finančni odboru.

Na javni seji je svet Društva narodov razpravljaj o sporu med Abesinijo in Italijo. Ugotovili so, da vsa zadeva še ni zrela za javno razpravo. Italijanski delegat ni hotel sprejeti formule, ki sta jo predlagala Francija in Anglija, da bi se vprašanje Abesidentov na abesinsko-eritrejski meji vsestransko proučilo. Prizadavanje veselih, da bi abesinsko-italijanski spor spravile z dnevnega reda zasedanja sveta Društva narodov, pa je naletelo na hud odpor pri turškem delegatu, ki je doslej stalno podpiral Abesinijo pri njenem sporu proti Italiji.

Svet Društva narodov je nadalje odobrj poročilo finančnega odbora Društva narodov, sprejel pa je na znanje tudi mnenje bolgarskega zunanjega ministra Batolova, ki je trdil, da je poročilo sestavljeno vse preveč v optimističnem smislu in na teoretični osnovi. Svojo kritiko je bolgarski zunanji minister zasnoval na besede v poročilu finančnega odbora, ki so se nanašala na bolgarska pogajanja a tujimi upniki za znižanju anuitet v transformativni službi, ki naj bi se po mnenju finančnega odbora preprečila.

Ruski delegati v odboru

Ženeva, 19. januarja. AA. Danes so izvolili naslednje ruske zastopnike v posameznih odbore Društva narodov: Rosenberga za člana gospodarskega odbora, Svanidza za člana finančnega odbora in Bronerja za člana zdravstvenega odbora.

Reorganizacija belgijskega izvoza

Bruselj, 19. januarja. AA. Vlada je izdala uredbi, ki ureja produkcijo in porazdelitev njenih proizvodov. Uredba se nanaša v prvi vrsti na izvozno industrijo, ki jo hoče reorganizirati. Belgija izvažja kakih 60 odstotkov svoje industrijske proizvodnje. Za krsitve so določene denarne globe do 100.000 frankov in kazni do enega meseca zapore.

niti nemško ne zna. Koroški Slovenci zato apelirajo na Društvo narodov, naj prišli avstrijsko vlado, da bo izpolnjevala določbe manjšinske zaštite in obveznosti, ki jih je prevzela z mirovnimi pogodbami, za katere jamčijo vse države, članice Društva narodov. Koroškim Slovincem, ki pač ne morejo ograziti Avstrije ne kulturno ne teritorialno, naj se vendar še enkrat prizna pravica do svobodnega kulturnega udejstvovanja in sodelovanja v vseh manifestacijah javnega življenja.

Osnovanje zadružne zajednice

Beograd, 19. januarja. p. Na poziv Saveza za poljedelski kredit se je vršilo danes v Beogradu zborovanje zastopnikov 18 glavnih kmetijskih zadružnih organizacij. Po vsestranski razpravi in razmotrivanju položaja so sklenili v svrhu boljše sodelovanja svojih ciljev in boljše obrambe svojih interesov osnovati Zadružno zajednico, ki bo imela svoj sedež v Beogradu in bo zastopala interese kmetijskega zadružništva pri merodajnih krogih ter bo vodila skupno akcijo v vseh zadevah, ki se tičejo zadružništva.

Slovo generala Weyganda

Pariz, 19. januarja. Č. Davi je predsednik republike Lebrun sprejel francoskega generalisima Weyganda, ki zapušča vojaško službo in se mu prisrčno zahvalil za njegovo veliko in požrtvovalno delo v korist francoske vojske in domovine. Po posetu pri predsedniku Lebrunu se je Weygand poslovil tudi od francoskega admirala št. 5. Admiral Durand Ville mu je izročil poslovalno pismo v imenu francoskega admiralskega štaba.

General Weygand je izjavil poročevalcu »Journala«, da bo po upokojitvi začel pisati delo o maršalu Fochu. Napisal bo tudi vojaško zgodovino od tretje republike.

Konferenca za trgovinsko mornarico

London, 19. januarja. AA. Snoči so zaključili mednarodno pripravljajno konferenco za trgovinsko mornarico. Udeležili so se zastopniki 16 držav. Predlogi pridejo sedaj na dnevni red končne konferenec. Med njimi je zanimiv zlasti predlog o ustanovitvi mednarodnega fonda za kompenziranje zastarelih ladij. V fond se bodo stekale posebne pristojbine, ki jih bodo plačevali lastniki po tonaži svojega brodvaja.

Prve ženske volitve v Turčiji

Carigrad, 19. januarja. AA. Včeraj so turške žene prvič sodelovale pri volitvah v državni zbor.

Reforme pri Narodni banki

Pomen najnovjših ukrepov finančnega ministra — Posledica bo tudi utrditev zaupanja v naš dinar

Včeraj smo objavili poročilo o važnih spremembah, ki jih je finančni minister g. dr. Stojadinović izrekel o politiki Narodne banke. Gre za odplačilo banknih inozemskih dolgov in za znižanje obrestne mere.

Z uredbo o likvidaciji revolving - kreditov Narodne banke se na eni strani legalizira vrednost dinarja na bazi 7 švicarskih frankov za 100 Din, na drugi strani pa pomeni ta uredba razčiščenje stanja pri Narodni banki, odnosno ukinitve vseh fiktivnih številk v izkazih našega novčaničnega zavoda. Praksa v drugih državah je pokazala, da je tako razčiščenje le v korist nacionalne valute. Zato moramo pozdraviti korak finančnega ministra, ki je s svojimi reformami pokazal neoplenjeno stanje tega zavoda. Pri tem se je izkazalo, da je resnično stanje Narodne banke ugodnejše, kakor se je marsikomu zdelo.

V svoji izjavi navaja finančni minister, da je Narodna banka prejšnja leta najela v inozemstvu za kritje potreb po devizah več kratkoročnih kreditov in to predvsem pri francoski Narodni banki, kateri je zastavila del svojega zaloge zaklada. Z večjim dotokom deviz na naš trg je bil v zadnjem letu ta dolg že precej zmanjšan, vendar znaša še vedno 314 milijonov frankov, to je nekaj nad 900 milijonov dinarjev, za katerega mora Narodna banka plačevati okrog 30 milijonov Din obresti na leto. Ta veliki znesek plačuje brez prave potrebe in zgolj zaradi tega, da na papirju lahko izkaže višji odstotek kritja.

Pravilno poudarja finančni minister, da to stanje ni nikakoli tajnost, in zato se vprašuje, ali je potrebno, da si še nadalje zapiramo oči in si delamo iluzije ter se nadalje računamo v zlatu podlago tudi ono zlato, ki je zastavljeno v Franciji. Sedaj, ko se je dinar v teku preteklega leta na svobodnem trgu znatno popravil in so svobodni devizi tečajji občutno padli, tako da so se že docela približali oficijelnemu tečaju na bazi 7 švicarskih frankov, je prišel čas, da si odkritostno priznamo stanje, kakršno je, saj za dinar ni več nobene nevarnosti.

Je pa še drugi moment, kjer povzroča računanje s fiktivnimi številkami, da so izkazane vrednosti nižje, nego bi to ustrezalo dejanskemu stanju. V izkazih Narodne banke se so prikrivala tudi dejstva, ki so za presojo stanja ugodna.

Prava vrednost zlate devizne podlage je v resnici večja, nego je izkazana, in sicer za 28,5 odst. kolikor znaša premija. S priznanjem sedanjega stvarne relacije dinarja napram zlatu je nastopila potreba, da se razmere Narodne banke razčisti. Zlato, ki je zastavljeno pri francoski Narodni banki, bomo prepustili Franciji za pokritje obstoječega deviznega dolga, s čimer se rešimo težkega bremena letnih 30 milijonov dinarjev. Podlaga Narodne banke se bo po izvedbi te transakcije seveda zmanjšala, in sicer za 600 milijonov dinarjev, če računamo devizno podlago pri francoski banki po starem paritetnem tečaju, kakor se je to doslej računalo. Zlata devizna podlaga se bo s to transakcijo zmanjšala od 1920 na

1230 milijonov, na drugi strani pa moramo pravilno izkazati vrednost te podlage s tem, da zlato in devize preračunamo v dinarje po fiktivnem tečaju, ne pa po starih paritetnih tečajih, torej s premijo 28,5 odst. Tako valorizirana podlaga bo torej znašala okoli 1580 milijonov dinarjev. Ta številka predstavlja pravo in resnično vrednost našega zaloge in deviznega zaklada, ki krije današnji obrok novčanje in obveznosti na pokaz, to je 30,6 odst., dočim znaša dejansko kritje v samem zlatu po novem računu 27,6 odst. To neoplenjeno in resnično kritje torej ni neugodno in je boljše nego v drugih srednje-evropskih državah.

Z uredbo ministrskega sveta se zakoniti minimum zaloge in deviznega kritja reducira od 35 na 25 odst. Kakor rečeno, pa presega dejansko kritje 30 odst. Novi minimum kritja v višini 25 odst. je v skladu s priporočili svetovne gospodarske konference v letu 1933, ki je smatrala za umestno, da se ta odstotek uvede kot norma. Ker pa opazimo v zadnjem času stalni dotok deviz in okrepitev podlage, je pričakovati, da dejansko kritje ne bo padlo pod 30 odstotkov, temveč se bo stalno dvigalo.

Za naše gospodarske kroge pa je gotovo najvažnejše to, da je razčiščenje stanja pri Narodni banki, ki razbremeni zavod za 30 milijonov Din na leto, obenem omogočilo znižanje eskontne obrestne mere od 6,5 na 5 in lombardne od 7,5 na 6 odst., kar bo brez dvoma zelo ugodno vplivalo na ves gospodarski razvoj.

Pričakovati je, da bo ta važna reforma s katero se sedanja vrednost dinarja legalizira, kar najbolje vplivala na razpoloženje naše javnosti in na zaupanje v naš nacionalni denar. Sedaj ne more biti nikakega uganjanja več, ali se bo dinar še dvignil ali pa bo padel. Premija 28,5 odstotkov je z uredbo legalizirana. Po izkušnjah v drugih državah pa bo tudi razčiščenje v bilanci Narodne banke napravilo gotovo najboljši vtis tudi v inozemstvu. Ko je lani predsednik nemške Reichsbanke dr. Schacht na sličen način odplačal visoke devizne kredite v inozemstvu, je to napravilo v nemški javnosti zelo dober vtis in je utrdilo zaupanje v nemško marko, čeprav je po izvedbi transakcij resnično izkazano kritje marke padlo celo pod 10 odstotkov. Enako je bilo tudi v Avstriji, kjer se je po razčiščenju pokazalo kritje nekaj malega nad 20 odstotkov. Zato bo tudi pri nas najnovjši ukrep vlade ugodno vplival na razpoloženje in zaupanje v naš denar, saj smo v ugodnem položaju, da navzle temu razčiščenju izkažemo resnično kritje dinarja v višini preko 30 odstotkov.

Finančni minister g. dr. Stojadinović, ki je pokazal mnogo razumevanja, odločnost in strokovnega znanja pri razmotrivanju tega delikatnega vprašanja, zasluži zaradi tega naše polno priznanje, in to tembolj, ker bo razbremenitev Narodne banke po izvedbi te transakcije šla v obliki znižanja obrestne mere v celoti v korist naše ga narodnega gospodarstva ne pa na korist delničarjev Narodne, niti ne v korist državne blaginje.

DIABETIČARJI

pijte pogosteje in po daljši časi Rogaško slatino »Donat« vrelca!

Vprašajte Vašega zdravnika!

Predsednik vlade se je vrnil iz Ženeve

Ljubljana, 19. januarja d. Ministrski predsednik in zunanji minister g. Bogoljub Jevtić se je na povratku iz Ženeve v Beograd vozil skozi Ljubljano. Na kolodvoru so ga pričakali gg. namestnik bana dr. Pirkmajer, železniški direktor Cugmus, policijski upravniki Keršovan in drugi predstavniki oblasti. V razgovoru je g. predsednik izjavil, da je v polni meri zadovoljen s svojim obiskom v Ženevi, ki je bil v prvi vrsti posvečen poglobljivi aktivnega sodelovanja Jugoslavije in vse Male antante pri delu za konsolidacijo Evrope.

Z večernim brzojavom ob 20. je g. Jevtić po polurnem postanku na ljubljanski postaji nadaljeval svojo vožnjo v Beograd.

Zima na Jadranu

Split, 19. januarja. n. Današnji dan je bil menda najbolj hladen v letošnji zimi. Temperatura je dosegla — 5 stopenj Celzija.

Dubrovnik, 19. januarja. n. Vzdrž vse južne dalmatinske obale je nastal v pretekli noči in dopoldne zelo hud mraz. Zaradi snega so nastale hude ovire tudi na cestah med mestom in okolico. Ob 10. dopoldne je termometer beležil — 2 stopnj Celzija, minimum, ki je zelo redek v teh krajih.

Nahod

zamaši nos, kar povzroča dihanje skozi usta. Tako vdirajo prah, bacili in mrzli zrak direktno v organizem. Posledica so: prehlajenja, gripa i. t. d.

„Nosal“

prasek za nosljanje Vas osvobodi nahoda in zadržanja prosto dihanje skozi nos.

NOSAL doza Din 10.—

APOTEKA MR. BAHOVEC

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG ST. 12.

Ciklon v Boki Kotorski

Kotor, 19. januarja. n. Včeraj je divjal nad kotorskim zalivom hud ciklon, ki je dvignil morsk vodo v gostih meglenih pramenih do 20 m visok. Zaradi viharja parniki niso mogli pripluti v luko. Ciklon se je sukal zlasti okrog Djenovića in je nenadoma zajel parnik »Bistrico«, ki je baš prevažal potnike iz Kotora v Ercegovi. Ciklon je mladane razdejal poveljniški most in porušil dimnik. Kapitan Luka Zelavić je s pomočjo posadke le z velikimi napori rešil ladjo in potnike. Med potniki je nastala velika panika, vendar pa je parnik srečno pristal v luki. Hudo poškodovano ladjo so morali oddati danes v popravilo.

Volkovi v Sremu

Sremska Mitrovica, 19. januarja n. Zaradi visokih snežnih zametov so se pojavili volkovi tudi v Sremu. Cele trume so prišle preko Save po lednih ploščah, ki ponekod pokrivajo reko v vsej njeni širini. Davi so opazili pet volkov, kako so se odpravili čez Savo. V vasi Martinović so volkovi napravili kmetom znatno škodo. Kmetje so enega ubili, ostale zveri pa so zbežale.

Razprst jugoslovenskega dijaškega društva v Pragi

Praga, 19. januarja. g. Policijska direkcija je ustavila delovanje jugoslovenskega dijaškega društva »Matija Gubec« v Pragi ter zaplenila njegovo premoženje. Ukrep utemeljuje policija s tem, da je društvo poslalo ljubljanski upravi policije protestno pismo zaradi aretacij jugoslovenskih dijakov v Ljubljani ter s tem prekršilo svoj v pravih določeni delokrog. Jugoslovanski dijak Dekanić je bil po hišni preiskavi izgnan iz Češkoslovaške.

Trgovinski minister v Zagrebu

Zagreb, 19. januarja n. Danes je prisel s kmetijskim trgovinski minister dr. Milan Vrbanić, ki bo imel jutri več sestankov z gospodarstveniki, nakar se zvečer vrne v Beograd.

Srejem v našo vojsko

Beograd, 19. januarja r. Kakor poroča »Vreme« sta bila sprejeta v našo vojsko v činu rezervnega kapetana Milutina A. Jordanića, bivši rezervni kapetan avstro-ogrskih vojske, in v činu rezervnega pešadijskega podporočnika dr. Drago I. Marušić bivši rezervni praporščak avstro-ogrskih vojske.

Katastrofa angleškega parnika

Pariz, 19. januarja AA. Iz Halifaxa poročajo, da se je angleški parnik »Kenker« potopil. Posadko so rešili, poveljnik parnika pa je našel smrt v valovih.

Klerofašizem tepta koroške Slovence

Učitelj kaznuje otroke, ki so slovensko ženo slovensko pozdravili — Aretacije nedolžnih ljudi

Na Koroškem, 18. januarja. Dan za dnem se bolj kaže, kako bridko so se varali oni, ki so se nadejali, da se bo koroškim Slovincem pod stoodstotnim »krščanskim« režimom bolje godilo, kakor se jim je poprej. Ravno nasprotno se je zgodilo. Slovence danes tako preganjajo, kakor jih niso še nikdar. Zabeležiti moramo dogodek, ki mu ni para najbrž niti v najtemnejših kolonijah.

Zgodil se je v občini Blatu pri Pliberku. Iz šole pri Božjem grobu je šla domov gruča otrok. Otroci so srečali na cesti kmetico in jo lepo pozdravili, seveda po slovensko. Za njimi je šel, ne da bi ga bili otroci opazili, učitelj Valentin Wetzler, ki je doma iz pliberške okolice in je nekak lajtnat pri Vaterländische Front. Ko je slišal otroke pozdraviti v slovenskem jeziku, jih je ustavil, zapodil nazaj v šolo in jih vse zaprl, ker so si drznili pozdraviti v maternem jeziku. Bilo je to v četrtek, 10. t. m.

Težko je najti besedo, ki bi primerno označila tako kruto žaljenje slovenskega materne jezika, zagrešeno od moža, ki ga plačujejo slovenski kmeti in ki bi vsak kot učitelj moral spoštovati to, kar je sveto mladini, ki jo uči, in sveto ljudem, med katerimi živi. Razumljivo je ogorčenje, ki se je polastilo vsega prebivalstva zaradi tega barbarstva.

Zalostni dogodek je tem bolj značilen, ker so bili med njimi tudi otroci slo-

venskih pristašev Vaterländische Front. V Avstriji velja sedaj pod klerofašizmom načelo, da imajo režimovi odločno prednost pred nevtrali ali celo nasprotniki. Le za Slovence to ne velja. Med njimi preganjajo tudi one, ki so se dali pregovoriti, da so vstopili v klerofašistično »domovinsko fronto«. Takrat so jim obetali nebesa na zemlji in jim zagotavljali, da jih ne bo nihče ovrval v njihovem slovenskem čuvstvoslovanju. Sedaj pa jih silijo, naj poljubljajo šibo, ki jih tepe.

V Glasnici je bil aretiran ugledni Valbenk Cankl. Znan je kot zaveden, a miren slovenski mož. Nihče ne ve, zakaj so ga zaprli, a nihče tudi ne ve, kam so ga odpeljali in kje je sedaj. Čuje se le, da je zaprt nekje v Celovcu in da so ga strahovito trpinčili.

V Žitari vasi je bil odpuščen iz službe dolgoletni občinski tajnik Cebul, ki je med prebivalstvom splošno priljubljen in ima le ta greh, da je Slovenec. Njegove posle opravlja sedaj župan, ki je nemško orientiran.

Sama ta dejstva tako jasno govore, kako se godi koroškim Slovincem pod »krščanskim« režimom, da bi bil vsak pristavek odveč. Najhuje boli naše ljudstvo, ki je globoko verno, ravno okoliščina, da se mu dogode take krivice pod režimom, ki si sam vedno pridevuje naziv krščanskega režima.

Delavstvo odobrava ukrepe finančnega ministra

Nadeja se od njih poživljenja vsega gospodarstva — Velika anketa o zboljšanju položaja delavstva

Beograd, 19. januarja. p. V prostorih Delavske zbornice se je danes pričela anketa, ki ima namen proučiti položaj delavstva in ukrepe za njega izboljšanje. Na zborovanju so zaslopane vse Delavske zbornice po svojih predsednikih in tajnikih ter razne delavske strokovne organizacije. Ljubljansko Delavsko zbornico zastopata predsednik Seđej in tajnik Uratnik. Narodno strokovno zvezo pa njen tajnik Kravos. Navzoči so tudi zastopniki vseh ministrstev, ker delavsko vprašanje zanima vse resore in posega v vse panoge gospodarske in socialne politike.

Zborovanje je otvoril predsednik centralne Delavske zbornice dr. Zivko Topalović. Pred prehodom na dnevni red se je spominjal žrtve rudniške nesreče v Treptu ter pojasnil vzroke nesreče v tem rudniku. Ko je pozdravil zastopnike posameznih ministrstev ter vse navzoče delegate, je v daljšem govoru orisal pomen najnovjših finančnih reform za delavstvo in med drugim dejal:

»V novem finančnem ministru smo dobili človeka, ki je na glasu strokovnjaka in ki je že s svojimi prvimi ukrepi pokazal, da namerava resno in odločno posesti v tok gospodarskega razvoja in gospodarske delavnosti. Delavstvo pozdravlja predvsem znižanje obrestne mere pri Narodni banki in vse ostale ukrepe, ki so se ukin v zvezi. Skrajni čas je bil, da se ukine fiktivni kurz dinarja, ki smo ga morali tako drago plačevati. Sedaj šele se je izvedelo, da smo za ta fiktivni kurz plačevali letno 90 milijonov in to za zlato, ki v resnici ni bilo nikdar naše in ni nikdar prišlo v blaginjo Narodne banke. Znižanje obrestne mere predstavlja važen korak k sanaciji naših gospo-

darskih in finančnih prilik in delavstvo se upravičeno nadeja, da se bo sedaj poživelo vse gospodarstvo in tako nudilo tudi delavstvu več in boljše kruha, kakor ga je doslej. O znižanju medz sedaj ne sme več biti govora.

Končno je dr. Topalović apeliral na finančnega ministra, naj čimprej razpiše notranje posojilo v znesku 2 do 3 milijard za izvedbo večjih javnih del, da bi se tako preskrbel kruh in zaslužek tisočim brezposelnih. Zaupanje, ki ga bodo rodili najnovjši ukrepi na polju finančne politike, to docela upravičuje. Zborovalci so izvajanja gospodarske sprejeli z velikim odobravanjem, nakar je anketa prešla na dnevni red.

V predsedniški anketi so bili soglasno izvoljeni gg. Sarak iz Zagreba, Juvan iz Ljubljane in Medić iz Sarajeva.

V imenu ministra za socialno politiko je nato pozdravil anketo načelnik Jeremić, v imenu ministra za gradnje načelnik Marković, v imenu ministra za trgovino in industrijo pa načelnik Olič.

Nato so sledili referati o socialno političnih problemih, ki so jih podali tajniki posameznih Delavskih zbornic. G. Krakić iz Beograda je referiral o minimalnih plačah, g. Jakšić iz Zagreba o problemu nezaposlenosti, g. Filip Uratnik iz Ljubljane pa o davčni obremenitvi delavstva. Njegov referat je zbudil splošno pozornost in je referent za svoja temeljita izvajanja žel vsestransko priznanje. Končno so bili izbrani posebni odbori, ki bodo do jutri proučili vsa tri iznešana vprašanja, tako da bo anketa lahko jutri dopoldne ob 9. nadaljevala svoje delo.

Nemški pogoji za spravo s Francijo

Hitler zagotavlja ponovno željo nemškega naroda po miru, zahteva pa zanj popolno enakopravnost

London, 19. januarja. d. V razgovoru s posebnim poročevalcem »Daily Maila« v Monakovem Ward Pricejem je državni kancelar Hitler ponovno označil stališče svoje vlade po posarskem plebiscitu glede na razna evropska vprašanja. Angleški novinar je v razgovoru pripomnil, da se v nekaterih državah boje, da bi mogla nemška politika spravičnosti trati samo tako dolgo, dokler ne bi bila nemška vojska pripravljena za novo vojno. Hitler je nato odvrnil:

»Ali smatrate za mogoče, da se more kakemu narodu 10 let dolgo pridigovati mir in ga nato nenadoma pogrniti v vojno? Če govorim o miru, izražam samo željo nemškega naroda. Moj cilj je blagor nemškega naroda, ki se ne more najti v vojni. Zato ugotavljam, da Nemčija ne bo nikdar kršila miru, če pa bi nas kdo napadel, bo slabo naletel, ker ljubimo svobodo prav tako kakor mir.«

Hitler je ponovil svoje zagotovilo, da se Nemčija odpoveduje vsakim teritorialnim zahtevam in vsaki revanši nasproti Franciji, vtraja pa na zahtevi po popolni enakopravnosti Nemčije z drugimi državami. »Nemčija hoče vzdrževati častne odnose s svojimi sosedi,« je dejal. »Dosegli smo ta cilj na naši vzhodni meji in menim, da so v Varšavi prav tako zadovoljni kakor v Berlinu z razčiščenjem atmosfere, doseženim na ta način. Prepričan sem, da se more doseči z metodami medsebojnih antipodnejši uspehi kakor pa z zapletenimi dogovori. Vsekakor bom dolgo premišljal, preden bom vezal nemški narod na pakete, katerih posledice se ne morejo pričakovati brez gotovih bojov. Kar se tiče povratka do popolne in absolutne enakopravnosti Nemčije. Dokler bo obstajala narodno-socialistična vlada v Nemčiji, bo ostalo to stališče neizpremenjeno. Razlikovanje med moralno in materialno enakopravnostjo je razžaljenje za nemški narod, ker nima

nihče pravice odločati o moralnih pravicah 60 milijonskega naroda kakor on sam.«

Glede vzhodnega pakta je Hitler izjavil: »Kakršnikoli naj bodo dogovori in pakti, za katere gre, bo bistveni pogoj nemškega sodelovanja priznanje nemške enakopravnosti. Mnoge države so izgubile v preteklosti vojne, toda doslej se ni ukoreninila misel, da ima poraz za posledico izgubo časti poraženega. Zato se bomo trudili, da Nemčija ne bo prva žrtev take nesmiselnosti.«

Obisk francoskih kmetov v Berlinu

Pariz, 19. januarja. AA. Skupina francoskih kmetov je odpotovala v Berlin, kamor prispe danes. Agencija Havas pravi, da bodo zastopniki francoskih kmetov stopili v stike z nemškimi kmeti.

Angleško zlato za Ameriko

London, 19. januarja AA. Te dni so v Southamptonu vkrcali velike količine zlata in srebra za Zedinjene države.

Vremenska napoved

Vremensko stanje 19. t. m.: Visok pritisk nad vso Evropo, vedro v Franciji, v območju Alp in Panoneki nižini, sneg na Balkanskem polotoku. Hud mrz v vzhodni in južnovzhodni Evropi. — V Jugoslaviji je bilo vedro na Primorju in v severnem delu kraljevine, oblačno s snegom v drugih delih države. Hud mrz v vsej državi. Minimum Novi Sad in Bela crkva — 20, maksimum Ercegovci 8 C.

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Spremenljivo, oblačno, hladno in vetrovno vreme.

Novosadska vremenska napoved za nedeljo: Pretežno oblačno, vedro na Primorju in na severu. Mestoma sneg. Hud mrz v vsej državi.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Jasno, mrzlo, mirno.

Neugoden odmev madžarske spomenice

Madžarsko poročilo o preiskavi zaradi marsejskega atentata je zbudilo v Ženevi slab vtis

Zeneva, 19. januarja. w. Poročilo Edena o odgovornosti za marsejski atentat in poročilo madžarske vlade o tozadevni preiskavi se ne bosta več razpravljala na sedanjem zasedanju Društva narodov. Ako se proti pričakovanju ne bi mogla pred 15. februarjem urediti med Francijo in Nemčijo vprašanja, ki se tičejo Posarja, se bo v drugi polovici meseca februarja vršilo izredno zasedanje sveta Društva narodov, da se končno javno rešijo ti problemi.

Pariz, 19. januarja. p. Vsi današnji listi se obširno bavijo z včerajšnjo sejo sveta Društva narodov, na kateri je bilo med drugim tudi govora o poročilu madžarske vlade v pogledu preiskave v zvezi z marsejskim zločinom. Pariški listi soglasno ugotavljajo, da v poročilu madžarske vlade ni nič novega in se kaj malo razlikuje od zagovora madžarske vlade na jugoslovensko pritožbo na decembrskem zasedanju sveta Društva narodov. Madžarska vlada slej ko prej enostavno vse zanika. Premestitev policije podrejenih policijskih uradnikov pač ne predstavlja nikake resne akcije za zatiranje terorizma na Madžarskem. Madžarska vlada skuša po starem receptu nasuti nepoučeni mednarodni javnosti peska v oči in si domišlja, da bo s tem rešen konflikt, ki je nastal kot posledica marsejskega zločina. Pariški listi ugotavljajo, da je to stopanje madžarske vlade napravilo v Ženevi zelo slab vtis.

Budimpešta, 19. januarja. p. Madžarski listi se omejujejo zgolj na objavo poročila

madžarske vlade in se izogibajo vsakemu komentarju. V madžarskih političnih krogih je odgovor madžarske vlade izzval neprijetno presenečenje in skrajno mučen vtis. Splošno prevladuje mnenje, da je vlada s tem postopanjem napravila skrajno slabo uslugo madžarskemu narodu. Splošno se opaža velik pesimizem in bojazen, da bo ta politika Gömbösove vlade povzročila še mnogo neprijetnosti za Madžarsko in odložila še one malooprte prijatelje, na katere se je mogla opirati še doslej.

Praga, 19. januarja. p. Ves češkoslovaški tisk se bavi z madžarskim poročilom svetu Društva narodov v zvezi z marsejskim atentatom ter ugotavlja, da se madžarska vlada v zadnjih tednih ni ničesar naučila. Lahko miselno se vda nadi, da bo s premeštitvijo par nižjih uradnikov likvidirala nastali konflikt brez slabih posledic za Madžarsko. Toda madžarski vladodržci se motijo, piše »Česke Sloves«, ako mislijo, da se bo dala mednarodna javnost še nadalje varati. Vse predobro je sedaj že znano po vsej Evropi, kakih sredstev se poslužuje madžarska vlada za dosego svojih političnih ciljev. Vsa Evropa pa je tudi soglasna v tem, da se mora takim metodam napraviti konec. Zato je jasno, da se svet Društva narodov ne bo zadovoljil s poročilom madžarske vlade, marveč bo na majskem zasedanju našel sredstva in pota, da tudi Madžare prisili k izpolnjevanju sklenov in odlokov te najvišje mednarodne ustanove.

Schachtova gospodarska diktatura

Predsednik nemške državne banke zahteva zase diktatorsko oblast nad vsem nemškim gospodarstvom

Berlin, 19. januarja. d. Predsednik državne banke dr. Schacht izdeluje načrt, po katerem naj bi se osnovalo posebno ministrstvo za nadzorovanje vsega nemškega gospodarstva, čegar vodstvo si pridržuje sam zase. Dr. Schacht bi dobil na ta način diktatorsko oblast nad vsem nemškim gospodarstvom, ki jo ima že sedaj v veliki večini in ki jo smatra za nujno potrebno, ako hoče izboljšati uspešen boj proti gospodarskim oviram v Nemčiji. Po načrtu, ki ga je izdelal sam, bi imel popolno kontrolo nad državnim banko, gospodarskim ministrstvom, kmetijskim ministrstvom ter ministrstvom za delo in finance. Kakor znano, vodi dr. Schacht poleg državne banke že sedaj gospodarsko ministrstvo, ker je bil dopust ministra za gospodarstvo dr. Schmitta poročila za negotov čas pooblaštilo za nadzorovanje poslov ministrstev za kmetijstvo, delo in finance naj bi dr. Schacht ne dobil

z odstavitvijo posameznih ministrov ali pa s spojitvijo teh ministrstev, temveč zgolj z vladno odredbo, ki bi ga pooblašala, da izdaja končne odločbe o vseh gospodarskih zadevah. V zvezi s komisarjem za določanje cen Gördelerjem, čegar naziranje se v splošnem strinjajo s Schachtovimi načrti, bi mogel predsednik državne banke v nemški trgovini in industriji popolnoma samolastno gospodariti ter se z uspehom boriti proti teorijam radikalnih narodno-socialističnih pristašev. Najhuje opozicija proti njegovemu načrtu se pojavlja od strani ministrstev za delo in kmetijstvo, kjer ima velik vpliv Darre, čegar gospodarska politika ima je v hudem nasprotju z naziranjmi Gördelerja ter Schachta. Schachtov načrt je vnovič oživel govorice, da bo Darre pod konservativnim pritiskom odstopil s svojega mesta. Darrejevo ostavko so že ponovno napovedovali.

Naši kraji in ljudje

Med kipi, ki so jih v počastitev spomni-
na blagopokojnega kralja Aleksandra
napravili številni jugoslovski umet-
niki, zavzema prav vidno mesto delo našega
umetnika Lovzeta Dolinarja. Kip predstavlja
pokojnega vladarja v svečanih admiral-
skih uniformi. Odkupi-
la ga je za slavnostno dvorano svojega
doma v Sušaku Jadranska plovidba, ki
ji je v ponos in do vedno dokazoval ve-
liko zmogljivost naših umetnikov.

Spomenik Viteškemu kralju Uedinitelju v Ljubljani

Naturalna akcija za spomenik je v
polnem razmahu. Požrtvovalni prijate-
lji so z nabiralnimi polami pridno na de-
la. Pisarna odbora je razposlala veliko
številno pozivov na razne ustanove, po-
sameznike itd. za prispevke. Naj ne bo
nikogar v naši banovini, ki bi se hotel
odtegniti tej plemeniti patriotski dolž-
nosti. Slehernik lahko daruje vsotico!

Tekmuje moč seboj, da omogoči
Ljubljani čimprej postavitev dostojne-
ga spomenika našemu narodnemu vod-
ji, ki je vse svoje — žal tako kratko
življenje — z nadčloveškim samozata-
jevanjem posvetil blaginji svojega ju-
goslovanskega naroda in ki je padel v
službi naroda.

Potrebne informacije se dobe v pisar-
ni podpisane odbora, ki se nahaja v
palači Trboveljske premoške družbe
(Gledališka ul.) IV. nadst., te-
lefon št. 39-53.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Odbor za postavitev spomenika
Viteškemu kralju Aleksandru I.
Uedinitelju.

Pogreb brata Vincenca Štepanka

Praga, 18. januarja
Pogreb br. Štepanka bivšega podstaroste
ČOS in aktivnega tajnika slovenske sokolske
zveze je pokazal, kako priljubljen je
bil pokojni tih in skromni sokolski dela-
vec. Tih in skromno je odšel — po nje-
govih poslednjih želji ni bilo pogreba niti po-
sebnih žalnih svečanosti — ampak se je
poslovilo Sokolstvo od velikega pokojnika
v novem krematoriju v Strašnicah. Dvora-
na je bila nabito polna občinstva in Soko-
lov. Med navzočimi so bili poleg pokojni-
kove vdove in tovarišev ter predsedništva
ČOS navzoči za Savez SKJ I. namestnik
staroste br. Gangl in Pohar Janez, zastop-
nik Ruskega Sokolstva Viničuk in dr. Ver-
gun, bivši min. predsednik, poslanec Udr-
žal, šef predstojanja vojnega ministrstva ge-
neral Vabrežilek in drugi. Med mnogimi
krasimi venci so posebno pozornost vzbudi-
li venci SSS, SKJ, Bolgarskih Junakov,
Poljskega in Ruskega Sokolstva. Naše po-
slaništvo je zastopal dr. Rybaf.

Uvodoma so rogi zaigrali žalostinke,
nakar je mešani zbor Narodnega gleda-
lišča zapel pesem iz Dvočakovega »No-
vega svetca«. Kot prvi je za ČOS in SSS
izpregovoril iskreno in krasno starosta br.
dr. Bukovsky. Za njim se je v imenu ju-
goslovanskega Sokolstva poslovil od našega
najboljšega prijatelja in »konzula« brat
E. Gangl, ki je globoko ginjen izrekel
iskreno zahvalo za vse, kar je pokojni brat
— naš Vincenc — izvršil v ČOS za nas. V
kratkem govoru se je imenom ruskega So-
kola zahvalil pokojniku še brat Viničuk,
nakar je pevski zbor zapel »Žalni koral«
od Piceke. Prapor ČOS se je poklonil in ob
sviranje himne »Kje dom je moj« se je od-
maknila krsta tja, od koder ni povratka.
Zvečer je Sokolstvo v veliki dvorani
Tvrševskega doma priredilo žalno komemo-
racijo, ki so na njej govorili za ČOS br.
namestnik staroste Truhlač, za Savez SKJ
br. podstarosta Gangl, za župo Barokovo,
ki ji je dolga leta br. Štepanek zastopal.
br. Mašek in za ukrajinske Sokole br. Inž.
Cisar.

Spominu vzornega učitelja, ki je učil skoro pol stoletja

Ljubljana, 19. januarja.
10. januarja je umrl v Zasiplu pri Bledu
upokojeni nadučitelj g. Fran Jeglič. Javno
delovanje pokojnega gotovo zasluži, da po-
setitve njegovega spomina nekoliko be-
sed. Rodil se je 1. aprila 1866. v Sp. Dup-
ljah. Maturiral je 1876. let. služboval nato
skoro polnih 48 let. Služboval je v Mavči-
čah, Gorjah in na Dovjem, kjer je takrat
44 let težko učiteljske službe vzgojil in iz-
obrazil tri rodove. Po svoji upokojitvi leta
1924 se je preselil k svoji hčerki šolski
praviteljici v Zasiplu.

Ljudomil in blag po svojem značaju je
pokojni Jeglič rad pomagal vsakemu, ki
se je zatekel k njemu za nasvet ali pomoč.
Neutrdujiv v svoji službi je žrtvoval vse
izvenšolske ure javni blaginji. Dolga leta

je bil pri občini za tajnika in blagajnika
in še danes se hvaliležni občani na Dovjem
in v Mojstrani spominjajo, da ni poznal
nikdar uradnih ur, temveč je šel ob vsa-
kem času vsakomur na roko. Kako priljubl-
jen in spoštovan je bil od vseh, je doka-
zala ogromna udeležba pri njegovem po-
grebu: poleg velikega števila učiteljskega,
šolske mladine, gasilskih čet, katerih častni
član je bil, Sokola in občinskega odbora so
ga spremljali na njegovi poslednji poti sko-
ro vsi občani.

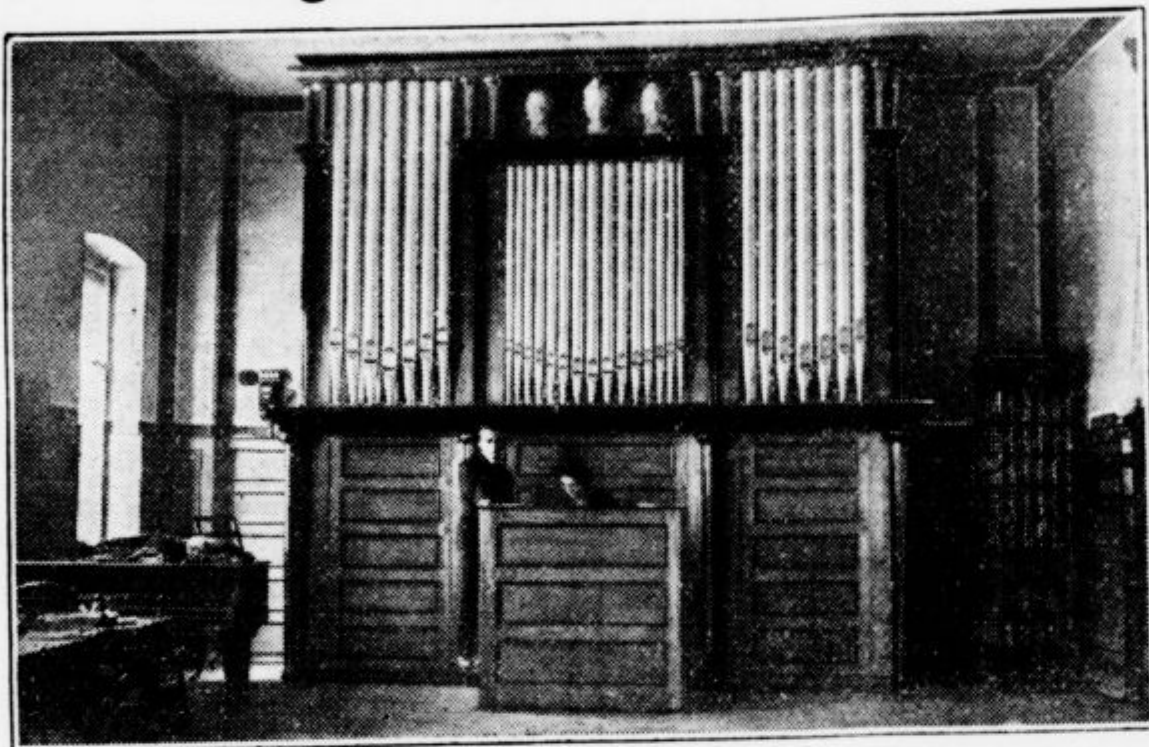
V izvenšolskem delu se je g. Jeglič
udeleževal zlasti kot čebelar. Takoj po na-
stopu službe na Dovjem je ustanovil prvo
čebelarstvo društvo na Jesenicah ter je bil
tudi prvi urednik lista »Čebelarček«. S svo-
jimi strokovnimi članki je veliko pripomo-
gel do lepega razvoja čebelarstva na Go-
rjem. Čebelarstvo je bilo njegovo naj-
večje veselje in skoro edino razvedilo.
Končne panje, ki slove slovenske daleč

po svetu, je z mojstrsko roko nastikal ve-
činoma sam.

Udeleževal pa se je tudi na drugih po-
ljudih v dobrobiti občanov. Tako je ustanovil
v Mojstrani gasilno in tujskoprometno dru-
štvo, ki še danes uspešno deluje v procvit
tega našega zimskoprometnega središča.
Vedno in povsod je bil neutrdujivo na de-
lu samo za blago svojih rojakov.

Leta 1882. se je poročil z gđ. Jerico iz
znane narodne gostilne Šmerove v Mo-
jstrani, ki jo je pesnik Baumbach opeval v
svojem »Zlatorogus«. Z istotako plemenito
soprogo si je ustvaril najresnejše družin-
sko življenje, za katero ga je zavidal vsak-
do. Vzgojil je štiri hčerke, od katerih ste
dve učiteljici, in ki so vse po smrti blage
matere z brezpričerno ljubeznijo živele le
za svojega dobrega očeta. Delovanje pokoj-
nega nadučitelja Jegliča bo neminovno
ostalo v spominu vseh, ki so ga poznali.

Orgle v Hubadovi dvorani

Ljubljana, 19. januarja.

Glasbena umetnost v našem mestu je
kazala luknja, ki je vsikdar zazijala, ka-
dar je bilo treba prirediti koncert velike-
ga obsega. Orgel nismo imeli, se pravi,
koncertne dvorane, v kateri bi stale orgle,
ta najpomembnejši, kraljevski instrum-
ent. Vsa manjša je sedaj ta naša »glas-
bena luknja«. Glasbeni Matici je uspelo,
da je s pomočjo Filharmonične družbe in
konservatorija postavila v svojem učnem
poslopu v Hubadovi dvorani orgle, ki se-
daj že mogočno pojo slavo pomembnemu
delu te naše tradicionalne glasbene usta-
nove. In pa slavo slovenskemu delu, saj so
orgle do najmanjše podrobnosti naše de-
lo, ustvarjeno v delavnici mojstra Jenka
v št. Vidu. Njihova zunanost je zamisel ar-
hitekta Jože Planterja. Trije portreti na

njih, ki predstavljajo naše umetnike or-
glarje Ignacija Hladnika, Gregorja Rihar-
ja in Antona Foersterja, so delo kiparja
Nika Pirnata. Te plastike, kakor so odli-
čne, ne spadajo tja, kjer stoje sedaj. Gie-
dajo, kakor pajaci izza pregrade, ki smo
jih včasih v Tivoliju ometavali z žogami,
najmanj pa, kakor prazne vaze na lavici.
Preveč mesta je ob lepih orglah, kamor
naj nameste plastike, ki bodo tako odli-
čni okras instrumentu in vsej dvorani.

Sedaj, ko imamo orgle, ki so naše glas-
beno učilišče povzdignile za strmo stopni-
co višje, nam je treba le še nove, velike in
akustične koncertne dvorane s koncertni-
mi orglami, pa bomo mogli prirediti naj-
večkratnejše koncerte, kakršnih smo se
moral doslej odreka.

Kam s pridobitvami celjskega muzeja?

Celjsko Muzejsko društvo je zadnja leta
posvetilo vso skrb in pozornost najstarej-
šim kulturam, ki so se razvijale in pustile
sledove na našem ozemlju. Z ogromnimi
gnotnimi žrtvami, predvsem s podporo
dravske banovine in celjske mestne obče-
ne je vzdrževalo vsakoletna izkopavanja v
1700 m visoko ležeči Potočki zijački na
Olševci, v kateri je bila odkrita za znan-
stveni svet nova, tako zvana »olševska
kultura«.

Blizu 3000 m³ zemeljskih plasti je bilo
doslej prekopanih in raziskanih; samo zad-
nji dve leti se je odvozilo 18.799 samokol-
nic, kar odgovarja 940 m³ gradiva. Leto za
letom so se pokazala nova ognjišča, kjer
je kuril in živel bomo lovsko življenje
pred več desetisočletji naš davnih pred-
nikov. Ob izredno obsežnem ognjišču (nad
20 m³), pokritem s 3 do 6 metrov debeli-
mi plastmi, se je našlo pri zadnjih raz-
iskovanjih še prav posebno znatno število
kamenitih in koščenih izdelkov (artefak-
tov) nekdanjega človeka. Nikjer in nikoli
se ni bilo odkritih doslej v taki višini to-
liko in tako pomembnih sledov in ostan-
kov kake kulture iz stare kamene dobe.
Še mnogo številnejši pa so ostanke tade-
njega živalstva, predvsem jamskega me-
dveda. Saj je bilo samo v zadnjem poletju
izkopanih 267 desnih spodnjih čeljusti te
ogromne živali; v teku vseh dosedanjih
raziskovanj pa je bilo odkritih do 1500
okostij jamskih medvedov. Jasno je, da že
iz gnotnih ozirov ni bilo mogoče vsega
tega gradiva prenesti v Celje, vendar ob-
sega zbirka vseh posameznih kostnih de-
lov tisoče komadov. Lansko odkritje nove
postaje iz stare kamene dobe Njivice pri
Radečah, kjer se je prav tako zadrževal
pred večimi desetisočletji človek in pu-
stil v njej ostanke svoje kulture, je zbirko
še pomnožilo.

Vse te najdbe danes nimajo pravega
prostora; si deloma v zasebnem stanovan-
ju, kjer si jih sicer lahko ogleda strokov-
njaki, a ne more imeti dostopa do njih šir-
še občinstvo; deloma so spravljene v za-
bojih v drž. realni gimnaziji. V Zdravst-
venem domu in tudi še v Olševci. So torej
povsod, samo v celjskem muzeju, katerega
last so, jih ni in vendar se zanima zanje
razen strokovnjakov tudi širša javnost, ki
bi ji morale biti v svrhu pouka in izobraz-
be ob vsaki priliki dostopne. Pomislimo
pa tudi na ekskurzije šolske mladine iz
bližnjih in daljnih šol.

Od leta do leta so najdbe številnejše;
dragoceno paleontološko in paleontološko
gradivo se nabira in kopiči vedno bolj.
Vedno bolj postaja pereče vprašanje: ka-
ko vse to ogromno gradivo obdelati in ob-
javiti za široki znanstveni svet? Ali more
strokovnjak pri svojem proučevanju pre-
delavati neurejeno gradivo: ali naj v vsa-
kem posebnem slučaju, ki se tiče nje-
govega raziskovanja, premeče vse na raznih
mestih spravljene in v številnih zabojih
nakopičene predmete, da bo našel ono,
kar ga zanima? Tak natepsek bi moral
kmalu ubiti vsako voljo do nadaljnjega
dela.

Dosedanji prostori celjskega muzeja (na-
pidarji na prostem in ena sama soba) so
še za zbirke iz predvojnne dobe mnogo
pretesni; kam torej z vsemi novimi pri-

dobitvami? Vsak razmah in razvoj mu-
zeja, ki bi odgovarjal današnjim kulturnim
potrebam, je nemogoč, dokler ne bo
rešeno vprašanje novih, dovolj velikih in
v vsakem oziru pripravljenih prostorov. Samo
za razstavo paleontoloških in z njimi
tesno povezanih paleontoloških predmetov
je nujno potrebna vsaj ena večja soba, da-
lje soba, ki naj služi kot skladišče za te
predmete, in večja delovna soba, ki bi
omogočila široko kretanje pri proučevanju.
Te zahteve so dovolj skromne glede iz-
redno pomembne najdbe, za katere nas
lahko zavida vsak mnogo večji muzej. Za
Zagrebom je Celje prvo in edino mesto v
državi, ki se lahko ponaša z zbirkami te
vrste. Dvomljivo pa je, če jih bo moglo
trajno obdržati, ako ne bo poskrbelo, da
pridejo pod dovolj prostorno, javnosti pri-
stopno streho. Prof. S. Brodar.

Pri motnjah prebave, želodčnih bole-
činah, zgagi, slabosti, glavobolu, migla-
nju oči, razdraženih živcev, nespanju,
oslablosti, nevolji do dela, povzroči na-
ravna »Franz Josefova« grenčica odprto
telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na
univerzitetnih klinikah so dokazali, da so
alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem ka-
tarju, v kratkem času zopet dobili vse-
selje do jedi z uporabo staropreizkušene
»Franz Josefove« vode. »Franz Josefo-
va« grenčica se dobi v vseh lekarnah, dro-
gerijah in specerijskih trgovinah.

Štokglajz in njegovi gostje

Ljubljana, 19. januarja.
Pozoren čitatelj kriminalne kronike v
listu je lahko že večkrat naletel na dva
tehnična termina, ki se prav pogostokrat
ponavljata pri raznih poročilih o ra-
cijah in aretacijah: »Štokglajz« in »Štok-
glajzar«. Beseda »Štokglajz« je nemškega
izvora in pomeni toliko kakor slepi tir,
a »Štokglajzarji« so brezposelni in brez-
domci, ki od jutra do večera čakajo ob
dolgih vrstah tovornih vagonov ob skla-
diščih glavnega kolodvora prilike za de-
lo. Promet na tovrnem kolodvoru je
zmerom značilen za prosperiteto časa in
kraj. Polni vagoni blaga, pod tovorom
skripanje parizarji, vik in krik od moke
ali od premogovega prahu okajenih delav-
cev in blapcev — vse to so znamenja, ki
pričajo, da so dobri časi v deželi. Kriza pa
je prinesla precej tišine in praznotne
ta vrvež na tovrnem kolodvoru in njeni
najbolj glasni in mrki glasniki so »Štok-
glajzarji« sami, ti delavci s slepih tirov
na kolodvoru, ki so obenem s slepih tirov
življenja doma. Tam, kjer se za težko
otvorjene vlake končajo tratišne teles-
niške proge, tam so se zanje končale tudi
tirnice njihove življenjske poti. Natepi
so se iz vseh vetrov sveta, kriza jih je
vrgla iz industrijskih revirjev tuje. Je
premogovnikov na južnih mejah države
iz industrijskih mest in vasi. Priromal
so z vseh smeri in so zastavili svoja po-
slednja upanja ob vlakih, ki veak tan
prihajajo v Ljubljano iz sveta. Zmetati

Kolodvor Kamnik-mesto v modernem slogu

Kamnik, 19. januarja.
Pred tremi leti smo z zadovoljstvom po-
zdravili izboljšanje prometa na kamniški
progi in otvoritev novega postajališča
Kamnik - mesto. V začetku so bili ljudje
z vsem zadovoljni in jim je bilo kaj malo
mar, da novo postajališče ni imelo čakalnice,
zdej pa smo že pozabili na čase, je ko
vozil vlak do Ljubljane poldrugo uro in
pomanjkanje čakalnice vzbujalo našim tu-
sko - prometnim faktorjem čimdalje več
skrb. Največ se seveda pritožujejo leto-
višarji, ki vidijo v pomanjkanju čakalnice
vse mogoče: revščino mesta, premalo
smisla za udobnost letovišarjev in bogve
kaj še. Težko je povedati vsakemu pose-
bej, da je to le provizorično postajališče in
da imamo kolodvor z udobno čakalnico
spodaj na Zapricah. Sicer pa je res nerod-
no potnikom stati v dežju pod milim ne-
bom in čakati na prihod vlaka. Na letovi-
šarje napravi to prav mučen vtis in skoro
neizogibno je potrebno, da poskrbimo za
novo čakalnico. Kamniška občina je poka-
zala v tej mogočnem hvalovredno iniciati-
vo in je že pred dvema letoma naročila na-
črte za ureditev kolodvora Kamnik-mesto.

Načrti so krasno delo in njihova realiza-
cija bo v kras čezmestni upravi in Kamni-
ku. Za končno dovršitev in ureditev posta-
jališča predvidevajo regulacijo celega vzvi-
šenega trikotja do železniškega predora.
Vhod bi bil z dveh strani po kamenitih
stopnicah, ki bi se združile pred vhodom
v čakalnico. Ta bi bila zidana iz surove ob-
delanih porfirjevih skal in bi imela dva
vhoda in čakalnice III. in II. razreda. Izhod
bi bil na hodnik, ki bi bil obrnjen proti
železniškemu tiru in odprt. Streha bi slo-
nala na kamenitih obokih. Zeleni trikot
med zidom občinskega vrta in predorom bi
se lepo uredil in zasadil. To bi bil eden iz-
med prvih naših kolodvorov, ki bi bil zidan
v modernem slogu.

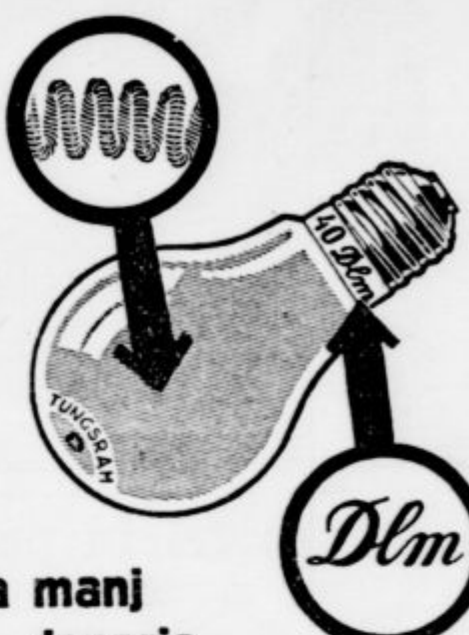
Kakor domnavamo, so v Kamniku znova
pokrenili akcijo, da bi bil ta načrt že v
letošnjem letu vsaj delno realiziran. Akci-

Dirkači bodo jutri hiteli skozi naše kraje

Kakor je »Jutro« že zabeležilo, bo tekla
ena izmed prog velike mednarodne zvezd-
ne avtomobilske vožnje s končnim ciljem
v Monte Carlu tudi po slovenskem ozem-
lju. Pri teh tekmah, ki se vrše po vseh
evropskih državah in za katere vlada v
vsem modernem svetu prav živahno zani-
manje je letos namreč prvkrat uvedena
nova proga Mesina-Rim-Padova-Ljubljana-
Dunaj-Monakovo-Strasbourg-Lyon-Monte
Carlo.

Iz Padove odpelje prvi tekmovalc ob
0.40 v ponedeljek zjutraj, v Ljubljano pri-
spe prvi ob 9.22, ostali pa v časovnem
razdobju 1 minute drug za drugim, tako
da bo zadnji pasiral naše mesto predvidi-
mo ob 14.52. Kakor kaže vreme doslej, jih
na cesti ne bo oviral previsok sneg in ker
so ceste v Italiji, pa tudi pri nas v zadosti

Do 20% več svetlobe

za manj
denarja

TUNGSRAM
nitka v dvojni vijajnici
svetlobna množica v dekalumenih

jo podpira tudi Zveza za tujski promet in
SPD. Priprani smo, da ob vsestranskem
razumevanju prizadetih ne bo težko ure-
diti finančnega vprašanja, ki zaenkrat tvo-
ri glavno oviro in da bo akcija že letos do-
vedla do uspeha.

Zasluzki, od katerih ni mogoče živeti

Ljubljana, 19. januarja.
Pri Delavski zbornici v Beogradu se vrši-
jo, kakor znano, posvetovanja zastopnikov
oblasti ter predstavnikov vseh delodajal-
skih in delojemalskih organizacij o polo-
žaju delavcev in nameščencev ter o ukre-
pih, ki so nujno potrebni proti pauperiza-
ciji velikih množic. Ta anketa, ki se bavi
s položajem delavcev in nameščencev iz
vseh držav, bo v prvi vrsti razpravljala o
uvedbi zakona o minimalnih mezdah, ki
velja že v mnogih drugih državah.

Temelje teh razprav bodo tvorili stati-
stični podatki, ki so jih zbrali uradi za za-
varovanja delavcev in druge ustanove so-
cialne zakonodaje. Vsi ti statistični podat-
ki izkazujejo ogromno znižavanje mezd v
vseh delavskih panogah. Pri uradih za za-
varovanje delavcev je bilo leta 1933 zava-
rovanih 520.980 delavcev. Več kot polovi-
ca od njih pa zasluži na dan samo po 8 do
24 Din. Dnevni zaslužek od 8 Din ima pre-
ko 66.000 delavcev. Podatki, ki so jih
zbrali funkcionarji Delavskih zbornic, na-
števajo razna podjetja, kjer je sploh naj-
višji dnevni zaslužek 8 in celo 5 Din. Iz
statistike je tudi razvidno, da neprestano
narašča število v raznih podjetjih zaposle-
nih žen. Odstotek ženskih delovnih moči
pri zavarovanih delavcih je znašal leta
1933 že okrog 27 odstotkov, lani pa se je
znatno zvišal. Odstotek zavarovanih dela-
vni moči, ki zasluži na dan od 8 do 17
dinarjev, se je od leta 1933 podvojil, do-
čim se je odstotek delavni moči z dnevno
mezdjo od 24 do 48 Din zmanjšal preko po-
lovice.

Tudi iz ministrstva za gozdove in rud-
nike je mnogo značilnih statističnih podat-
kov, ki kažejo, kako se pri rudarjih zvišuje
kvantiteta dela ob znižanju zaslužkov. Na
področjih vseh Delavskih zbornic so že
bile izvedene ankete o položaju delavcev

in nameščencev in je ves ta material sedaj
pregledno razvrščen za današnja skupna
anketa. Cene človeške delovne moči se
znižujejo v toliki meri, da mnoga podjetja
v bosanski lesni industriji sploh ne upo-
rabljajo več vrhne živine za dvigavanje po-
sekanih debel iz prepado, ker so postali
delavci cenejši. Z ogromnim zmanjševa-
njem zaslužkov se uničuje kupna moč naj-
širših slojev, kar pomeni velikansko izgub-
bo v našem narodnem gospodarstvu. Ukre-
pi za preprečitev takih izgub so prva na-
loga današnje ankete.

LAHKO ZA
KOSILO!

Po krepki čašici Pokornovega
Pelinkovca-likerja

**Likerni
Pokorny**
Ali ste že poskusili naš
BRANDY MEDICINAL?

Nenavajeni, da bi prihajali k njim ljud-
je z dobrimi nameni, so nas prvi hip oči-
tno osumili, da prihajamo spionirati. A ko
smo jim razložili, da smo samo od »Jutra«
in da se samo v imenu čitajoče javnosti
zanimamo zanje, so se jim čisto tajavni
naznili obrzi. Nekaj zanimivega in značil-
nega je, da vsi ljudje, ki so doživeli mno-
go bede in ki ne verujejo zase v nobeno
povečanje več, zmerom iz vse duše želi-
jo, da bi njihove zadeve prišle v list. Ce-
lo Jordan — vsi »Štokglajzarji« žive me-
d sabo in pred vsem svetom pod nevidni-
mi — ki mu je bilo po skrbno psovoni-
m obliki in po lepo izbritem obrazu videti,
da se šteje za nekaj boljšega nad enaki-
mi, in ki je bil izpočetka najmanj naklon-
jen intervjuu, se je pri kozarcu vina
kmalu tako razregel v pripovedovanju, da
je venomer zatrljeval:

— Jaz vam bom povedal takšne reči,
da boste lahko napisali roman, kakršnega
še ni čital svet.
Stopili smo v najbližjo vinsko klet in
pocalili vina na mizo. Da si bomo laže
zaupali vse reči, smo se najprej drug dru-
gemu predstavili. Jordan, Mustafa, Šun-
ken, Hudčič, Hileca, Čuraga, Bulovec, Me-
ved, so bili naši novi znanci. Zanimalo
nas je, odkod jemljejo »Štokglajzarji« svo-
ja imena, in smo čuli par veselih in krva-
vo resnih zgodb Šunken a. pr. je na su-
naj droban kakor trlica, a tovariši so ga
krstili tako, ker ne kaže prevelikega nar-
enja do vode in hodi zmerom okrog ves
črn od premogovega prahu. Črn je kakor
kmečka šunka, so rekli o njem in ga kr-
stili tako. A Hudčiču n. pr. so vzdeli to

Danes originalna premiera rusko-sovjetske veleopere

PASTIR KOSTJA

Godba, smeh, grohot, petje, zabava in mnogo veselja
Film je bil odlikovan na mednarodni razstavi z prvo
zlato kolajnoSodelujejo: A. ORLOVA, subreta — L. UTJESOV, pevec
Glasba: DUNAJEVSKYELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24Predstave danes ob 3., 5., 7.15 in 9.15 uri zvečer!
Rezervirajte vstopnice. Predprodaja od 11.—1/2.13.

Smotri in pota našega ženstva

Predsednica dravske banovinske sekcije JZS ga Minka Govekarjeva je na prvi seji širšega odbora dne 12. t. m. v Ljubljani nagovorila zbrane zastopnike ljubljanskih in podeželskih ženskih organizacij. Iz obširnega govora posnemamo naslednje odstavke:

Težke čase preživlja ženstvo vsega sveta, posebno težko ženstvo Jugoslavije. Na vseh koncih in krajih okrnitve, redukcije, omalovaževanje! Zapirajo nam šole, znižujejo plače daleč pod eksistenčni minimum, zahtevajo, naj se poklene žene odrečejo najosnovnejšim zakonom narave ali pa naj zapuste svoj poklic. Patetično deklamirajo, da spada žena v hišo, dasi dobro vedo, da je teh »hiš« za vse mnogo premalo in da slednjič vsaka žena tudi ne more biti »samo za hišo«. Vzroka torej dovolj, da smo nezadovoljne, da smo borbene in da moramo seči po sar. oobrambi.

Seveda se dobe ljudje, ki tolmačijo našo borbenost za socialno in politično pravičnost kot protidržavnost. Zato ker hočemo več, kakor nam nudijo, ker zahtevamo za žene, za svoje otroke in s tem za narod človeka dostojno delo in zaslužek za življenje, ker se zavzemamo za siromašne, se dvigamo proti samopasnosti, korupciji in izkoriščanju bednih, nam hočejo reakcionarci vtisniti žig malkontentnih internacionalistk.

Res je: nacionalizma pri svojem socialnem delu ne poudarjamo, ker je sam po sebi razumljiv. Ljubimo svojo domovino in ponosno smo na stoletja hrepence za želeno in iz potokov krvi in grmad žrtev porojeno Jugoslavijo. Toda v svoji državi smo, kjer nam našega nacionalizma nihče ne krati. Me nacionalizma ne nosimo kakor ščit, da bi skrivale za njim nesposobnost za resno delo. Nacionalizem smo brez strahu v dejanjih kazale že takrat, ko smo se vozile ob tajnem spremstvu avstrijskih detektivov v okupirano Bosno in Hercegovino ter bratsko Srbijo in Črno goro, pa na Češko k radikalnim slovenskim sestram. Takrat je bilo treba za javno izpričevanje nacionalizma nekaj poguma in dosti-krat tudi žrtvovanja lastne udobnosti. Saj so oni, ki v tistih časih niso bili navdušeni in odkriti nacionalisti, javno občevali v obeh deželnih jezikih. Danes, ko sta slovensčina in srbohrvaščina enakopravni državni jezik, ko se učimo v najnižjih in najvišjih šolah v svojem materinskem jeziku, dokazujemo svoj nacionalizem z ne-sebimi, najvišjim državnim idealom posvečenim delom.

Da smo nacionalne in državotvorne v svojem najglobljem prepričanju, priča že ime in program naše sekcije, saj smo sestaven del Jugoslovenske ženske zveze s centralo v Beogradu. Njej načelujejo ugledne profesorice, visoke državne uradnice, pa tudi dvorne dame. Delamo pa s pomočjo naših komisij seveda tudi z internacionalno žensko zvezo po njenih intencijah in vedno oklepajoč se njenega glavnega, zlatega človečanskega gesla: »Ne stori nikomur, česar ne želiš, da drugi tebi stori!«

V popolnoma čistih, do dna prozornih vodah plovemo. Taktika pa je dandanes druga, kakor je bila včasih... Nič več ni

Zimska sezona. Centralna kurjava.
Radiotermaalno zdravišče

Dolenjske toplice

pri Novem mestu

Izbirni uspehi zdravljenja, posebno pri revmatizmu, lšiasu, protinu (gibtu), živčnih ter ženskih boleznih. Moderna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. Na željo tudi serviranje v sobah.

Kd se pa kaj ponoči držite? — smo vpraševali.

Kakor se danes. Nekateri ložirajo po raznih hlevih po mestu, drugi po šupah v okolici. Mliva z Jovanom, pripoveduje Mustafa, ki je bil od svojega dvajdesetega leta ruder po raznih premo-govnikih, stanujeval v hotelu »Dachau«.

Kje pa je to?

Veste, to je tukšen hotel, ki ima samo prvo nadstropje.

Tako se je izkazalo, da spita dobra pač da vsako noč na nekem kozolcu pred Ljubljanskim poljem.

Prej sva ložirala v kanalu, kar je bilo velika bolj udobno in bolj toplo. Amnat zadnji čas je voda tako merna, da sva se morala preseliti.

Vsak ima zgodbo za seboj, ki bi bila v resnici vredna literarnega zanimanja. Mustafa, ki je sicer iz Ljubnega v Savinjski dolini doma, pa je šel potem med rudarje, je zadnja leta delal v znanem štirskem rudniku v Južni Srbiji. Za zadnjih 11 mesecev službe ni prejel niti nare meze na roko, na je pustil vse skupaj in jo peš mahnil v domače kraje. Mimogrede naj se povem o njem, da je bil ta možak, ki je

med nami tiste sladkosti, ki je bila plašč neodkritosti. Odkrito si pove-mo vse v obraz: tudi med ženstvom se je pojavila kritika, ki je plodna. Ako samo eden ali dva mislita in govorita, drugi pa pokorno prikimavajo, ne more iz tega nastati nič posebnega, trajnega. Zdrava, poštena in dobrohotna kritika je neizmerno koristna; saj se čestokrat le v trenju misli šele izkristalizirajo pravi pojmi in naza-ri ter dobri sklepi.

Gotovo je, da vse ne moremo več de-lati v tistih pravih, v katerih so delale naše prednice. Naše delo ne more biti samo dekorativna pomoč moškim, sprejema-nje in pozdravljanje s šopki in v narodnih nošah ter nabiranje milodarov. Naše reali-stično usmerjeno ženstvo se je zavedlo, da ima tudi svoje interese in svoje cilje in naloge ter potrebe. Razloček med nekdaš-nim in sedaj je bistven. Kdor tega ne razume ali noče razumeti, preko tega pojdemo si-ker z odkritim obžalovanjem, toda brez oklevanja. Vse, ki so za trezno, pozitivno delovanje, vabimo v svoji delokrog!

Prosim, povejte to doma svojim tovari-šicam in prijateljskim organizacijam. Čim več glav in rok, tem boljši in nageljši bo-do naši uspehi.

V boljše razumevanje pripominjam še,

Prometne nevšečnosti Velikega Beograda

Težave v prometu med Pančevim in Beogradom

Beograd, 18. januarja
Odkar je o pravoslavni božičnih pra-znikih pritiskala ona ledena mrzla košava, je promet med Beogradom in Pančevim začel občutno zastajati, kar je zelo nepri-jetno za ves Banat, ki ima najkrajšo pro-metno zvezo s prestolnico preko Pančeva: do Pančeva železniško, odot do parniško. Od pravoslavne božice sem pa je plovba po Dunavu postala skoraj nemogoča. Res je sicer, da je na Dunavu še precej ledu, toda je še stalen in potemtakem ne ovira plovbe, toda je Sava prišla prinašati led, ki je v veliki meri ovira in ograža plovbo. Vkljub nevostnosti, ki jo povzročata led in neprestani snežni meteži, pa so vendar še v prometu mali parniki dveh zasebnih pa-roplovnih družb, ki pa seveda ne morejo voziti redno, temveč samo po možnosti. Ne vozijo pa do Pančeva, temveč samo do izliva Tamiša v Dunav. V Tamišu sam in po njem navzgor do Pančeva pa ne more-jemo. Zato se potniki izkrcavajo in vik-cavajo ob Tamišem izlivu v Dunav. Od tod pa do Pančeva se je potem treba vo-ziti s samim.

Tako se je sedaj zopet in zopet pokazalo, kolikšnega pomena je za promet med Beogradom in Pančevim, odnosno med vsem jugozapadom in severovzhodom na-še države dovršitev železniške in cestne

da je naš JZS že od l. 1920. član Interna-cionalne ženske zveze. Tej največji sve-tovni ženski organizaciji pripada poleg nas še 43 narodnih ženskih zvez, — razume se, da tudi slovenskih — z več nego 40 mili-joni članic. V upravi Mednarodne ženske zveze je tudi navdušena nacionalistka, če-hoslovaška senatorka Franta Plaminkova kot podpredsednica in Srbkinja Ana Hriš-tić kot tajnica.

Ko je l. 1926. priredila naša Jugosloven-ska ženska zveza svojo skupščino na Ble-du, se je je udeležila tudi predsednica Mednarodne ženske zveze, lady Aberdeen z nekaterimi odbornicami... In prav ta M. Z. Z. je pripravljena, da priredi svoj kongres l. 1936. v Beogradu; udeležile se ga bodo žene iz 43 držav vsega sveta, se-veda tudi me, Slovenke.

Mednarodna ženska zveza je politično nevtralna kakor je tudi nevtralna naša JZZ in njena sekcija dravske banovine. Naloga vseh je: združiti žene vsega sveta, da pribore ženam vseh kulturnih narodov in ras tiste človečanske pravice, katere uživajo še vedno v pretežni večini le mo-ški.

Kdor se je udeleževal kongresov naše JZZ in naše matice Mednarodne ženske zveze, razume to delo. Kdor tega neče ali ne more, naj kar ostane, kjer je. Nas pa naj pusti, da gremo naprej!

zveze čez veliki dunavski most, ki bi bila že zdavnaj morala biti dovršena, pa so jo razne ovire zavleklo toliko, da bo dovrša-na šele tamle meseca julija.

Most sam je, kakor je znano, popolno-ma dovršen in je vzorni promet čeznjega mo-goč brez vsakih ovir. Toda je zelo ne-všečno, da ni dograjena cesta med mo-stom in Pančevim. Vkljub temu nedostat-ku pa se je našel podjeten človek, ki se je lotil avtobusnega prometa med Pančevim in Beogradom. Avtobus vozil preko osu-šenega pančevskega barja, dasi prave ce-ste ni, in so potniki zelo zadovoljni s tem prometnim sredstvom, dasi vožnja ni ravo-no preveč prijetna in je zaradi velikega smega in slabe poti tudi precej počasna. Ko se pot udrli, bo seveda boljše. Toda ko začne kopneti smeg, pa postane avto-busni promet nerogov, ker vodi pot po ozemlju, ki je o suhem vremenu prehod-no, o mokrem se pa izpreminja v nepre-hodno blato, ker osuševalna dela še niso popolnoma dovršena.

Letošnja zima bo pač minila ob takih težavah, ah se ljudstvo tolaži, da se zato vsaj že v letošnjem poletju prične reden železniški in vozovni promet čez dunavski most, ki bo napravil za vedno konec do-sedanjim prometnim nevšečnostim in nad-logam.

Ptuj za omiljenje gospodarskih razmer

Ptuj, 19. januarja
V četrtek je bila redna javna občinska se-ja, za katero je vladalo med prebivalstvom, zlasti še med delavstvom veliko zanimanje in je galerijo napolnilo do zadnjega kotička. Predsednik g. Jerše je pred vsem po-zdravil zastopnika banske uprave sreskega načelnika g. dr. Bratinca. Pred prehodom na dnevni red je poročal, da je občinski svetnik g. Nedog zaradi bolezni odložil mesto občinskega svetnika ter mu je za njegovo dolgoletno požrtvovalno delovanje kot članu mestnega sveta izrekel toplo zahvalo.

Za uvedbo še enega vlaka na progi Ma-rihor—Ptuj se je pokrenilo potrebno.

Po poročilu predsednika se je prešlo na obravnavanje proračuna za l. 1935-36, pred katerim pa je še podal daljši ekspozice pred-sednik g. Jerše, ki je navajal v svojem eks-

pozeju, da se je pri sestavi proračuna upo-števal težavni gospodarski položaj prebival-stva ter se je z novimi odredbami skušalo tudi zaščititi interese vsaj nekaterih slojev prebivalstva. Upoštevalo pa se je v celoti nafeło štednje. Celotni proračun izkazuje iz-datkov 2.482.540 Din, dohodkov brez doklad pa 2.022.416 Din. Čisti primanjkljaj redne-ga prometa v znesku 1.600.632 Din pa so bo kril z naslednjimi davčinami, trošarinami in taksmi: stožino, tržnino, plovino, najemniški vinar (z najemninom do 149 Din bto 4%, do 200 Din 6%, od 201 Din dalje 12%), davščino na vozila (100 Din od eno-vprežne, 250 Din od dvoprežne kočije, 1000 Din od avtomobila do 30 HP, 1500 Din nad 30 HP, uvoznico, trošarino na vino od 100 l 150 Din, na žumeta vina od 100 l 2.000 Din, na pivo od 100 l 100 Din. na žganje, špirit,

Pa naj bodo te reči kakorkoli, resni-ca, da predstavljajo štokglazarji zase družabno enoto, ki ima svoj način življe-nja in svojo moralo in se strogo ločijo od vseh drugih ljudskih skupin. Kakor sami pripovedujejo, živijo v Ljubljani prav za prav trije krogi tistih brezposelnih, ki se zbirajo v gruče in od časa do časa, kadar nanese prilika, primejo tudi za delo: štok-glazarji, potem stara ljubljanska garda, ki ima svoje stojišče pred Mestnim do-mom, poleti pa poseda tudi po Zvezdi in Rožniku, in pa skupina brezposelnih pri-morskih emigrantov, ki se drže v parku pred sodiščem. Pripadniki teh treh krogov se nikoli ne mešajo med seboj in zlasti o njih izpred Mestnega doma govore štok-glazarji samo s pomilovanjem in prezir-om.

Ne jemljite jih v misel, pravijo, to so ljudje, ki živijo od samega »brenspiri-ta«. Če daste en sam dinar enemu izmed njih, se vam napije in pada v nezavest. Sicer je pa bolje, da ne hodite med nje, če nimate škafa in zajemalke s seboj.

A čeprav govorijo tako o svojih najbliž-jih stanovskih tovariših, je vendarle res, da tudi štokglazarji od srca radi pijo. Hudič, ki je nekakšen njihov idejni vodja, je ves zavzet od ponosa izpovedal:

— To pa drži, da smo se mi štokglazar-ji v življenju naučili nečesa, česar nihče drug ne zna. Delati znamo, da nam pri tem ni treba nič jesti. To je umetnost, ki se jo bo najbrž moral še marsikdo naučiti

likerje, rum itd. od hl stopnje alkohola (špi-rita) 10 Din od 1 litra (pavsal) 5 Din, na sadijavec od 100 l 25 Din, na govedo nad 1 letom 20 Din, na govedo pod 1 letom 10 Din, na praške 10 Din, na drobnico 5 Din, na 100 kg mesa in vseh mesnih izdelkov 20 Din; dalje občinske takse poleg onih, ki so že bile odobrene od banske uprave, za pisemne ali protokolarne vloge ali prošnje po 3 Din, za pisemna rešenja, ki se izdajajo na zahtevo strank 7 Din, za prilo-ga k prošnjam itd. 1 Din, za uverenja, ki se izdajajo privatnikom o njihovih osebnih svojstvih 7 Din, za preiskovanje in presojo prestopkov o zasebni tožbi ali službeni dož-nosti 7 Din, za opozorile pred opominom z 8dnevnim rokom 3 Din, za opomin (8 dni po opozoritvi) 2 %, za rubežen (1 mesec po opominu) 3% ter zamudne obresti 6%. Uspeh naštetih davšin, trošarin in takse je predviden na 1.204.508 Din, izdatki za po-biranje istih pa ga 71.000 Din, tedaj čisti dohodek 1.123.508 Din in se bo zaradi tega končni primanjkljaj v znesku 467.124 Din kril z 51% doklado na državne direktne davke.

Pri davčinah se je upoštevala zaščita rev-nega sloja, zlasti glede najemniškega vi-narja, ki je glede na najemnine po drugih mestih v Ptuj procentualno nižji. Istotako se je upoštevala pri tem zaščita našega ma-lega obrtnika. Na vvoz čevljev, škornjev, sandal, izgotovljene obleke, perila in nove-ga pohištva se je uvoznina razmeroma vi-soko zvišala, in sicer od 5 par na kg na 8 par, odnosno na 8% fakturane cene. S tem je zaščiten protikonkurenca od zunaj. Upo-števalo se se tudi želje naših gostilničarjev s tem, da se je črtala dosedanja davščina na prenočišče in se je zvišalo kalo na vino od 2 na 5 odnosno 10%. Proračun je bil v obliki v kakršni je, soglasno sprejet, kljub neumestnim izjavam nekega občinskega svetnika, ki je dobil primerne lekcije.

Iz nadaljnjega poročila upravnega odeska sledi, da so bili izvoljeni v davčni odbor za odmero pridobin kot člani g. g.: Le-nart Franc, dr. Fermeve Ivan in Berlić Jo-ško; namestniki pa: Senčar Milko, dr. Vi-senjak Alojzij in Grajfer Josip. Odobrila se je pogodba Sokola, s katero se slednje-jemu prepušča v brezplačno uporabo telovad-nice in prosvetne dvorane v Mladiki, za kar je žrtoval Sokol okoli 25.000 Din. Isto-tako se dovoli Sokolskemu društvu za na-raščaj brezplačno kopanje dneвно od pol 13. do pol 15., izvenših ob sobotah. Mestne-mu prostorskemu uradu se je odobrila pod-pora 2000 Din za honoriranje cerkvene glasbe ob priliki državnih in drugih na-rodnih svečanosti. Istotako se je naklonila podpora Dijaški kuhinji za gimnazijo 1400 Din in dijaški kuhinji na meščanski šoli 1000 Din. Iz prispevkov, ki so bili nabrani za božičnico, se nakloni Kolu jugosloven-skih sester 1000 Din.

Nove tovarne v Škofji Loki

Škofja Loka, 18. januarja
Škofja Loka je dobila v poslednjem ča-su več tovarn, od katerih si naši delovni ljudje obetajo nekaj zaslužka. Najprej se je dvignilo iz tal obsežno tovarniško po-slopie Škofjeloške predilnice na Trati (Škofjeloški kolodvor), kjer so tudi že pri-čeli z delnim obratom. Velik objekt je do-cela napolnjen z raznimi stroji, ki bodo služili interesom tekstilne industrije. Ta tovarna je kupila za svoje namene tudi bivši Mlinostav in ga preuredila za svoj obrat. Notranja ureditev je povsem mo-derna, zazidane ploskve so vidne vsakemu potniku z vlaka.

Drugo tovarno smo dobili v Vincarijih. Je last Škofjeločana g. Rada Thalerja, to-rej domače podjetje, ki uveljavlja sedaj bogata izkustva dolgoletne trgovske hiše na industrijskem področju. Tovarna je že pod streho in je pozidanih okrog 1500 kva-dratnih metrov. Gradil je inž. Dedek, so-lidno in upoštevajoč tudi estetski moment, ki ga v prijaznih Vincarijih res ne bi bilo prav zanemarjati. Pohvalno omenjamo, da so izvršili vse obrtniške dela domačini. Pri gradnji so se upoštevale vse potrebe no-vega tekstilnega obrata, v obzir pa so se tudi jemali predpisi oblasti tako, da od-govarja nova tovarnica na vse strani. Ko-panje v Selščici bo nemoteno, ker je po-skrbljeno za čistilno greznico. Tovarnica stoji na bivšem Deisingerjevem travniku, notranji prostori pa so porazdeljeni od zveznega hodnika na desno in levo. To-varna bo pričela obratovati na poletje, ker je dograjena zaenkrat samo v surovem stanju.

Nov obrat smo dobili nadalje v škofi-zi in tihi Klobovsovi ulici, kjer je zažive-la stara šola z vsemi svojimi razredi in pritlikavimi docela novo življenje. Podjet-ni trgovec Savnik je predelal šolske sobe za industrijske svrhe in izdelujejo sedaj v njih vse mogoče volnene potrebšline naj-finejših kakovosti. Vse poslopie so kako-pak od stree do tal renovirali in ga pre-uredili svrham pletilne industrije. Več sten so enostavno podrli in prezidali, pa-keritali ponekod tla, si omislili prestavo vrat in oken, napravili na novo oblačilni-co in strojnico ter dali tako poslopju, ki je bilo zapisano poginu, lice, ki je Škofia

Danes poje
LAURI VOLPI
v filmu
PESEM SOLNCA
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 3., 5., 7. in 9.15 uri

Loka z njim samo pridobila. Škofjeloška Savnikova trgovska hiša se je dvignila iz lastne iniciativnosti in si utrla pot po vsej Jugoslaviji.

Mi nove tovarnice pozdravljamo, ker po-meni napredek, ki si ga vsak dober go-spodar želi, pozdravljamo jih pa tudi z željo naj bi prinesle izpolnitev onih nad, ki jih stavlja naš brezposelni človek nanje

Za poglobitev gospodarskih stikov s Čehoslovaško

Ljubljana, 19. januarja

Jugoslovensko-čehoslovaška liga v Ljub-ljani je pred kratkim ustanovila gospodar-sko sekcijo. Le-ta si je zastavila nalogo, po-speševati gospodarske stike med Jugosla-vijo in Čehoslovaško, sodelovati pri odstra-njevanju ovir, ki se pojavljajo na pr. v plačilnem prometu ter na podlagi proučevanja gospodarskih razmer pokazati, kaj bi se dalo uvesti tudi pri nas po čehoslovaškem vzgledu. Ustanovitev gospodarske sekcije pomeni nov korak naše J.-č. lige k reali-zaciji njenega delovnega programa, nov po-izkus, da preidemo od besed o vzajemnosti h konkretnim dejanjem.

Gospodarski osek bo prirejal javna pre-davanja. Prvo bo v s r e d o, dne 23. t. m. ob pol 21. v spodnji dvorani Kazine. Pre-dava g. dr. Vladimir Murko o denarnih zavodih na Čehoslovaškem in njihovem po-slovanju v času krize. Predavatelj je pri-znan strokovnjak v bančništvu, avtor več spisov te stroke, ki so izšli v inozemstvu in vzbudili pri nas in na tujem upravičeno pozornost. Obenem pa tudi izborna pozna razmere na Čehoslovaškem. Obeta se po-temtakem prav zanimivo in poučno pre-davanje. Vstop je prost. — Prihodnjt bo isti predavatelj govoril o možnostih izvoza iz Jugoslavije na Čehoslovaško.

FILM »Z. K. D«

„CONGORILLA“

Prvi originalni zvočni film iz onega dela centralne Afrike, kateri je bil doslej nepoznan! — Vse vrste divjih zver! Ljubavno življenje v džungli!

Predstava danes ob 11. uri dopoldne
ELITNI KINO MATICA

Otvoritev doma beograjskega Aerokluba

Danes dopoldne se bo vršila v Beogradu slovesna blagoslovitev in otvoritev doma Aerokluba, v modernem slogu zgrajene ob-sežne petnadstropne palače na vogalu Uzun Mirkove in Kralja Petra ulice. Istočasno bo-do odkrili tudi spominsko ploščo pionirjem našega zrakoplovstva, ki so žrtvovali svoje življenje na delu za razvoj tega, za naš pro-met in za obrambo države tako važnega prometnega in obrambnega sredstva.

Aeroklub, ki deluje že blizu 15 let, vrši med ljudstvom tudi veliko propagando za zrakoplovstvo ter skrbi za vsestransko iz-obrazbo letalcev. V začetku je bilo zanimanje za Aeroklub in njegove namene precej pičlo, požrtvovalno delo pa je rodilo naj-boljše uspehe, kar dokazuje tudi to, da šte-je danes Aeroklub v svojih 190 krajevnih podružnicah že preko 16.000 članov ter raz-polaga s 30 društvenimi letali. Aeroklub ima svoje lastne hangarje in vzletišča ter svoje pilotske šole v Beogradu, Ljubljani in Zagrebu, iz katerih je izšlo že okoli 100 pilotov. Poleg pilotskih šol ima Aeroklub tudi šole za brezmotorno letalstvo v Beo-gradu, Borovu, Ljubljani, Marihoru, Sara-jevu, Užicu in še v drugih krajih. Iz teh šol je izšlo že več sto izkušenih jadrancev. Aeroklub razvija svoje plodonosno delova-nje pod pokroviteljstvom kralja Petra II. in dosmrtnim častnim predsednikom prve-ga kraljevega namestnika kneza Pavla.

Danes premiera senzacionalnega

filma

DEMON VELEMESTA

Boji, napadi, ropi in ubojstva

gangsterjev

Senzacija! Senzacija!

ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

pirat. Če mi je odprla kakšna stara baba, se mo že lahko zaprosil za kruha. A če je prišla opirnat kakšna mlada frkla, vsa našminkana in načičkana — takšni pa res nisem mogel reči, da sem lačen in sem se rajši kar pofulil in šel.

Tako so se privadili, da žive, delajo pomalem in nič ne jedo. Delo, ki ga dobe samo za vsake svete čase, je postalo za resno senzacijo, in kadar imajo zvečer v resnici vagon premoga za sabo, govore žare-či ob kozarcu dalmatince samo o tem.

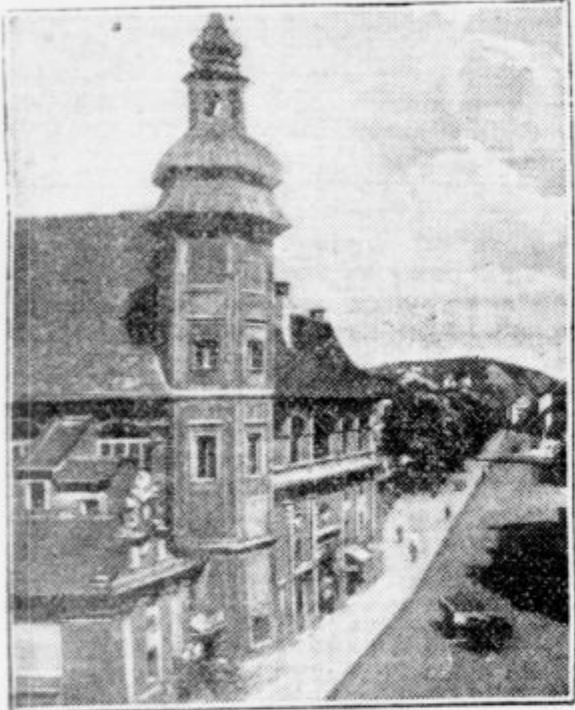
— Zadnjič sva s Šunknom zmetala va-gon cimenta, pripoveduje eden iz družbe. Cement je v resnici hudičeva reč. Težak je in kadi se, da se človeku kar v kožo za-reže. Jaz sem ves dan letal č vodovodu, da sem pil in se sprotil umival Šunkna pa pravi, da je pozimi voda premrzla, in je skrbno gledal, da ne bi kakšna kaplja pad-la nanj. Zvečer je pa imel vraga: od znoja se mu je popek zacementiral.

In široko se zasmeje vsa družba doviti-pu, ki si ga je izmislilo življenje samo. Ti-sto pač od blizu poznajo štokglazarji, kar ustvarja takozvano srečo človeku: slast dela in slast brezdelja. Med tema dvema skrajnima mejama človeškega ob-stanka jim teče čas, po teh dveh doživet-jih so ostali podobni, enakovredni člove-ku. In zavoljo tega jim je tudi lahko tako čisto vseeno, ali se jim proga še kdaj od-pre v drugačno življenje, ali pa jim cesta na veke ostane — slepi tir. L. M.

Spomeniško vprašanje v Mariboru

Kje naj stoji spomenik Kralja Uedinitelja — Vprašanje spomenika Kralja Osvoboditelja

Maribor, 19. januarja. Maribor se je znašel v spomeniškem vprašanju. Vsako je mislil, da mora sodelovati pri tem vprašanju. V okviru spomeniškega odbora v Mariboru, ki mu predseduje mestni predsednik dr. Franjo Lipold, se je osnoval poseben idejni odsek, ki naj odloči o vprašanju prostora in oblike spomenika. Pri teh vprašanjih so se upoštevali najrazličnejši predlogi in misli, ki so prihajale iz vrst članov tega idejnega odseka, pa tudi iz drugih krogov. V obliki so se slišali predlogi: Glavni trg, Kralja Petra trg, Grajski trg, Trg Svobode in celo Piramida.

Zgodovinski mariborski grad — bodoči rotovž

Prvi predlog: Glavni trg

Pred leti se je osnoval v Mariboru odbor za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju Petru I. Osvoboditelju. Tudi se je tedaj veliko pisalo in govorilo o tem, da naj bi se spomenik postavil na novem delu Glavnega trga. Ko se je po marsejskem zločinu sprožila misel, da se postavi v Mariboru spomenik blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju, so se slišali glasovi, da naj bi spomenik stal na novem delu Glavnega trga. Idejni odbor je predlog resno obravnaval in je z vidika neprimernosti trga, ki visi in se dviga s Koroske ceste sem v nasprotno smer, možnost postavitve spomenika na Glavnem trgu odfil.

Drugo mnenje: Kralja Petra trg

Lep in prostorni trg pa leži izven mestnega centra. Toda nazadnje bi to ne moglo biti merodajno za postavitev spomenika. Saj raste mesto iz leta v leto v tej smeri. Ko so naši arhitekti, zgodovinarji in drugi kulturni delavci razpravljali o tem mišljenju, je bilo treba vzeti v obzir regulacijski načrt mestnega gradbenega urada, ki se nanasa na omenjeni trg. V smislu tega regulacijskega načrta se predvidevata na trgu dva otoka za pešce, med katerima se bo točno reguliral promet v smerih Tržaška cesta - Ruška cesta, Pobreška cesta - Dvofakova ulica, Dvofakova ulica - Državni most, čim se uresniči ta regulacijski načrt, ki je že nekaj let sem v vidiku, in ki je nujno potreben, bi ne bilo na trgu primernega prostora za postavitev spomenika, ker bi dosedanja praznina po ureditvi dveh otokov bila nalodane povsem izpolnjena.

Tretja možnost: Grajski trg

Trg leži v središču mesta in v nekem ambijentu, ki postaja v zadnjih letih po nekaterih hišnih preureditvah sila moden in zanimiv. Tukaj bi tudi novi sedež mestnega predsedstva v staroslavem grajskem poslopju. So pa stvarni pomisleki, ki govorijo proti postavitvi spomenika na tem mestu, predvsem okolnost, da je trg premajhen in da bi promet na tej točki, ki je prometno silno obremenjena in frekventirana, občutno trpel. Tudi bi bila nujna posledica odstranitve verandne lope pred hotelom »Orel«, kar je malce nerodna zadeva in je še vedno vprašanje, da li bi bilo zadostnim zahtevam z odstranitvijo omenjene lope ustrezno.

Četrti načrt: Na Piramidi

Mogočen arhitektonski spomenik naj bi se postavil na vrhu Piramide, daleč viden od vseh strani. Pri tem je treba pomisliti,

da bi se morala urediti vsa okolica, odgovarjajoče veličastnosti spomenika. Vse preureditve bi naj preoblikovale danes samotno in pusto Piramido v nekaj podobnega, kakor je splitski Marjan. Od mestnega parka gori naj bi šle široke poti in steze v vseh smereh proti vrhu do spomenika. Izvršitev tega načrta bi zahtevala ogromno vsoto denarja. Računa se, da bi ne zadoščala vsota 10 milijonov dinarjev. Malo verjetno pa je, da bi bilo mogoče v današnjih težkih časih in do postavljene terminu 30. junija t. l. izvesti vse potrebne priprave za omogočenje te zamisli.

Končno: Trg Svobode

Velik, prostorni trg, v središču mesta, v bližini bodočega mariborskega rotovža — mariborskega gradu. Ozadje s parkom na Jugoslovenskem trgu celotno sliko in vtis se povečuje. Idejni odsek sicer še ni storil končnega sklepa, zdi se pa, da bo težko najti primernejši prostor v Mariboru za postavitev veličastnega spomenika, kakor je zamišljen spomenik Kralju Uedinitelju.

Še neurejena vprašanja

Ali naj se postavi spomenik samo Kralju Uedinitelju ali pa naj se ta akcija združi z akcijo za postavitev spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju, s čimer naj bi bila v skupnem spomeniku združena simbolična ideja narodnega osvobodjenja in uedinitelja? Tudi še ni konkretno pojasnjeno, ali

bi naj bil ta spomenik likoven, figuralen ali arhitektoničen. Na vsak način je podoben edinstvo mišljenja, da naj bo ta spomenik v Mariboru, centru našega obmejneg ozemlja, dostojen in veličasten. Zbiralna akcija za postavitev spomenika je že v čvrstem teku in je upati, da bodo potrebna denarna sredstva do določenega termina, t. j. 30. junija t. l. nabrana. V slučaju morebitnega presežka bi šel ta presežek v korist kakšni dobroteljni oziroma humanitarni ustanovi.

Kako se bo Maribor oddolžil generalu Maistru?

Tudi to vprašanje se je sprožilo v idejnem odseku v zvezi s kompleksom vprašanj, ki so se začela. Odgovor na to vprašanje je v zvezi s preureditvijo grajskega kompleksa v poslopje, ki naj po izvršenih preureditvah postane sedež mariborskega mestnega predsedstva. Po obstoječih načrtih, bo imel bodoči mariborski rotovž, ki bo med najlepšimi in najbolj zgodovinskimi v naši državi, tri lepe portale. Na enem od teh portalov naj bi bila v znak hvalečnosti mariborskega prebivalstva izklesana podoba našega junaškega generala. Na ostalih dveh portalih pa bi bil na podoben način ovekovečen spomin še dveh zaslužnih vodilnih mož mariborskega Narodnega sveta.

Na ta način bo Maribor, ki se je kar naenkrat znašel v kompleksu spomeniškega vprašanja, najbolje zadostil čuti hvalečnosti in pietete do velikih osebnosti, ki je nanje vezana zgodovina našega mesta in vse domovine. S tem bo obenem izpolnjena vidna vrzel, ki jo čuti vsak tujec, ko pride v Maribor, ki se ne more ponašati z nobenim večjim in imponujočim spomenikom. Ne samo moralno, tudi v tem zgozlj zunanjem pogledu bo Maribor veliko in izdatno pridobil s posrečeno in učinkovito rešitvijo spomeniškega vprašanja.

Nov most v Kokrški dolini

Kokra je med tistimi našimi gorskimi vodami, ki leto za leto ob močnih nalivih pa tudi v zgodnji pomladi, ko se s hribov od talečega se snega vala močne vode v dolino, napravi na zemlji našega kmeta veliko škodo. Posebno pa razbesele vsakokrat

V Kokrški dolini imajo v gradnji še Bukovski most na bivši kransko-koroski meji, zaradi mraza pa so do delo začasno ustavili. Sreski cestni odbor namerava prihodnje leto zgraditi na tej cesti še dva mostova, tako da bo od desetih lesenih bano-

Pravkar prometu izročeni Leskovec most v Kokri.

razdaja in odplavlja številne brvi in mostove, ki jih nato ni mogoče na novo postaviti, da ljudje ne bi trpeli velikih denarnih žrtev. Pa tudi sicer imajo zaradi pretiranih zvez velike stitnosti. S tega je bil prizadet razvoj turističnega prometa in oskudovana lesna trgovina, ki ne preživlja najlepših časov.

Banska uprava, ki je morala po razdejanju vode vsakokrat prisločiti občinam na pomoč, se je z velikopoteznim načrtom odločila, da hudournu vodo ukroti na ta način, da postopno namesto lesenih mostov zgradi moderne železobetonske. Tako je lani dogradila most v Luknji, predzadnje nedeljo pa so otvorili Leskovec most v Kokri. Na tem kraju je stal do leta 1926 železni most. Na dveh krajnih železnih nosilcih je slonela železobetonska plošev. Povodenj tistega leta je takrat podrli deset banovinskih in mnogo zasebnih mostov. Po strugi se je valilo mnogo lesa, ki ga je odneslo s skladišč, ki je z živje gorji odtrganim jezom drvel po strugi, privzdignil težko železobetonsko ploščo in jo nesel 20 m po strugi. Ploščo so razbili leta 1931, železne opornike pa je kupil gospod Majdič in so še danes videti na dvorišču njegovega mlina v Kranju.

Novi železobetonski most je okvirne konstrukcije s 23,40 m razpetine in 6 m širine med ograjama. Tlakovan je s kockami, ki so zalite z asfaltem. K 24.000 dinarnem stroškov sta prispevala banovina in kranski sreski cestni odbor. Gradili so ga po načrtih banovinskega inženjerja Slavka Viherja.

vinjskih mostov, ki jih je porušila ogromna povodenj 1926, polovica nadomestila s trdnimi, modernimi železobetonskimi.

Poziv javnosti!

Colje, 18. januarja. Nabiralna akcija za postavitev spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju v Celju nikakor ni zastala.

Banska uprava je nasvetovala pripravljalnemu odboru, da naj se sporazume z odboroma v Ljubljani in Mariboru. Sporazum se je poskusil, se pa ni dosegel. Odbor v Ljubljani bi našemu odboru samo dovolil, da smemo zbirati prispevke kakor hitro bo dovršena nabiralna akcija za Ljubljano in Maribor.

Naš odbor namerava samo nabirati v srezih, ki so nedvomno in od nekdanj navsezani na svoje središče v Celju, namreč v srezih Celju, Gornjem gradu, Slovenjgradcu, Konjicah, Šmarju, Laškem in Brežicah. Ti srezji spadajo v področje okrož-

Za gimski sport NIVEA-Creme

Zlasti v mrzlih zimskih dnevih je potrebna Vaši koži — da ne razpoka in da ne postane raskava, — močna zaščita proti vplivom vremena. Nadgrniti zatorej vsak večer, a tudi čez dan, obraz in roke dobro z NIVEA-kremo! Potem tudi oster in mrzel zrak ne bo škodil Vaši koži; ona ostane nežna in elastična. Odhod ta učinek? Od eucerita! Ravno on dela Nivea-kremo tako učinkujočo.

zveze iz Ljubljane do Luč preko Solčave, Sv. Jakoba v Koprivni, Koroske črte, Prevalj do Dravograda in od tam do Maribora, v čemer že vidimo pred seboj novo veliko zvezo med Ljubljano in Mariborom, po samih romantičnih krajih in skoraj iz-

Ponos

perice in gospodinje je lepo, belo perilo, ki ga dá le

Riviera - terpentinovno milo

Zahtevajte ga povsod!

nega sodišča v Celju, istotako pod vojaško okrožje v Celju.

Mi hočemo nabirati, kakor je menda edino pravilno, samo za spomenik in nikakršen drug namen, naj bi bil ta namen še tako lep in dober.

Po svojem soglasnem sklepu nasvetujemo oblastvom, občinam, župnijam, šolam, sploh prebivalstvu v navedenih srezih, naj zbirajo in naklonijo svoje prispevke edine za naš spomenik.

Kdorkoli obeta kak prispevek na nabiralni polj, naj to stori le z dostavkom, da ga da za spomenik v Celju.

Pripravljalni odbor za postavitev spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju v Celju.

Uspešno delo ljubljanske Ljudske univerze

V ponedeljek 21. t. m. otvorili Ljudska univerza v dvorani Delavske zbornice ob 20. drugo polletje svojega delovanja s predavanjem g. dr. Ivana Tomšiča, docenta na pravni fakulteti našega vsučilišča, o Zvezi narodov.

Prvi semester, ki je trajal od 19. XI. do 21. XII. 1934, je obsegal 5 javnih predavanj v Delavski zbornici s povprečnim obiskom preko 300 poslušalcev ter 19 predavanj v tečajih, ki jih je obiskovalo približno 100 do 120 tečajnikov, kar jasno kaže na nujno potrebo te ustanove. S takim pričetkom je bil prebit led ter ima ljubljanska Ljudska univerza najboljšo izgleda za bodočnost.

Že v prvem polletju so teme vseh predavanj obravnavale le najbolj aktualna vprašanja današnjih časov. Zato so tudi v drugem polletju vnešena v seznam samo predavanja, ki morajo dandanes zanimati vsakogar.

Tako bo pokazalo otvoritveno predavanje v ponedeljek ogromen pomen Zveze

narodov, mednarodne organizacije, na katero se je mogla naša država po marsejskem zločinu obrniti z dokumentirano zahtevo, da se ugotove odgovornost in sankcije za ta zločin. Naša država je v Zenevi dobila zadoščenje; treba je le še, da Madžarska izvrši vse, kar se ji je predpisalo.

Ce v onih tragičnih dnevih ne bi bilo Zveze narodov, je vprašanje, če bi se bilo uredilo vse na mirnem način. Zveza narodov ima sploh mnogo zaslug na tem, da se je ohranil svetovni mir tudi v drugih prilikah, in da se ustvarja sodelovanje narodov na vseh poljih človeškega udejstvovanja.

Predavanje bo izpolnjeno s skioptičnimi slikami. Vstop je vsakomur omogočen, ker ni vstopnine.

Nova smučarska skakalnica

Skofja Loka, 17. januarja. Spet nova pridobitev. Sokolska smučarska skakalnica je dograjena in v nedeljo jo bodo na najslavnejši način ob prisotnosti armade sokolskih smučarjev z vse Gorenjske izročili svojemu namenu. V idiličnih Vincarjih v neposredni bližini Skofje je Loke je nastala naprava, ki ne bo prinesla zdravega sportnega razmaha samo domačinom, marveč prav tako gostom od koderkoli, saj obljublja Sokol, da bo nova skakalnica dostopna vsem, ki se bodo zanjeli. Bilo je mnogo naporov, da je bilo delo narejeno. Dva meseca in dalje so kopale, prenašale in tvorile pridne roke po strminah, in zdaj imamo skakalnico, ki nam je v ponos, saj je zgrajena tehniško tako dovršeno, da prav nič ne zaostaja za katerokoli izmed naših smučarskih skakalnic.

Načrte je napravil g. Ivan Rožman, graditelj slavne skakalnice v Planici, ki je vstavil tudi v skofjeloško skakalnico svoje obsežno znanje in izkustva, ki so se pokazala doslej pri gradnji takih naprav. Skakalnica bo kos nalogam, ki se bodo stavile nanjo. Svet je kupil Sokol od br. Černice. Mnogo zaslug za dograditev pa imajo tudi domači stavbeniki g. Zontar in seveda naši planinci, ki so pridno pomagali. Lega skakalnice je kakor nalašč; drži iz gozdička na široko planjavo pred električno centralo in je na senčnem kraju in s padcem, ki bo omogočal skoke preko 50 m. Skakalnico je kolavdiral strokovni odbor SKJ.

Skofjeloškim Sokolom na pridobitvi iskreno čestitamo!

Nova cesta in tujski promet

Kakor je »Jutro« poročalo, je bil v sredo na zboru interesentov v Kamniku vsestransko prebrskan načrt nove ceste čez Volovjek v Luče. O gospodarskem in tujsko prometnem pomenu nove ceste posnemamo po referatu projektanta nadsvetnika g. inž. Fischera naslednjo sodbu:

Zamisli cestne zveze čez Volovjek v Luče oziroma v širšem pomenu iz Ljubljane v Solčavo se po dolgih letih bliža uresničenju. Bilo je že poudarjeno, da so realizacijo projekta pred vojno zdrževali nacionalni pomisleki nemstva. Če pomislimo, da je bila Gornja Savinjska dolina od nekdanj narodno zavedna ter da takrat še ni bilo pričakovati bogve kakšnega prometa na tej cesti, je bil ta strah ako ne povsem prazen, vsaj močno pretiran. To se pravi: z novo cesto se takrat v nacionalnem pogledu ni moglo mnogokaj spreminiti. Dejansko pred vojno ta zveza ne bi bila imela onega pomena, kakor ga ima danes.

Pred vojno prebivalstvo Gornje Savinje ni bilo toliko navezano na les, ker mu je bila glavni vir dohodkov živinoreja. Tudi tujski promet in planinarstvo sta bila takrat še v povojih in sta iskala v glavnem planinskih poti izogiba se prašnih cest. Avtomobilov je bilo malo in tako bi bila splošna rentabilnost te ceste tedaj še slaba. Po prevratu so se te razmere znatno spremenile, Avtomobilizem se je močno

razvil in naši alpski kraji so nekako instinktivno začutili, da jim more razvijajoči se tujski promet prinesiti mnogo dobička, še več, da bo s časom morda postal glavna opora njihovega obstanka. Ta moment je stopil v ospredje posebno zdaj, v dobi gospodarske depresije in denarne krize, ko so izgledi v živinoreji kakor v lesni trgovini slabi. Vprav ta nova cesta bo omogočala boljše vnovčevanje živine in lesa že v dobi krize, še bolj pa seveda v pričakovani dobi izboljšanja gospodarskih razmer. Skupno z dohodki iz tujskega prometa bo v stanu postaviti našega ondotnega kmeta spet na trdno podlago.

V tem je torej velik gospodarski pomen projekta, v katerem pa moramo podčrtati prevladujočo komponento tujskega prometa Savinjske planine pridobivajo od leta do leta na privlačnosti in s tem na gostih. To bodo bolj znan centri planinski krogi sami, ki so gotovo opazili, kako se širši sloji vedno večji meri zatekajo v cenene, pred vsem pa v višje ležeče in zdravje kraje.

Razdalja od Ljubljane, od središča dravske banovine, do Logarske doline je znašala sedaj 80 km, z novo cesto bo pa reducirana na 68 km kar bo dotok izletnikov le povečal, ker bodo stroški za dostop v planine spet manjši. Tu naj bo posebno še omenjen dotok gostov, ki bodo iskali te kraje za zimski sport, za katerega je baš teren okrog Volovjeka Velike in Male planine priznano ugoden. Še večji pomen pa dobi nova, cesta, če si zamislimo podaljšek

Ko bo zgrajena nova cesta, se bodo smučarji tja do meja lahko popeljali na Volovjek, nataknil smučni in uživali zelo opojnost. Tako lepih terenov, kakor so na Veliki in Mali planini, ni daleč naokoli. Že letošnjo zimo so oddane vse pastirske kočice in nedeljo za nedeljo je tam gori pravi smučarski raj.

kičunsko planinskem svetu, torej z veliko privlačnostjo in z dostopom takoj na sredi meji.

Razdalja iz Maribora po državni cesti preko Celja in Trojan meri sedaj 136 km, preko Dravograda in Kamniških planin bi pa merila 167 km. Za direktno zvezo Maribor—Ljubljana nova cesta torej ne more priti v poštev; toda že dostop iz Maribora kot izhodišča dotoka tujcev s severa v Kamniške planine se skrajša za 20 km, kajti tujski so morali doslej vsi preko Celja in Mozirja po ovinici. Od Ljubljane do Mežice doline je bilo doslej 130 km, po novi cesti pa bo 90 km.

Toda tujsko prometni pomen ne leži edine v bližjem in cenejšem dostopu v planino, temveč tudi v tem, da najde zveze, ki vežejo same romantične in privlačne kraje, ki so vsi kakor ustvarjeni za letovišča in so torej gostom kar na izbiro. V teh kratkih potezah namenoma ni ločen gospodarski in tujsko prometni vidik, kakor je to sicer običajno, to pa zato ne, ker se ravno glede na to cesto tako lepo izpolnjujeta.

O strateškem pomenu ceste odgovoriti je odveč. Posebej pa ne smemo prezreti, da bi imela realizacija tega projekta še svoj pomen v socialnem pogledu. Prebivalstvo okrog Črnele, v Podvolovjeku, Lučah in Solčavi je revno, ker v živinoreji in pri lesu v današnji krizi ne pridobiva zadostnih sredstev za svoj obstanek. Krog pridobitnikov iz virov tujskega prometa je še ozek in kriza pritiska tudi tu občutno na vse cene kmetijskih proizvodov, ker pač vsak gost v prvem redu le štedi, štedi. Kadar bomo lahko rekli, da smo najhujšo krizo že prebrdili, potrebujejo vendar odotni kraji za možnost preživljanja ter za sprožitve, za ponovni dvig iz mizerije neki izreden, četudi prehodni dohodek. In to bo ravno pri tem javnem delu, pri zidanju nove ceste v Luče.

Domače vesti

„Kralj odhaja“

V počaščenje spomina blagopokojnega Viteškega kralja, z namenom, da se bo bolj utrdila dinastičnost in nacionalni čut med našim narodom ter v spomin kasnejšim rodovom je izdal Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani lično brošuro v obliki velike omerke z gorajim naslovom. Naslova stran brošure je opremljena z vizionarno Bučkovo sliko »Cvar Jadrana«, ki jo je po originalu izdal tudi imenovani odbor v veliki obliki in ki je razširjena danes že po vsej državi. Druga krasna slika v brošuri je Vavpotičev »Naš vrhovni admiral«, katere original dila ljubljansko Trgovsko akademijo. Na 56 straneh se vrste važni spominski govori naših odličnikov, opisi kraljeve poti od Marsellisa do Oplenca, žalne svečanosti širom Jugoslavije ter posebno značilne izjave, manifesti in nagovori Velikega Aleksandra Uedinitelja. Zastopani so s svojimi umotvori tudi pesniki Oton Župančič, Ivan Pregelj in dr. Alojzij Gradnik, ki je brošuro uredil. Med besedilom je razvrščenih 36 prvovrstnih slik, deloma na bakrotisku in na celi strani. Mnogo zaslug za tako lično izpeljavo knjige ima poleg urednika tudi novinar D. Ravljen.

Delniška tiskarna, ki je knjigo natisnila, je s tem delom znova dokazala svojo popolnost in izredno kvaliteto. Knjiga je izšla v dveh nakladah. Na boljšem papirju po 16 Din, na navadnem po 10 Din. Priporočamo jo vsakemu zavednemu Jugoslovencu, posebno važna pa bo za učitelje in dijakstvo in šolsko mladež. Dobiva se v Ljubljani v vseh knjigarnah ali naravnost pri Oblastnem odboru J.S. Čisti dohodek izjave je namenjen »Mladinskemu skladu Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja« na PJS dravske banovine. In dom naša mladine od Jadrana po padu nedostojnejši in najkrajšnji pomnik velikemu Mučeniku za erečo Jugoslavije. Zato pridno segajmo po knjigi.

NAJLEPŠE

ZIMSKE SUKNJE

J. MACEK, Aleksandrova cesta

• Narodni poslanec g. Prekoršek — častni član dramskega. Občinski odbor v Dramlajah je izvolil narodnega poslanca g. Prekorška Ivana za častnega občana v priznanje izrednih zaslug, ki jih je izkazal tej občini. Kot viden izraz te počastitve mu je pred nekaj dnevi deputacija izročila na domu krasno diplomu, ki jo je izdelal slikar g. Modic v Celju. Ob tej priliki se je predsednik g. Mastnak v imenu svojih občanov iskreno zahvalil gospodu poslancu za naklonjenost in razumevanje, ki ga je vedno gojil nasproti tej občini, in želel, da bi mu ta spominek delal veselje ter mu svedočil o spoštovanju in zaupanju svojih volilcev. Gospod poslanec se je toplo zahvalil za počastitev in obljubil občini vso svojo naklonjenost tudi v bodoče ter se še posebej oddolžil z velikodušnim darom v korist občinske blaginje.

• Nov komisar v Udrženju rezervnih oficirjev. Na mesto dosedanjega komisarja Udrženja rezervnih oficirjev in bojnikov vpokojenega generala Jokima Gajca je imenovan generalni inspektor notranjega ministrstva in sodni polkovnik Gorgor Gorgorjevič, ki ima nalogo v najkrajšem času sklicati kongres udruženja, na katerem bo izvoljena redna uprava.

• Profesorski izpit pred stalno komisijo za profesorske izpite na univerzi v Ljubljani je položil suplent g. Petkovšek Viktor iz Zidanega mosta.

• Romanje Jadranske straže na Oplenac. Glavni odbor Jadranske straže je sklenil prirediti veliko romanje svojih članov iz vse države na Oplenac. Jadranski stražarji se bodo poklonili spominu velikega vladarja letos 6. maja in bo ta pohod Jadranske straže milejši izraz ljubezni in hvalečnosti vse organizacije pokojnemu graditelju naše svobode. Glavni odbor je oblastnim odborom že razposlal navodila o izvedbi te velike manifestacije.

E — LOP, LOP, LOP!

V višinskem soncu in snegu je Kamila krema nedosegljiva. Smučarji, rabite jo tudi pri vseh kožnih poškodbah!

KAMILA CVETNA KREMA

je v rumeno-modri skatlici.

• Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 6 z dne 19. t. m. objavlja uredbo o ženskih častnikih, vojaških uradnikih, podčastnikih, kaplarjev in redovov (mornarjev) v vojski, mornarici, obmejni četi in orožništvu, navodilo za plačevanje letne takse za bicikle, odredbo o reflektornem steklu na vozilih, objavo o sklicanju bankega sveta dravske banovine, razglas navodila za prevoz blaga z motornimi vozili, razglas o gasilskih aparatih za avtobuse in razne objave iz »Službenih Novin«.

• Vsem državnim upokojencem, upokojenim po 1. aprilu 1934 v vednost. Društvo drž. vpokojencev v Ljubljani je 28. decembra 1934 poslalo g. ministru financ brzojavko, v kateri je zaprosilo za najhitrejšo od pomoči in otvoritev kredita partije 54 v svrhu izplačila pokojnine za december 1934. opokojencem dravske banovine, vpokojenim po 1. aprilu 1934. Naslednji dan je društvo še s posebno pismeno vlogo na finančno ministrstvo vnovič prosilo za takojšnjo od pomoč. Finančno ministrstvo je na to brzojavno odredilo otvoritev kredita za mesec december 1934 v znesku 300.000 Din. Da se ta kredit pravočasno otvori tudi za mesec januar, februar in marec 1935, dokler ne stopi v veljavo novi državni proračun, je društvo že storilo potrebne korake.

• »Boj proti tuberkulozi«. Protituberkulozna liga v Ljubljani bo pričela s 1. februarjem 1935 izdajati svoj vestnik »Boj proti tuberkulozi«. List bo izšel prvo leto štirikrat, vsaka številka na 16. straneh. Vabimo, da naroči list vsi, ki znajo ceniti važnost protituberkulozne organizacije za izvedbo smotrnega skrbstva za tuberkulozne. List bo prinašal poljudno smatvene članke iz vseh področij zdravstvene borbe zoper jetiko, kakor tudi poročila o delovanju za pobijanje jetike doma in v inozemstvu. Naročnina za list znaša prvo leto 10 Din. Kdor želi list naročiti, naj javi svoj naslov na Upravo Narodne protituberkulozne lige, Ljubljana, Miklošičeva cesta 20. Prosimo tudi tverke, da podpro izdajanje lista z naročilom inseratov.

• Nekaj potresnih sunkov so v četrtek zvečer občutili na Sušaku in tudi v drugih primorskih krajih. Prvi potresni sunki so bili ob 9. zvečer, zadnji pa ob 11. in ponovko se je čulo tudi grmenje izpod zemlje. V nekaterih krajih so potresni sunki povzročili precej strahu, škode pa ni bilo nobene.

Najbolja toaletna ali dosti elegantna bres stena in nočirka od I. Salaj, Aleksandrova cesta 27.

• Star grešnik pred novomeškim sodiščem. Pred malim senatom novomeškega okrožnega sodišča se je zagovarjal zaradi številnih tatvin že večkrat kaznovani mešarski pomočnik Zbarkar Anton iz Podulca, občina Raka. Zbarkar je bil v tesnih odnosih z vlomilcem Jožetom Štangljem in ubitimi vlomilcem Janezom Mrvarjem. Državno tožilstvo je Zbarkarja to pot obtožilo številnih deliktov: tatvine dirkalnega koleca na škodo Bregarja Franca iz Ljubljane, tatvine koleca znamke »Adler«, katerega lastnik je neznan, protipravne prisvojitve koleca posestnika Ivana Štanglja in obenem prometne knjižice, ki mu jo je ta zapupal, in naposled vlačugarstva in beračenja. Zbarkar je tudi na sumu, da je izvršil še več vlomov, zlasti v okolici Zagreba. Ti vlomii pa niso pojasnjeni. Sodišče je Zbarkarja obsodilo na dve leti in dva meseca robije.

• Razbojniški napad na župnišče. V Beatri, nedaleč od Zagreba, so ponoči še neznan razbojniški vlomilci v dom popularnega župnika Srečka Ivsovića. Župniku gosposlini neka sorodnica, ki ima 20 letnega sina. Fant je bil v hlevu, ko je slišal ropot na dvorišču in takoj nato opazil neke neznance. Klical je na pomoč, razbojnikii pa so navallili nanj s sekuro in ga hudorani. Razbojnikii so vdrli v hišo, s puško ustrašovali gosposlino, ko pa je prišel v svoje sobe župnik ter začel klicati: »Francek, Francek, streljaj!« — so se tolovaji spet uskupili na dvorišču. Župnik je klical sina gosposlino, ker ni vedel, da je že ranjen. Ker se fant ni odzval, se je župnik zatekel v cerkev ter začel svoniti. Takoj se je zbralo nekaj sosedov, razbojnikii pa so bežali. Z orožniki vred jih zasleduje sedaj tudi zagrebaška policija.

• Vlomilca Franca Omerza iščejo. Pred dnevi smo v zvezi s tatvinami in vlomii, o katerih so nam poročali iz celjske okolice, nekajkrat zaporedoma zapisali tudi lemo 30letnega Franca Omerza, ki je doma iz Rožnega pri Blanci v brežiškem kraju. V pisani vrti vlomov in tatvin, ki jih je izvršil deloma sam, deloma v družbi s svojimi pajdaši, se je nazadnje oglasil tudi v trgovini gospe Terezije Dimčeve v Spodnji Hudičji pri Celju. Odnesel je za cel kup raznovrstne specerije, kave, sladkorja, riža in drugih dobrih reči tako da trpi trgovka nad 5000 Din škode. Kakor nam poroča orožniška postaja iz Brežic, je Franc Omerzo član drzne in spretno organizirane vlomilske družbe, ki je razvila obsežno delovnost po vseh krajih krškega, brežiškega in celjskega okraja. Skrbnim brežiškim orožnikom se je doslej posrečilo, da so vse člane te družbe doslej spravili za varne zapabe, samo Omerzo je uspel, da je ostal doslej še na prostem. Vlomilca, ki je imel že večkrat priliko, da poravnava račune v ječi in ki je bil svoje dni zaprt nekaj let tudi v Gradski, išče tiralica.

• Obrtniki! Davčne reklamacije (glede pritožb zaradi previsoke odmerjene pridobnine, napovedi pridobnine itd.) Vam daje obrtniško društvo v Ljubljani, Beethova ulica 10., pritičilo, levo.

• Nova številka »Našega vala«, ki je pravkar izšla, prinaša na uvodnem mestu izredno zanimiv razgovor s našim najpopularnejšim dramskim pisateljem g. Vombargarjem, ki govori o naši ljudski in radijski igri, o razmerah na naših ljudskih odrih in o razpoloženju Narodnih gledališč do njih. Pesnik Mile Klopčič, ki je pred kratkim izdal zbirko »Preproste pesmi«, je prispeval »Cesta pred pomladjo«, Mihail Zočenik je zastopal z duhovito satiro »Senčnik«, Anton Ingolič z dramo »Zgrešena pota«, Sel Catini z romanom Emilio Berenini, bogati sta modnom in tehnična rubrika, ki zajeta največše priznanje vseh radijskih amaterjev. Izredno zanimiv, poučen in bogato s slikami opremljen je strokovni članek »Od oddajne postaje do sprejemnega aparata«, ki nas uvaja v skrivnost radijskih prenosov. Za naše gospe je Eva Radičeva prispevala izredno zanimivo »Kulturo telesca«, posebna priloga naša seznanja s novimi filmi in z novimi deli naših kiparjev. Zahtevajte brezplačno na ogled ta naš najboljši in najcenejši tednik. Mesecna naročnina stane le 12 Din. Pišite na naslov: Radijska revija »Naš val«, Ljubljana.

• Smučarji v vseh državah so že davno prijatelji Ovomaltine. Da je Ovomaltine res izvrstna hrana za sportnike, svedoči najbolje dejstvo, da je bila Ovomaltina na olimpijadi v Los Angelesu uradno proglašena za hrano za sportnike in da je ekspedicija admirala Byrda na južni tečaj vzela s seboj veliko zalogo Ovomaltine kot najboljšo hrano v ledenih krajih, ko se od ljudi zahteva nenavadna odprna sila.

• Auslese spet dovoljena. Z odlokom notranjega ministra je dovoljeno ponovno uvažanje in širjenje v naši državi časopisa »Die Auslese aus Zeitschriften aller Sprachen«, ki izhaja v Berlinu.

• Darujte Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Trnovo 2-III.

• Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

• Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH.

Pri slabih prebavi, slabokrvnosti, suhšanjju, bledici, obolenosti žlez, izpuščanju na koži, tvorih uravnava »Franz Josefov« voda izobno toli važno delovanje črevesa.

POZIMI, ko je hrana težka in kri gosta, ostaja v krvi več strupenih tvarin piti morate Radensko!

Radenska nevtralizira kisline, preprečuje žgarnico in podiranje, pospešuje delo želodca. Z ojačenim mokrenjem (kot iz vodovoda!) izpere in očisti kri in žleze škodljivih zaostankov. Radi tega se počutijo zdrave in dobre vsi oni, kateri redno pijejo RADENSKO! 28

Iz Ljubljane

u— Svetosavska proslava. Srbska pravoslavna cerkvena občina nam sporoča: Splošno priljubljena večerna svetosavska prireditev se letos ne bo vršila zaradi globoke narodne žalosti po blagopokojnem kralju Aleksandru Uedinitelju. Cerkveni obredi na dan sv. Save, v nedeljo 27. t. m. se bodo vršili letos v telovadnici Narodnega doma ob 9. zjutraj. Po cerkvenem obredu, ob pol 11. uri, se bo vršila istotam svetosavska proslava šolske mladine, pri kateri bo govoril domačin letošnje proslave univ. profesor g. dr. Evgenij Spektorski o pomenu sv. Save. Prijatelji te šolske proslave se vlijudno vabijo.

u— Pospešujmo poštno stike z našimi izseljenci v Ljubljano je prišel ravnatelj francoske letalske družbe »Compagnie air France« g. E. J. Zamboni. Tu bo stopil v stike z našimi izseljenskimi krogi in časopisem, da organizira poštno službo iz naših krajev v prekomorske dežele, predvsem v Južno Ameriko, kjer živi veliko število slovenskih izseljencev. Pisma v te kraje odhajajo iz Jugoslavije s letali te družbe vsak teden in prihajajo na cilj v najkrajšem času. Zdar, ko skušajo vsi narodni povezati svoje drobce in manjšine v tujini kar moč tesno z domovino, je tudi v našem interesu, da pospešujemo poštno stike zlasti z našimi rojaki v Južni Ameriki s pomočjo te letalske družbe.

Kašelj hripavost ublažijo

Mr. Bahovčev »Smreka« bonboni (Pinomental)

sestavljani iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega zrahljajo katar, olajšajo izločevanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo.

„Smreka“ - bonboni

zavitek Din 3.— in 5.—

Apoteka

Mr. L. Bahovec

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 12

u— Bachov večer v Hubadovi pevski dvorani. V petek 26. t. m. bo v Hubadovi dvorani poslopja Glasbene Matice intimni koncert pod naslovom Bachov večer. Izvajajo se naslednja dela slavnega mojstra: 1) Koncert v c-molu za violino, oboe in klavir izvajajo gđ. Ornik Francka, g. Kocjan Rihard in Lipovšek Marjan. 2) Arja za bas oboe in klavir. Izvajajo g. Betotto Julij, Kocjan Rihard in Lipovšek Marjan. 3) Recitativ in arja iz pasijona sv. Matevža za sopran in flavto, 2 angleške rogova in orgle. Izvajajo: gđ. Dolencova, ter g. Flego Branko, Kocjan Rihard in prof. Tome Matija. 4) Preludij in fuga. Izvajajo na orglah Tome Matija. Sedeži po 10 Din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

u— Bachov večer v Hubadovi pevski dvorani. V petek 26. t. m. bo v Hubadovi dvorani poslopja Glasbene Matice intimni koncert pod naslovom Bachov večer. Izvajajo se naslednja dela slavnega mojstra: 1) Koncert v c-molu za violino, oboe in klavir izvajajo gđ. Ornik Francka, g. Kocjan Rihard in Lipovšek Marjan. 2) Arja za bas oboe in klavir. Izvajajo g. Betotto Julij, Kocjan Rihard in Lipovšek Marjan. 3) Recitativ in arja iz pasijona sv. Matevža za sopran in flavto, 2 angleške rogova in orgle. Izvajajo: gđ. Dolencova, ter g. Flego Branko, Kocjan Rihard in prof. Tome Matija. 4) Preludij in fuga. Izvajajo na orglah Tome Matija. Sedeži po 10 Din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

u— Slovenska služba boja bo danes ob 9. v kapeli na Gosposvetski cesti št. 9 in ne v Narodnem domu, kakor je bilo pomotoma naznanjeno.

u— Redni letni občni zbor pevskega društva »Krkovo-Trnovo« se bo vršil v nedeljo 27. t. m. ob 10. uri dopoldne v gostilni g. Inkreta, Karunova ulica v oblačnim dnevnim redom. — Odbor.

u— Občni zbor »Opesta« bo v nedeljo 20. t. m. ob 9. v Delavski zbornici. Ob 2. popoldne bo skupni ogled električnih naprav transformatorske postaje v Črnučah. Zbirališče bo pred kavarno »Evropa«. Vabljeni so člani in prijatelji.

u— Izjava. Tednik »Pohod« od 19. januarja 1935. je objavil faksimile nakaznice blagajne mestne občine Ljubljanske, na podlagi, katere je prejel 1. 1932. Franc Puc, Bežigrad 14, iz zapuščine pokojnega trgovca g. Kollmanza za ljubljanske mestne rezeve vsoto 200 Din. Izjavljamo, da nismo identični s Francem Pucem, prejemnikom omenjene podpore. Niti jaz niti noben član moje družine ni imel doslej potrebe, da bi prosil kakorkoli javno ustanovo za podporo in tudi nikdar nismo nobene prejeli. Vsakogar, ki bi skušal mene izvesti s prejemnikom podpore na podlagi v »Pohodu« objavljenega faksimila, bom zato zasledoval po sodnijskem potu. — Ljubljana, 19. januarja 1935. — Franc PUC, urednik »Jutra«. — (Uredništvu »Jutra« je znan prejemnik podpore g. Puc, ki je podporo pač v polni meri zaslužil. Op. ur.)

u— Nesreče na cesti in v krčmi. Včeraj so pripeljali v bolnišnico troje ponesrečenec, izmed katerih sta dva dobila teže poškodbe pri delu, tretji pa je postal žrtve gostilniškega preteka. S Stare Vrhunike je moral po pomoč v bolnico 3letni hlapec Anton Lukian, uslužben pri postojniku Valentinu Rodetu. Vozil je težko naložene sani hlobov iz gozda, pa je po nesreči padel pod sančnico, da mu je šel lovci čez trebuh in mu je sančnica tako prelomila, da je izpod mislija pomolela kost na dan. Iz Strahomera pod Krimom pa so pripeljali 30letnega poljskega delavca Jakoba Ovna, ki je v neki krčmi v Vrbljenih zašel v pretep in je odnesel nerodne poškodbe na glavi. Predvčeršnjim pa je neki tovorni avio na Markovski cesti podrl 54letnega snažilca Vinke Medveda, ki je tamkaj pravkar čistil progo električne celine železnice, ter mu zadal več ran po glavi in životu.

u— Spet vlom na Sv. Petra cesti. Komaj smo dobro zabeležili vlom, ki so ga izvršili neznani storilci v znani trgovini s čevlji pri Zamorcu na Sv. Petra cesti, že so se prednoščilni zglašili podobni nepovabljeni nočni gostje v Preskerjevi manufakturni trgovini, ki je v najbližji sosesčini Zamorca. Kakor vse kaže, so se za vrome na Sv. Petra cesti organizirali kakšni specialisti, ki hočejo sebe in druge oskrbeti z najpotrebnejšo obleko in obutvijo. Pri Preskerju so med drugim odnesli dragoceno črno suknjo s perzijskim podlogo in kuhovinom vravnatnikom, 4 črne, tri sive zimeke suknje, tri kompletne obleke, ducat srajc iz popelina 6, parov raznih hlač in precejšnje sveženj samoevne tako, da trpi tverka nad 6000 Din škode. Vlomilci so prišli v lokal skozi stranska vrata od zadaj. Da so bili na delu najbrž kakšni priložnostni tiffirčli, kaže tudi dejstvo, da je v kleti hdiv eden izmed njih preoblekel srajco, odvrge staro in šel v novi iz po-

PEVSKO DRUŠTVO »SLAVEC« priredi

v soboto (svečnica) 2. februarja 1935

v prostorih hotela UNION

P L E S

SODELUJE VOJAŠKA GODBA

1162

u— Ustanovni občni zbor »Filozofskega društva«, strokovno - znanstvenega društva s sedežem v Ljubljani, dovoljenega od kr. banske uprave v Ljubljani z odlokom II. št. 27.061-2 z dne 14. decembra 1934, se bo vršil v nedeljo, dne 27. januarja ob pol 11. dopoldne. Kraj občnega zbora se bo javil pozneje. — Namen društva je vsestransko pospeševanje raziskovanja posameznih filozofskih disciplin (duševstva, sociologije itd.), izdajanje znanstvenega filozofskega časopisa in publikacij, razširjanje filozofske izobrazbe, prirejanje predavanj in podobno. — Član društva lahko postane vsakdo, ki se na polju filozofije kakorkoli udeležuje ali se zanjo le zanima. — Prijave za pri-

DRAŽBA KOŽ divjadi na velesajmu

28. januarja 1935.

Najavljeni so domači in inozemski kupci. Pošljite nemudoma blago na naslov:

Ljubljana, »Divja koža, Velesajem«.

Ogledne krtačice dobavljajo najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov domača tverka

Ivan Paapa i sinovi Zagreb L. poštini predal št. 60

stop v društvo in morebitne predloge sprejema pripravljali odbor (Univerza, filozofski seminar). — Pripravljeni odbor.

u— V Mladinski sklad Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja za PJS dravske banovine je daroval g. Šantič Jerko, uradnik Pokojniškega zavoda v Ljubljani, namesto venca na grob blagopokojnega Skubca 100 Din. Srčna hvala!

u— Angleško društvo v Ljubljani bo imelo redni letni občni zbor s oblačnim dnevnim redom dne 6. februarja ob 8. v društvenem lokalu, Wolfova ulica 3. K obilni udeležbi vabi odbor.

u— Vajenski dom priredi pod okriljem ZKD jutri ob 19. predavanje. Predaval bo g. profesor Dolžan o poltreših.

FOTOAMATERJI!

Filmi, plošče za snemanje v snegu brez rumenice so došli. Za vsak pri nas kupljen film ali duc. plošč od povečano sliko vel. 13x18 cm gratis. Amaterjem zunaj Ljubljane razvijamo, kopiramo ali dopošljemo vse poštno obratno!

FOTO TOUBIST - LOJZE ŠMUC LJUBLJANA, Aleksandrova 8

u— Matajev Matija na Sentjakobskem odru. Veselo Murnikovo povest »Matajev Matijac« v Skrbinskih priredbi ponove Sentjakobčani danes v nedeljo ob 20.15. Ker je ogromno zanimanje za to predstavo, vlijudno vabijo Sentjakobčani občinstvo, da si preskrbi vstopnice v predprodaji od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure v Mestnem domu.

u— Društvo »Soča« Ljubljana bo imelo prvo svojo dramsko prireditev na Svečnici v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva cesta. Igrala se bo znana in zelo duhovita veselolga ameriškega pisatelja Connera v 3. dejanjih »Roksi«, ki jo je prevedel član drame Ivan Cesar. Ta ljubka veselolga je imela že na poklicnih odrih zelo lepe uspehe in tudi nekateri amaterski odri so jo igrali po večkrat pri razprodanih dvoranah. Iz prijaznosti sodelujejo člani Trnovskega odra, ki so brez dvoma poleg Sentjakobčanov med najbolj agilnimi diletanti v Ljubljani. Sočani so prepričani, da bo tudi to pot predstava na višku in se danes opozarjajo člane in prijatelje na to pomembno prireditev.

u— Občni zbor občinske organizacije JNS na Viču bo danes ob 10. dopoldne v dvorani Sokolskega doma na Viču. Po poročilih funkcionarjev bo imel poročilo o politični situaciji narodni poslanec g. Albin Koman. Članstvo in sosisljeniki vlijudno vabljeno.

u— Zveza gosposlinj prične v sredo 23. t. m. ob 19. s praktičnim priročajevitni tečajem za moderno damsko perilo. Sprejme se še nekaj udeležonk. Prijave od 16. do 17. ure na Bregu 8. najkasneje do 22. januarja.

u— Slovenska služba boja bo danes ob 9. v kapeli na Gosposvetski cesti št. 9 in ne v Narodnem domu, kakor je bilo pomotoma naznanjeno.

u— Redni letni občni zbor pevskega društva »Krkovo-Trnovo« se bo vršil v nedeljo 27. t. m. ob 10. uri dopoldne v gostilni g. Inkreta, Karunova ulica v oblačnim dnevnim redom. — Odbor.

u— Občni zbor »Opesta« bo v nedeljo 20. t. m. ob 9. v Delavski zbornici. Ob 2. popoldne bo skupni ogled električnih naprav transformatorske postaje v Črnučah. Zbirališče bo pred kavarno »Evropa«. Vabljeni so člani in prijatelji.

u— Izjava. Tednik »Pohod« od 19. januarja 1935. je objavil faksimile nakaznice blagajne mestne občine Ljubljanske, na podlagi, katere je prejel 1. 1932. Franc Puc, Bežigrad 14, iz zapuščine pokojnega trgovca g. Kollmanza za ljubljanske mestne rezeve vsoto 200 Din. Izjavljamo, da nismo identični s Francem Pucem, prejemnikom omenjene podpore. Niti jaz niti noben član moje družine ni imel doslej potrebe, da bi prosil kakorkoli javno ustanovo za podporo in tudi nikdar nismo nobene prejeli. Vsakogar, ki bi skušal mene izvesti s prejemnikom podpore na podlagi v »Pohodu« objavljenega faksimila, bom zato zasledoval po sodnijskem potu. — Ljubljana, 19. januarja 1935. — Franc PUC, urednik »Jutra«. — (Uredništvu »Jutra« je znan prejemnik podpore g. Puc, ki je podporo pač v polni meri zaslužil. Op. ur.)

u— Nesreče na cesti in v krčmi. Včeraj so pripeljali v bolnišnico troje ponesrečenec, izmed katerih sta dva dobila teže poškodbe pri delu, tretji pa je postal žrtve gostilniškega preteka. S Stare Vrhunike je moral po pomoč v bolnico 3letni hlapec Anton Lukian, uslužben pri postojniku Valentinu Rodetu. Vozil je težko naložene sani hlobov iz gozda, pa je po nesreči padel pod sančnico, da mu je šel lovci čez trebuh in mu je sančnica tako prelomila, da je izpod mislija pomolela kost na dan. Iz Strahomera pod Krimom pa so pripeljali 30letnega poljskega delavca Jakoba Ovna, ki je v neki krčmi v Vrbljenih zašel v pretep in je odnesel nerodne poškodbe na glavi. Predvčeršnjim pa je neki tovorni avio na Markovski cesti podrl 54letnega snažilca Vinke Medveda, ki je tamkaj pravkar čistil progo električne celine železnice, ter mu zadal več ran po glavi in životu.

u— Spet vlom na Sv. Petra cesti. Komaj smo dobro zabeležili vlom, ki so ga izvršili neznani storilci v znani trgovini s čevlji pri Zamorcu na Sv. Petra cesti, že so se prednoščilni zglašili podobni nepovabljeni nočni gostje v Preskerjevi manufakturni trgovini, ki je v najbližji sosesčini Zamorca. Kakor vse kaže, so se za vrome na Sv. Petra cesti organizirali kakšni specialisti, ki hočejo sebe in druge oskrbeti z najpotrebnejšo obleko in obutvijo. Pri Preskerju so med drugim odnesli dragoceno črno suknjo s perzijskim podlogo in kuhovinom vravnatnikom, 4 črne, tri sive zimeke suknje, tri kompletne obleke, ducat srajc iz popelina 6, parov raznih hlač in precejšnje sveženj samoevne tako, da trpi tverka nad 6000 Din škode. Vlomilci so prišli v lokal skozi stranska vrata od zadaj. Da so bili na delu najbrž kakšni priložnostni tiffirčli, kaže tudi dejstvo, da je v kleti hdiv eden izmed njih preoblekel srajco, odvrge staro in šel v novi iz po-

u— Nesreče na cesti in v krčmi. Včeraj so pripeljali v bolnišnico troje ponesrečenec, izmed katerih sta dva dobila teže poškodbe pri delu, tretji pa je postal žrtve gostilniškega preteka. S Stare Vrhunike je moral po pomoč v bolnico 3letni hlapec Anton Lukian, uslužben pri postojniku Valentinu Rodetu. Vozil je težko naložene sani hlobov iz gozda, pa je po nesreči padel pod sančnico, da mu je šel lovci čez trebuh in mu je sančnica tako prelomila, da je izpod mislija pomolela kost na dan. Iz Strahomera pod Krimom pa so pripeljali 30letnega poljskega delavca Jakoba Ovna, ki je v neki krčmi v Vrbljenih zašel v pretep in je odnesel nerodne poškodbe na glavi. Predvčeršnjim pa je neki tovorni avio na Markovski cesti podrl 54letnega snažilca Vinke Medveda, ki je tamkaj pravkar čistil progo električne celine železnice, ter mu zadal več ran po glavi in životu.

u— Spet vlom na Sv. Petra cesti. Komaj smo dobro zabeležili vlom, ki so ga izvršili neznani storilci v znani trgovini s čevlji pri Zamorcu na Sv. Petra cesti, že so se prednoščilni zglašili podobni nepovabljeni nočni gostje v Preskerjevi manufakturni trgovini, ki je v najbližji sosesčini Zamorca. Kakor vse

So-n pljučne bolezni ozdravljive?

Na naš vsakodnevno vprašanje: ali so pljučne bolezni ozdravljive? Da, odgovor je: ja, če jih zdravimo pravočasno, sicer pa ne. Zato je treba biti pozoren na prve znake bolezni, da se ne razvije v resno bolezen. Vsi taki bolniki dobijo pri nas:

POPOLNOMA BREZPLAČNO KNJIGO S SLIKAMI

knjigo: *Pljučne bolezni ozdravljive*. V njej so s slikami prikazane vse pljučne bolezni, ki jih lahko ozdravimo. Knjigo prejmete brezplačno, če nam pošljete pošto na: **FUHLMANN & Co. Berlin 614 Müggelstrasse Nr. 25-26**. Odborba od mla. soc. pol. sanitetni oddelki št. 202 od 22. XII. 1933.

Neabonenti dobijo vstopnice v predprodaji v knjigarni »Domovina«. Križevsko drama »Gospoda Glembejce« bo ljubljanska drama uprizorila pozneje.

— **Tatvina preproge.** V petek med 19. in 20. je nekdo ukradel zasebnici ge. Marji Grobelnikovi iz veže pred njenim stanovanjem na Križevskem trgu 1000 Din vredno, tri metre dolgo in dva metra široko preprogo.

— **Kino Union.** Dances ob 14.15, 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 svoji veliki »glu« (»večni molke«) in svoji tednik.

Iz Maribora

— **K zbiralni akciji za spomenik dajše spomeniški odbor,** katerega eksekutiva se je skurila v četrti svet v mestni posvetovalnici, naslednja pojasnila: Mariborski mestni občinski odbor je na svoji 31. seji 11. oktobra 1934. sklenil zgraditi dve spomeniki na Mladinski dom in na mestni sredstev. Denar, ki se sedaj nabira, je namenjen postaviti spomenika. Nabiralno polje so dobili občinski spomeniški odbori, da vršijo zbiranje v svojem krogu. Predsednik občinskega odbora, da izvedejo med občinski denarke akcijo in da prispeva vsak občan vsaj en dinar. Tudi šolam so se pošle nabiralne pole in za vsak razred po en blok. Vsa učena naj prispeva vsaj en dinar. S tem naj se v mladini zbudi čustvena pleteta in naj se potom dijakov in učencev pritegnejo k sodelovanju najbriše ljudske stvari. Istemu cilju služijo tudi bloki, ki so se poslali posameznim društvom. Vsako društvo naj za vsakega svojega člana, ki bo tak prispeval še v svojem poklicnem ali stanovskem krogu, prispeva vsaj po 1 Din, ki se naj eventualno prišteje društveni članarini. Podjetja naj prispevajo za trdiko, razen tega se naj za vsakega uslužbenca prispeva gotov dolet vsaj dinar mesečno. Tudi hišni posredniki so prejeti nabiralne pole, da zberejo sredstva pri najemnikih, in sicer mesečno, primerno njih gospodarskemu oznamu socialnega položaja, brez ozira na to, koliko je že prispeval v svojem stanovskem ali poklicnem krogu. Pripomniti je, da je dana možnost odplačila po mesečnih obrokih.

— **Darevi za spomenik kralju Urogu.** Mariborski špediteri so namesto venca na grob pokojnega N. Pivljakoviča darovali za mariborski spomenik kralju Aleksandru I. 250 Din. — Tezenski strelci so v isti namen darovali 1300 Din.

— **Prof. dr. Veber predava.** V petek sveder je imel v tujakšnji ljudski univerzi predavanje vsen. prof. dr. Fr. Veber iz Ljubljane. Po pozdravnem nagovoru predsednika Ljudske univerze inž. Kukovca je odlični predavatelj razvijal misli o bistvu materializma, ki danes v množicah še živi, ki je za filozofsko danes še premagano stališče. Odmevi filozofskih dogmazov nastopajo v množici vedno 60 do 100 let pozneje. Obisk predavanja je bil pr. dober.

— **Monte Carlo-Nizza-Marseille.** Ta mesta nam bo orisala in prikazala jutri v Ljudski univerzi gospe T. Anthoine in Pariza.

— **Ostavke je podal v izvrševanju carinske posredniške poslovanje mariborski carinski posrednik Anton Toroš.** Ostavko je nadrejena oblast sprejela.

— **Socialna akcija v Studencih.** 104 revnih dečkov in 104 revne deklice so bile obdarovane v Studencih. Je to okoli polovica vseh šolskih otrok v Studencih. Akcija se je izvedla s sodelovanjem občine; kraljevega šolskega odbora in obeh šolskih vodstev.

— **JNS VI jutri v ponedeljek ob 20.** v društvenih prostorih seja propagandnega odbora za peti okraj. Vsi in točno!

— **Proračun MP sprejet.** Na svoji 31. v petek sveder je upravn. svet Mestnih podjetij po temeljitih obravnavah sprejel novi proračun MP za 1935-36 tudi v detaljih. Kakor smo že poročali znaša novi proračun MP 30.370.101 Din na izdatkih in dohodkih. Zanimiv pregled naš stanje po posameznih podjetjih: vodovod 2.418.344 Din prejmov, 1.417.195 Din izdatkov. Plinarna: prejemki 3.166.590 Din, izdatki 3.046.971 Din. Elektropodjetje: 12.564.870 Din prejmov, 8.439.880 Din izdatkov. Gradbena uprava: 2.125.830 Din prejmov, 2.268.592 Din izdatkov. Hišna uprava: 2.290.000 Din prejmov, 697.984 Din izdatkov. Klavnic: 1.483.111 Din prejmov, 662.063 Din izdatkov. Avtobusni promet: 4.112.000 Din prejmov, 4.072.521 Din izdatkov. Prodajalna MP: 646.820 Din prejmov, 575.584 Din izdatkov. Kopalnice: 180.000 Din prejmov, 269.110 Din izdatkov. Mariborski otok: 201.500 Din prejmov, 373.060 Din izdatkov. Pogrebni zavod: 1.190.600 Din prejmov, 771.320 Din izdatkov. Poslovna MP: 7.785.517 Din prejmov, 7.785.517 Din izdatkov. Omenjeni proračunski predlog pride v praznino pred občinski svet obnem s razpravo pred mestnega zaklada. Bistvenih sprememb predvidoma ne bo.

— **Koncert mestne godbe v petek sveder v veliki koncertni dvorani,** ki se je priredil v počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra Ureditelja in v korist mariborske pomožne akcije, je dobro uspel. Le nedežla bi bila lahko boljše. Koncertu so prisostvovali odlični predstavniki mariborskega javnega življenja: mestni predsednik dr. Franjo Lipold z gospo soprogo, sreska načelnika dr. Se-

nekoč in Makar, stolni prost dr. Vrabec in predstojnik mariborske mestne policije Radošević.

— **Mladinski dom na Jadranu pri Ba-** kuru, ki je namenjen letovanju siromašne mariborske dece, bo nosil naziv »Mladinski dom kralja Aleksandra I.«. Agilni mariborski občinski odbor JS je v finančno propagandni akciji dosegel že lepe uspehe. Mariborska mestna občina je podpisala pet temeljnih kamnov po 1000 Din, 13 uglednih mariborskih meščanov se je tudi priključilo kvalitativni akciji s podpisom temeljnih kamnov po 1000 Din.

— **Drugi film o Mariboru.** SPD v Mariboru je pričelo s filmanjem mariborskega mesta in okolice. Zdj filmajo na Pohorju, in sicer v zimskih motivih. Filma je naslov »SPD prikazuje Pohorje v zim« in se bo predvajal v vseh mestih naše države preko »Putnika«.

— **Današnja občnega zbora društva »Nanos«,** ki se bo vršil ob pol 10. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma, se bo udeležili tudi predstavniki zveze emigrantov v Beogradu g. dr. Čok, ki bo govoril o sedanjih mednarodnih političnih situaciji. Rojaki, udeležite se polnoštevno tega občnega zbora, ki bo nadvse zanimiv.

— **Na Pobrežju se bo razširila in preu-** redila Vrstoškova alica. Pobrežje raste.

— **Za skoraj 3 milijone manj dolga.** Amortizacijska posojila pri Mestnih podjetjih so v prejšnjem proračunskem letu izkazovala vsoto 46.640.024 Din. V novem proračunu se ta znesek zmanjša za vsoto 2.892.000 Din, ki gre za odplačilo anuitet. Za obrestovanje, amortizacijo, tok, odplačila javne dajatve in razno gre po novem proračunu MP skupaj 15.131.213.50 Din.

— **23% za plače in pokojnine.** V novem proračunu MP je predvidena vsota 7.027.766 Din, ki gre za plače, pokojnine, mezde in zavarovanja uslužbenecv MP. Omenjeni znesek predstavlja 23% celotnega proračuna MP. V proračunu mestnega zaklada tvorijo osebni razhodi 16.20 oziroma 21,70% proračuna.

— **Še podvedujejo ljudje.** Zapuščinskih primerov je bilo pri tujakšnji sodišči v preteklem letu 1493. Varstvenih primerov pa je bilo 705.

— **Mrtvaški zvon doni.** V splošni bolnišnici so umrli: 38letni invalid Jakob Gungel, 74letna prevzitarica Marija Šnoč, 74letna zasebnica Marija Borovnik in 75 letna zasebnica Matilda Lang. Žalostnim naše sožalje!

— **Izjava v »Večerniku« z dne 17. t.** m. sem čital v članku »Zopet nova politična akcija, da sem bil izvoljen med drugimi tudi jaz v odbor. Izjavljam, da od sedaj še nisem član Jugoslovenske akcije in da se me je izvolilo v odbor brez mojega privolenja. — Albin Ambrožič.

— **Bolj slaba kupčija je bila na večer-** najšnjem trgu. Trg je bil srednje založen. Kmetje z Dravskega polja so pripeljali 46 voz zaklanih prašičev, 3 voze krompirja, 5 voz drv in 4 voze sadja. Perutninski trg je bil tudi bolj pičlo založen. Kokoške so se prodajale po 25 do 40, goske in purani po 30 do 50, piščanci po 14 do 35 Din.

— **Cigan in kokoške.** Pred malim kazenskim senatom se je večerj zagovarjal 34letni cigan Jožef Baranja iz Vanče vasi, ker je 4. oktobra 1934 ukradel raznim posetnikom 13 kokoši. Obsojen je bil na pet mesecev strogega zapor. Zaradi amnestije so ga izpustili in se mu kazni ne šteje.

— **Krvavega in z nožem obdelanega so** prepeljali v splošno bolnišnico 26letnega vinčarja Jakoba Gumzaja iz Cogetincev. V hrbtu ima več vbojiljav. Zadevo preiskujejo orožniki.

Iz Škofje Loke

— **Triljanska deputacija škofjeloških** obrtnikov je posetila davčno upravo in obraložila težave, zaradi katerih obrtniki trpe pod davčnimi bremen. Deputacija je prošla za omiljenje davčne prakse.

— **Podružnica Sadjarskega in vrtnar-** skega društva za škofjeloško območje je imela te dni občni zbor, ki je bil zelo lepo obiskan. Vodil je zbor g. Kadan s Suhe. Iz tajniškega poročila g. Rojca in blagajniškega g. Sovreta je razvidna lepa delavnost podružnice, ki bo tudi letos prilejala predavanja in skrbela za razmah sadjarstva. Odbor je ostal dosedanja. V njem je nov le g. Oblak iz Puštalca.

Iz Trčiča

— **Kino predvaja danes izredno učin-** kovit film »Kralj arene«. Predstave ob 16. 18.30 in 20.30.

Iz Kamnika

— **Medvedova proslava.** V marcu bo minilo 25 let, ko je umrl pesnik in dramatik Anton Medved, ki je brez dvoma največji mož, kar jih je kdaj dal Kamnik slovenski literaturi. Medved je bil tudi velik glasnik svojega rojstnega kraja in je v svojih delih opeval njegovo lepoto in proslavljal njegovo slavno prošlost. V Kamniku se je mnogo udeleževal in je celo v Čitalnici vodil priprave za uprizoritev nekaterih svojih dramatičnih del, n. pr. »Za pravdo in sredo«, »Cesar Friderik na Malem gradu« itd. Dolžnost Kamničanov je, da se ob 25 letnici smrti s primerno proslavo oddolžijo spominu svojega velikega rojaka, saj ima menda tudi narodno gledališče v Ljubljani za to priliko v programu uprizoritev ene izmed Medvedovih dram.

— **Občinski proračun bo ta teden** ročala naša občinska uprava, da ga predloži v razpravo občinskemu odboru. Pri sestavljanju proračuna bodo tudi letos gledali na princip štednje in obetajo nam znižanje posameznih postavk v izdatkih, kar bo znatno vplivalo na olajšanje bremen in znižanje doka.

— **Delovanje protituberkulozne lige** se bo poživelo, ker bo odbor sklenil razviti živahno akcijo, h kateri bo pritegnil čimveč sodelavcev. Protituberkulozna liga v Kamniku šteje 250 članov, večinoma tovarniških delavcev. V nedeljo dopoldne bo v posvetovalnici mestne občine sestanek zastopnikov kamniške javnosti, ki bodo določili smernice novemu delu.

— **Vodovod bomo morali popraviti,** da dosežemo večjo napetost v cevih, saj pride zdaj voda komaj do prvega nadstropja. Nekateri predlagajo, naj bi se zgradil na žalah rezervar, kar je bilo v načrtu že pred 50 leti, ko so gradili vodovod. Od takrat se je seveda Kamnik znatno razširil in zdaj pogrešamo take naprave. Drug predlog pa priporoča gradnjo čistilne naprave na Grabnu. To bi se dalo napraviti s kreditom 25.000 Din. Meščani se zdaj živo zanimajo za to vprašanje, ki ga bodo obravnavali že na prihodnji občinski seji.

— **V kinu Kamniku se boste danes in** jutri nasmajali veseli opereti, v kateri igra Marta Eggerthova in Georg Aleksander.

Iz Trbovelj

— **Za volitve zaupnikov rudniških na-** meščencev je postavljena sporazumno enotna lista in so kandidirali sledeči nameščenci: gg. Boško Martin, Merdava Stefan, Kuhar Avgust, Leskovec Ivan, Volčanšek Franc; namestniki pa: gg. Sturbej Franc, Zeleznik Martin, Kosem Miha, Levec Janko in Gorneli Rudolf.

— **Delovanje trboveljskega RK.** V četrti je imela občinska organizacija RK svoj 11. redni občni zbor. Uvodoma se je spominjal predsednik g. učitelj Omerzu v toplih besedah pokojnega kralja Aleksandra I. Ureditelja. Njegov spomin so zborovalci počastili s trikratnim klicem: »Slava!« Nato je g. predsednik nazdravil našemu mlademu vladarju Petru II. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo razvidno, da je društvo tudi v preteklem letu vršilo v danih razmerah v polni meri svojo humanitarno dolžnost. Vse pozornost je društvo posvečalo naši mladini, ki je v preteklem letu mnogo trpela zaradi krize po revirjih. Prehranjevalo je najrevnejše otroke z mlekom in kruhom in izdalo v 10 mesecih okrog 25.000 porcij mleka in kruha. To akcijo je vodil damski komite RK pod predstvom ge. Hamrolov. Društvo je poslalo 31 slabotnih otrok na tritedensko letovanje, podpiralo pa je tudi odrasle oslabele siromake ter lajšalo bedo povsod, kjer je bila pomoč nujno potrebna. Da je društvo vse to zmoglo, gre velika zasluga marljivemu odboru in pa banovinskemu odboru RK, ki je kazal mnogo razumevanja za prilike v pretegovnih revirjih. Izvoljen je bil po večini stari odbor, ki nudi popolno garancijo, da bo program, ki si ga je postavil občni zbor, tudi izveden. Ob sklepu so nazvoči zborovalci iskreno čestitali agilnemu predsedniku g. Omerzu, ki obhaja letos desetletnico predsednikovanja podružnici RK v Trboveljah.

— **Kralj nogometač.** Izredno delovni in žilavi SK Amater, okrog katerega se zbira skoraj samo rudarji in med njimi zelo mnogo brezposelne mladine, je zadnji čas začel razvijati tudi prav lepo in uspešno delavnost na igralnem polju. V nabito polni dvorani Društvenega doma so mladi igralci že trikrat uprizorili igro »Kralj nogometač in so vsakokrat želi zelo velik uspeh. Dramski odsek, ki ga vodi režiser g. Salomon, premore v resnici same prvostvorne igralske moči. Danes popoldne ob 5. bo SK Amater gostoval s to igro na odru Narodnega doma v Hratniku, danes leden pa v Zagorju.

— **Za revne otroke.** Brivski mojster g. Tomo Bešenik je lani ostrigel okrog 600 revnih otrok popolnoma brezplačno. To je lep primer dobrotlosti, če upoštevamo težko borbo naših obrtnikov za obstanek.

Iz Hratnika

— **Ustanovni občni zbor občinskega** odbora Rdečega križa za Hratnik se je vršil v soboto v deški šoli. Vodil ga je predsednik pripravljalnega odbora šolski upravitelj g. Lebar. Po uvodnih besedah predsednika o važnosti RK, so se izvršile volitve odbora, ki se je takoj konstituiral tako-le: predsednik g. Lebar Franc, šolski upravitelj, podpredsednik g. Malovrh Karol, predsednik občine, tajnica gđ. Marija Paternoster, učiteljica, blagajnik Ljorje Hofbauer, učitelj, odborniki gg. dr. Aršek Andrej, Zelinka Emanuel in Podrenek Alojz; nadzorni odbor učitelji g. Roš Miloš, g. Cander Davorin in gđ. Logar Polca. Pri slučajnostih se je sklepalo, naj odbor skrbi, da bi bila naša bolhna deca poleti v kako kolonijo na oddih. K novemu društvu je že pristopilo okrog 50 članov. Vsa hratinška javnost se poziva, da pristopi k tej važni humanitarni ustanovi.

— **Delavsko podporno društvo** ima danes v nedeljo ob 14. v društvenih prostorih restavracije Zavraček svoj 24. redni občni zbor in stopa v 30 leto društvenega delovanja. Vsi člani naj se občnega zbora vnesljivo udeležijo, vabljeni pa so tudi prijatelji tega za delavstvo prepotrebnega društva.

— **Kino Sokol predvaja danes »Pat in** Patachonov film »Mesecarin in tednik.

Iz Novega mesta

— **Občni zbor železničarske jubilejne** knjižnice se bo vršil v društvenih prostorih (gostilna na Vratih), v nedeljo 27. t. m. ob 14.

— **Kino »Dom« v Sokolskem domu** bo predvajal danes (v nedeljo) ob 15. 18. in 20.15 zvočno veleoperto »Nj. Visočanstvo — prodajalca. V glavnih vlogah: Willy Forst in Liane Haid. Predigra: Foxov zvočni tednik.

Iz Gornjega grada

— **Iz občinskega odbora.** Na seji 12. t. m. je bilo poleg več drugih manj važnih zadev rešeno vprašanje občinskega kopalnice. Po daljši debati se je sklenilo, da se postavitev občinskega kopalnice poveri tukajšnjemu Tujsko-prometnemu društvu, občina pa bo vnesla v svoj proračun v letu 1935-36 primeren znesek kot prispevek za zgradbo kopalnice. Pogoj ugodnega razvoja tujskega prometa je javno kopalnice in pozdravljamo, da se je ta zadeva premaknila z mrtve točke. Zdjaj je na tujsko-prometnem društvu, da bomo imeli že le-

Svojele sosedstvom, mancom in prijateljem v

SOVJETSKI UNIJI

lahko pošljete v svrhe izročitve po

TORGSIIN USSR

vsa zaželjena živila, oblačilne predmete in druge potrebščine. Izročilo blaga izvrši gosto omrežje oddajnih mest. Po pošti se razpošilja v vse kraje. Naročila, pojamila, cenitki:

Blago vseh vrst najboljše kakovosti

Trgovsko zastopstvo U. d. S. S. R. Wien I., Wallnerstrasse 9.

dalje Splošno jugoslovansko bančno društvo v Zagrebu in Beogradu ter Jugoslovanska banka v Zagrebu.

tos javno kopalnice ob Dreti. Občinski odbor je tudi izvolil nov davčni odbor za prihodnja 3 leta in gradbeni odbor.

— **Glavne skupščine občinskih organi-** zacij JNS v našem srezu se vršijo ta mesec. Organizaciji v Lučah in v Mozirju sta občni zbor imeli pretekli teden. Izvolil se je po večini zopet prejšnji odbor. Na zborih je bila povsod živahna debata, vsekori pa na stvarna, zlasti o vprašanju davkov, ki nas najbolj teže. Ostale občinske organizacije bodo imele svoje občne zборе do konca tega meseca, nakar se bo vršila glavna skupščina sreske organizacije v Gornjem gradu v začetku februarja.

— **Zima je tudi pri nas še precej mila,** da enake skoraj ne pomnijo stari ljudje. Snega je zapadlo v začetku januarja toliko, da je ugodno smučarjem in sankarjem. Dreta je zamrznila. Naši gostilničarji so v preteklem tednu sekali led v Kropi in si napolnili ledenice. Kmetje spravljajo skoraj noč in dan les s hribov po zaledenelih cestah in rižah, treba je hiteti, morda ne dobimo več snega. V Kamniških planinah je seveda obilo snega in zahajajo v velikih množicah smučarji tjakaj, istotako na Mozirsko planino. Na Černelcu ga ni veliko več kakor v dolini, kar je tudi redek primer. Zamete so delavci cestnih odborov odstranili, da se vrši avtomobilski promet čez Černolec v Kamnik neovirano.

Iz Šoštanja

— **Plemenit dar.** Za revno delavsko de- co je darovala gospa Mariana Woschnagova 240 parov nogavic. Naj bi naša darovalka še več posnemalec!

— **Zimsko-sportni odsek se je ustanovil** v okviru sportnega kluba »Šoštanj«. Odsek vodi g. Eder. V kratkem bo tridnevni tečaj za začetnike. Vsekarer se tudi v Šaleški dolini beli sport lepo razvija.

— **Šaleški gostilničarji** imajo zelo močno stanovsko organizacijo, ki je v pogledu delavnosti priznanja vredna. To je potrdil tudi občni zbor 16. januarja. Na zborovanju so zadržni funkcionarji podali pregledno sliko poslovanja, člani pa so iznesli obilo težej in predlogov. Združenje šteje 92 članov, ima 66 gostiln, 22 krčm, 3 restavracije in 1 kavarno. Kakor ves obrtniški stan, tudi gostilničarstvo tarejo davčna in druga bremena. Občnega zbora sta se udeležila sreski podnačelnik g. dr. Potočnik in zvezni ravnatelj g. Peteln, ki je v daljšem govoru naznanil celo vrsto trošarskih in pridobinskih uredb. Pri volitvah je bila izvoljena uprava za dobo 3 let. Predsednik je Kunst Ivan, podpredsednik Dediček Ivan, odborniki: Letonija Ivan, Pavla Lichtenegger, Potočnik Ludvik, Vošl Ferdo in Peteršek Ana. Nadzorstvo: Blatnik Simon, Medić Angela, Tajnšek Marija.

Iz Ptuj

— **Zima se uveljavlja.** Ze nekaj dni imamo 8 do 10 stopinj Celzija, kar je v posebno veselje našim smučarjem, ki se smučajo na Panorami in Mestnem vrhu. Sokol je priredil smučarski tečaj za naraščajo in članice. Prijavljenih je nad 40 oseb.

— **Kako smo se pravedali v preteklem** letu. Pri ptujskem sreskem sodišču je bilo v letu 1934. (v oklepaju označene številke so za leto 1933.) vloženih opominjalnih tožb 1284 (1286), malotnih zadev 467 (349) menitnih tožb 707 (993), začasne odredbe so bile izdane 4 (22), prisilnih izvršb je bilo 3273 (3574), zapuščinskih zadev 732 (753), varstvenih in skrbstvenih zadev 5046 (5006), konkurzov 4 (2), preklčnih postopanj 15 (13), postopkov za sprejem v zavode za duševne bolezni 7 (1), pravnih pomoči v civilnih rečeh 293 (311), odpovedi 66 (51), obeti vpisnik izkazuje številki 562 (586), overovljen podpisov je bilo 732 (667), zemljo-knjižnih zadev 3457 (3710), izpiskov iz zemljiške knjige 973 (784), zadev sodne uprave 516 (414), ostalih službenih dejanj je bilo 140 (181), denarna knjiga izkazuje številki 3142 (3460), plačilnih nalogov je bilo 4067 (4237), število računov o stroških kazenskega postopanja 487 (507). Kazenski oddelek V. in VI. prestopkov je bilo 1237 (1324), brez razprave 571 (459), pravnih pomoči 508 (462), poizvedb za okrožno sodišče 340 (426), poizvedb za državno tožilstvo 347 (389), prestopkov mlajših mladoletnikov 30 (30). Na sodnih taksah je bilo vsega vplačano Din 239.941.

— **Velika hotelska tatvina v Ptuj.** V sredo zvečer so odkrili v hotelu »Koseš« v Ptuj velika tatvino iz stanovanja g. Kossarja Karla ml. Njegova soproga je ugotovila, da ji je izginila šatulja z okoli 3500 Din, nadalje zlata damska zapetna ura, zlat prstan, moški suknjič in dve vestiji. Skupna škoda je 6500 Din. V kritičnem času je osebo opazilo v hotelu dva mladeniča, stara okoli 17 do 20 let, ki sta prodajala neke slike. Ni izključeno, da sta

ravno ta dva izvršila tatvino, ker ni o njih nikakega sledu.

— **Naval brezposelnih v mesto.** Dotok brezposelnih iz okolice v mesto je vedno večji in jih je samo v sredo prišlo v mesto okoli 30 prosit za delo in podpora. Med njimi je bil tudi neki družinski oče, ki ima skrbeti za 10 otrok. Večina brezposelnih se potika brez dela po mestu in hodi od hiše do hiše beratič. Nekateri se potem napijejo. Policija je aretirala tri, dva od teh je našla na cesti ležati v snegu. V nekem hlevu jih je našla osem.

Iz življenja na deželi

— **BOROVNICA.** Predsednjo nedelje smo svečano zasidili tudi pri nas spomeniški lipo, ki naj bo še poznim rodovom znak neutočljive bolezni, ki nas je zadela s izgubo kralja Ureditelja. Obnem pa naj bo ta lipo dokaz ljubezni do našega kraljevskega doma, do našega mladega kralja. Po dopoldanski maši so se na obzirnem trgu pred spomenikom padlim vojakom razvrstile delegacije Sokola in gasilcev s društvenimi zastavami, ostalih društev, šolska mladina s zastavo in množica občanov. Kratkemu nagovoru predsednika občine g. Petriča je sledila prisrčna recitacija učence žerjavov. Zatem je občinski delovodja g. Pinaat prečital pergament, ki je na njem zapisano, kakaj se je lipo vsadila. Ko so delavci vsadili z narodnimi trobojkami ovito lipo, je predsednik občine izročil v varstvo šolski mladini, ednomo učiteljsstvu, ki naj jo goji in čuva. Po slavnostnem govoru, ki ga je govoril naš rojak sreski referent g. Likovič in ki je pristone granil do sotoz, so oddali lovci pod vodstvom svojega seniorja g. Turčiča častno salvo, sledile so še recitacije in petje šolske dece in petje fantovskega pevškega zbora, nato pa je vsa množica odkrilih glav zapela himni »Bože pravde« in »Hej Slovani« ter tako dostojno zaključila slovesnost.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Rečanje! Ne ščetine!

— **GORENJA VAS.** Od leta do leta se uspešneje razvija tujski promet po vsej Poljanski dolini tja do Zirov in imajo pri tem velike zasluge tudi iniciatorji našega Tujsko-prometnega društva, ki je imelo v nedeljo 13. t. m. svojo ustanovno skupščino. Zvezo za tujski promet iz Ljubljane je zastopal tajnik g. Valašek, občino Trate pa g. Fran Jelovčan, občinski predsednik, posestnik in trgovec. Na skupščini je bila izvoljena uprava, ki jo tvorijo: predsednik Ivan Mrak, trgovci iz Gorenje vasi, podpredsednik Franc Uršič, posestnik, Hotavlj, tajnik Ivan Šorli, gostilničar, Gorenja vas, blagajnik dr. Milan Gregorič, banovinski zdravnik, Gorenja vas, kot člani pa šolski upravitelj na Trati Franc Rebolj, Anton Rupnik, posestnik iz Gorenje vasi ter Matej Miklavčič, klepar s Trate. Namestniki so: Pintarčič Ivan, učitelj, Prostor Leo, posestnik, oba s Trate, ter Bržen Matevž, avtopodjetnik iz Gorenje vasi. V nadzornem odboru so Maki Pivk in Pavel Perešuti iz Gorenje vasi. Uprava velevažnega društva nam je najboljši porok, da je delo za napredek turizma v našem okolišu v najboljših rokah.

Kupuj domače blago!

— **MOZIRJE.** Kraljeva organizacija JNS je imela v nedeljo 13. t. m. svoj občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Vodil ga je predsednik organizacije g. Fran Selinšek, izbrano poročilo o političnih in gospodarskih zadevah pa je podal banovinski svetnik g. Gorčar. Pri volitvah je bil v najlepšem soglasju izvoljen odbor, ki mu spet predseduje g. Fran Selinšek.

— **RIENICA.** Sokolski svetočni kino predvaja danes ob 15.15 in 20.30 svoj film »Ljubljana v troje«. Za dodatek nov Foxov svetočni žurnal.

— **ZGORNJA KUNGOTA.** Naša narodna šola je priredila dne 14. t. m. božičnico za revno šolsko mladino. Obdarovanih je bilo 139 revnih šolskih otrok z različnim blagom, s božičnim kruhom pa vsa šola. Skup

Gospodarstvo

Bilanca Narodne banke

Narodna banka je objavila v »Službenih novinah« bilanco za l. 1934. iz katere je razvidno, da je bil poslovni uspeh lanskega leta ugodnejši, čeprav so se v zvezi z znižanjem eskomptne obrestne mere in zmanjšanjem meničnega portfelja znižali dohodki zavoda. Račun izgube in dobička izkazuje 128,3 milijona Din dohodkov nasproti 163,3 milijona v letu 1933 in 132,3 milijona v letu 1932. Dohodki od eskomptnih obresti so se zmanjšali od 122,5 na 92,1 milijona Din, donoski lombardnih obresti od 24 na 16,1 milijona Din. Povečali pa so se razni dohodki od 99 na 12,8 milijona Din. Med izdatki je važno zmanjšanje rezijskih stroškov, ki so prejšnja leta stalno naraščali, in sicer od 63,2 na 54,8 milijona Din. Precej pa je za lanko leto manjši znesek odpisov sumljivih terjatev, kakor znano, je morala Narodna banka se leta 1932, odpisati nič manj ko 36,8 milijona Din sumljivih terjatev, a v predlanskem letu celo

63,1 milijona Din. V bilanci za preteklo leto pa je bilo odpisanih še nadaljnjih 32,8 milijona Din, tako da znaša skupni odpis dubioz v zadnjih treh letih 146,7 milijonov dinarjev.

Manjši odpisi kakor v prejšnjem letu so omogočili na eni strani povečanje čistega dobička na 21,6 nasproti 19 v predlanskem letu, 18,6 v letu 1932, in 37,5 milijona Din v letu 1931. Predvsem pa se je v bilanci za lanko leto povečal delež države na dobičku, in sicer na 9,8 milijona Din, medtem ko je ta delež predlanskim znašal le 4,9, za leto 1932, pa celo le 4,2 milijona Din. V prejšnjih letih, ko ni bilo nič odpisov, pa se je državni delež na dobičku gibal vsako leto okrog 40 milijonov Din.

Kakor se zatrjuje, se bo dividenda Narodne banke, ki je bila lani znižana na 300 dinarjev, letos spet povišala na 400 Din, kar potrjuje tudi dvigovanje tečajja delnic Narodne banke v zadnjih tednih.

Gibanje zavarovanih nameštencev in delavcev meseca novembra v vsej državi

Novembra lani je bilo zavarovanih v vsej Jugoslaviji pri krajevnih organih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev 664.274 delavcev in nameštencev. To število kaže sezonski padec nasproti oktobru za 1187, a dvig nasproti novembru leta 1933, za 23.584 članov.

Nasproti številu članov v novembru leta 1933, kažejo največji absolutni dvig zaposlenja okoliški uradi v Ljubljani (za 3649), v Splitu (za 2908), v Nišu (za 2655) in v Zagrebu (za 2471). V odstotkih znaša povečanje v uradih: na Susaku 18,37, v Splitu 18,07 in v Nišu 12,44%. Večje zmanjšanje zaposlenja izkazuje okoliški urad v Osijeku (za 661 ali za 1,45%).

Pri privatnodruštvenih bolniških blagajnah kaže v enakem razpadu neznaten padec članstva bolnišnice blagajna »Merkur« v Zagrebu (11 članov), medtem ko ostali dve blagajni izkazujejo dvig. Značilen porast je zabeležen pri bolniški blagajni Trgovskega združenja in posporednega društva v Ljubljani (za 337 članov ali za 8,19%).

V novembru je znašalo število zavarovanih delavcev in nameštencev s stalnim dnevnim zaslužkom od 8 Din 72.762, z zaslužkom od 8 do 24 Din 264.969, z zaslužkom nad 24 do 34 Din 94.262 Din, z zaslužkom nad 34 do 48 Din 64.242, a z zaslužkom nad 48 Din 68.933 članov.

Povprečna zavarovana mezda v novembru je bila 21,93 Din ter kaže zmanjšanje nasproti stanju v letu 1933, za 0,86 Din. To zmanjšanje je posledica tega, ker se je število članov v višjih mezdah razredih z mezo nad 24 Din zmanjšalo za 6504, a povečalo se je število članov v nižjih razredih z mezo pod 24 Din za 30.688 članov. Zaradi tega zmanjšanja povprečne zavarovane mezde je skupna zavarovana mezda kljub dvigu števila članov ostala skoro neizpremenjena nasproti istemu mesecu leta 1933. Znašala je 309,37 milijona Din nasproti 308,11 milijona Din v oktobru.

Gospodarske vesti

— Ugoden odmev nove finančne in gospodarske politike. Iz Zagreba poročajo: Predsednik Zdrženja industrijev za savsko banovino g. Vladimir Arko, ki je ob enem tudi predsednik Centralne industrijskih korporacij, je poslal v Beograd ti-le dve brzojavki: »G. dr. Milanu Stojadinoviću, finančnemu ministru. Prišrčno vam čestitam k vašemu odločnemu, moškemu in odkrite-mu govoru, s katerim ste okrepili nade, ki jih vse naše gospodarstvo, zlasti pa naša industrija, polaga v vas. Priprčan sem, da bo naše gospodarstvo našlo v vas voditelja, ki ga bo vodil po novih potih razvoja in napredka.« — »G. dr. Melku Čingriju, viceguvernerju Narodne banke. Vsa naša industrija hkratu s ostalim narodnim gospodarstvom prišrčno pozdravlja sklep Narodne banke o znižanju obrestne mere kot va-žen činitelj za olajšanje gospodarske kri-ze.«

— Čvrstost jugoslovenskih vrednot na pariški borzi. Iz Pariza poročajo: Jugosloven-ske vrednote na pariški borzi kažejo zelo krepko tendenco. Močan skok je zabeleži-li pri obveznicah 4½% posojil iz leta 1906. In 1909. in pri 5% posojilu iz leta 1913. Po obveznicah zadnjega posojila je bilo po-vpraševanje celo tolikšno, da mu ni bilo moči ugoditi. Porast tečajev jugoslovenskih vrednostnih papirjev pripisujejo v tukajš-njih borznih vrstah zlasti prihodu dr. Sto-jadinovića v finančno ministrstvo. Dr. Sto-jadinovića uživa, kakor naglašajo v tukajš-njih borznih vrstah, med vsemi mednarod-nimi finančniki velik ugled.

— Opozorilo izvoznikom v Grčijo. Znano je, da so ostale že od leta 1930., ko je grška vlada uvedla strogo devizno kontrolo, ter-jatve naših izvoznikov v Grčijo delno ne-poravnane. Ker se namerava zdaj to vprašanje dokončno rešiti, naj izvozniki, ki ima-jo v Grčiji še kako terjatve, to pisмено spo-ročijo Zbornici za TOI v Ljubljani. Sporo-čilo je točen naslov našega izvoznika in grškega dolžnika, dolžno vso to v valut, ka-kor se je glasil račun, datum računa in rok morebitnega zadnjega že plačanega obroka.

— Znižanje tovarne za avstrijski lesni voz preko Trsta. Po objavi Avstrijskega zavoda za pospeševanje izvoza, je znana zavodna tovarna za plemeniti les, ki prihaja po morskem potu preko Trsta v Avstrijo. Ja-dranski zvezni tarif priključene železnice so namreč z veljavnostjo od 20. t. m. zni-žale tovarniške postavke za okrog 25%.

— 800 let evropske zgodovine v luči Lip-skega vselejša. O tej snovi bo predaval poslovalca obratovalnice Lipskega vselejša v Beogradu direktor g. Paul Voss 21. t. m. ob 20.15 v dvorani Trgovskega doma, Simon Gregorčičeva ulica. Predavatelj bo svoje poslušalce s pomočjo številnih skio-pničnih slik seznanil s kulturnim življenjem trgovcev v posameznih stoletjih ter jim prikazal njih življenje, običaje in navade trgovanja od početka srednjega veka do da-nasnjega dne. Prikazal bo nadalje smeri, ki jih je hodilo mednarodno trgovanje v različnih vekih. Velike države so se med tem časom sesule in tržišče mednarodnega trgovanja je v vsakem stoletju ležalo na drugi točki sveta. Vse to izpremembe v na-cionalnem izmenjavanju blaga so se zra-lele v velikih trgovskih ustrojih, posebno pa še v tako občutljivem gospodarskem ba-rometru, kakor je to Lipski vselejše, ki skoraj 800 let. Predavanje bo prineslo vsa-kemu poslušalcu, bodisi iz zgodovinskega, trgovskega ali gospodarskega ozirja, po-vsem nove in dragocene poglede v trgovsko življenje.

— Iz trgovinskega registra se je izbrisala trdka Smeh Franc, trgovina z vinom, sadjem in žganjem na debelo v Preseku.

— Prodaja lesa bo po pismenih ponud-bah, ki jih je vložila do 7. februarja pri di-rekaciji gozdov v Ljubljani. Pogoj so na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.

— Dobava bencina za ljubljansko obšino. Mestno poglavarstvo v Ljubljani ponovno razpisuje dobavo 40.000 kg bencina in ben-cinske mešanice za potrebe mestnih urad-ov in podjetij v letu 1935. Pravilno opre-mljene ponudbe je vložiti pri mestnem go-spodarskem uradu do 1. februarja opoldne. Tam se dobijo tudi vsa tozadevna pojasnila.

— Konkurni in poravnave. Narek za raz-pravljanje in sklepanje o poravnavi predlo-ga Majerja Ivana, hotelirja na Bledu, bo 5. februarja ob 9.30 pri sreskem sodišču v Radovljici. Narek za razpravljanje o pri-silni poravnavi, ki jo predlaga Mayerjeva Marija, posestnica in gostilničarka v Ljub-ljani, bo 5. februarja ob 11. pri okrožnem sodišču v Ljubljani. oha 140. Odpravljen je konkurz o trzovki Čopičevi Ciki v Ljub-ljani, ker je bila vsa masa razdeljena. Na-rok za sklepanje o poravnavi trgovca Dra-

ga Gregorja v Toplicah bo 15. februarja ob 11. pri sreskem sodišču v Novem mestu. Upniki naj prijavijo terjatve istemu sodi-šču do 10. februarja. Dolžnik ponuja 70 od-stotkov. Poravnalno postopanje posestnika in mizarja Ivana Novaka v Vižmarjah je končano, ker je predlog umaknil.

— Dobave. Komanda pomorskega arze-nala Tivat sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave 4000 kg svinčene minija, do 28. t. m. glede dobave 5100 m katrani-ranega motvoza, 300 m črne linoleja, 150 kg lepila za linolej, 3580 kg železne pločevine in 5000 kg lanenega firneža, do 29. t. m. glede dobave 1637 žarnic, 470 kg bakrenih cevi, 605 kg medenine, 90 kg medeninate žice, 850 kg medeninate pločevine, 2000 kg rebraste železne pločevine, do 30. t. m. glede dobave električnega materiala, 200 kg azbesta, 500 kg azbestnih vrvic, 100 kg azbestnih pletenic, 200 kg kavčuka v plo-ščah, 9 kg bombažnih vrvi, 30 kg bomba-žnega sukanca, 1500 kg črne oljnatne barve, 100 kg žveplene kisline, 510 kg klorkalcija, 400 kg lepila za les, 75 kg smirka v prahu, 640 kg grafitu, 1500 m motvoza, 300 kg merlina itd., do 3. februarja glede dobave 150 m lanene jadrnine, 10 kg merlina, 200 m konopnene jadrnine, 100 m lanenega platna, 20 m fotirnega platna, 300 m bom-baževine, 200 m jeklenih vrvi, 50 kom. je-senovih vesel ter raznega risalnega orodja, do 4. februarja glede dobave 1150 kg ri-cinovega olja, 1290 kg čistega petroleja, 170 kg industrijskega petroleja, 300 kg motor-nega bencina, 46 kg usnja, 30 igel za sed-larski stroj, 900 kg ricinovega olja, 24 kg kostnega olja, 12 kg govejega loja, 36 kg glicerina, do 5. februarja glede dobave 42 kg usnja, 375 m jeklene žice, 870 m platna, razne medenine, 640 m jeklenih vrvi, 40 kg svinčnih cevi, 70 kg svinčnih plomb, 14 m² stekla, raznega kavčukastega in azbest-nega materiala, 5350 kg mila, raznega alu-minijastega materiala in orodja, do 6. fe-bruarja pa glede dobave 25 svetilk za sol-ne. Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 4. februarja ponu-bde glede dobave 1000 kg kavčične sode, do 6. februarja pa glede dobave 5000 kg ricinovega olja. Komanda podmorske flote Tivat sprejema do 10. februarja po-nudbe glede dobave signalnih svetilk ter pripadajočih baterij in žarnic. Dne 29. t. m. se bo vršila pri upravi policije v Ljub-ljani javna ustmena licitacija glede doka-ve uniform za državno policijsko stražo v Ljubljani in v Mariboru.

Borze

Ljubljana, 19. januarja.

Na ljubljanski borzi je znašal devizni promet v tem tednu 4,7 milijona nasproti 7,1, 1,6, 1,9 in 3,7 milijona Din v prejšnjih štirih tednih. V tečajih ni posebnih izpre-memb. Malo znatneje se je okrepil New-york.

„Narod, ki pozablja brate v sužnosti, tepta svojo čast! „Bran-i-bor“ se briga zanje. Pristopajte!“

Na efektivnih tržiščih naših borz so se ta teden državne vrednote spet krepko dvig-nile. Vojna škoda, ki se je v predladnjem tednu gibala na višini 352 do 353, se je ob koncu tega tedna trgovala v Zagrebu za kaso po 365 do 370. Držali so se tudi dolar-ski papirji. Tako se je 7½% Blair, ki se je predladnji teden zaključeval po 62,50 do 63, trgoval večeraj po 63, 6½% begluške, ki so imele ob koncu predladnjega tedna za-ključek po 61, so se zaključevale večeraj po 63,50, za januar po 64 in za marec po 64,50. 7½% investicijsko je imelo zaključek po 73. Priv. agrarna banka se je zaključila večeraj po 245, Trbovlje pa po 112 in 112,50.

Na svobodnem deviznem tržišču je ostal položaj čisto neizpremenjen. Poslovanja je malo. Devize se trgujejo, kakor poroča »Narodno blagostanje«, na osnovi 14,70 do 14,80 Din za švicarski frank. Notirale so devize 17. t. m. neizpremenjene kakor pre-jšnji teden: Pariz 208 — 301, Milan 387 do 410, Newyork 45,10 — 45,50, Berlin 18,23, Praga 185, London 223,50 in Dunaj 8,15.

Devize.

Curih, Beograd, Pariz, 20.38, London 15,10, Newyork 30,50, Bruselj 72,15, Milan 26,30, Madrid 42,250, Amsterdam 206,77,0, Bern 123,85, Dunaj 57,35, Traga 12,90, Varšava 58,30, Stockholm 77,85, Oslo 75,85, København 67,40, Varšava 58,30, Atene 2,90, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,05.

Dunaj. (Tečaj pri priv. kringu) Beograd 12,28, London 26,37, Milan 45,99, Newyork 539,11, Pariz 35,58, Praga 21,88, Curih 174,24, 100 S v zlatu 128 S pa.

Elektri.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13,75, Držav-ne železnice 22, Trboveljska 16,10, Alpine-Montan. 12,10.

Blagovna tržišča

VINO.

+ Vinsko tržišče v dravski banovini (12. t. m.) Vinska kupčija ta mesec pomenja, kar je običajno v tem času. Zaradi slabega vre-mena v južnih krajih države je izostal iz meseca tudi dovoz iz južnih krajev, zlasti iz Dalmacije in so tam cene stacionirane. Co-ne vinu v dravski banovini se gibljejo pri producentu kakor pri vinskih trgovcih med 4 in 5 Din za srednja namizna, med 5,50 do 6,50 Din za boljša in med 7—8, pa tudi 9 Din za močna sorta nova in stara vina.

BOMBAZ.

+ Liverpool (18. t. m.). Tendence stal-na. Zaključni tečaj za januar 6,87 (dan po-prej 6,83).

+ New York (18. t. m.). Tendence ko-maj stalna. Zaključna tečaja: za loko 12,60 (dan poprej 12,75), za januar 12,34 (12,46).

Promet na ljubljanski borzi se je spet dvignil

Prejeli smo statistiko o prometu na ljubljanski borzi v l. 1934. ki nam kaže, da se je celotni promet po vrednosti spet zna-neje dvignil, medtem ko je prejšnje leto močno nazadoval. V zadnjih treh letih se je razvijal takole (v milijonih Din):

l. 1932.	158,2
l. 1933.	130,1
l. 1934.	173,4

V l. 1931. je pa znašal še okroglo 863 mi-lionov in v l. 1932. okroglo 876 milijonov dinarjev.

Značno se je lani dvignil devizni promet, ki se je bil prej skrčil zaradi nadaljnega razširjenja klirinskega plačilnega prometa s tujino, medtem ko je blagovni promet tudi lani dalje popustil. Prav tako je pro-met z efekti padel. Promet v devizah in va-lutah in v blagu po vrednosti se je zadnja leta razvijal takole (v milijonih Din):

	devize in valute	blago
l. 1930.	957,3	18,9
l. 1931.	852,0	10,6
l. 1932.	151,6	6,5
l. 1933.	126,5	3,2
l. 1934.	170,3	2,9

Savinjska dolina mora poleg hmeljarstva gojiti tudi druge kmetijske panoge

Zaradi obilice snovi pri predavanjih na-vadno ni mogoče temeljito obrazložiti vseh odnosov raznih kmetijskih panog do hme-ljarstva. Zato in ker Savinjšani tako malo naročajo in berejo »Kmetovalca«, sem se odločil, kratko in poljudno naznačiti važ-nost zanimanja za raznovrstne kmetijske panoge v dolini hmelja, v Savinjski dolini.

Prodajne težkoče za vse kmetijske proiz-vode, za živino, mleko, sadje, vino, les in tudi za hmelj, so od dneva do dneva večje. Samo prvovrstno blago se lahko prodamo. Samo prvovrstno, lepo oblikovane sadne plodove lahko prodamo za namizno sadje, samo po zelenem, enobarvnem in enako in lepo oblikovanim hmelju je povpraševanje, samo reja hitro rastoče in zadostno molzne živine se izplača.

Za doseg prvovrstnega blaga, kakršne-ga zahteva današnji trg, potrebujemo zlasti gnoj. Posamezni kmetovalci hmeljarji v bližini mesta si pomagajo s fekalijami, ki jih dobijo zastoj ali po nizki ceni v mestu. V bolj oddaljenih krajih Savinjske doline so ljudje doslej močno kupovali umetna gnojila. Zavoljo nizkega stanja cen kmetijs-kim proizvodom, tudi hmelju, pa se danes izplača kupovati od časa do časa le fosfor-na in tu in tam kalijeva gnojila. Princip avtarkije mora v tem pogledu obveljati tu-di pri naši savinjski kmetiji, ki mora stre-miti za tem, da pridelata doma čim več vi-sokovrednega gnojila, da čim bolj zniža izdatke za nabavo raznih obratnih potrebščin: umetnih gnojil in tehničnih krmil.

Mnogo visokovrednega gnojila pa bomo imeli le, če ne bomo samo uredili vsepo-sod gnojilšč, gnojilnišnih jam in v hlevih kanalizacije, če ne bomo dobljenega gnojila samo pravilno oskrbovali in uporabljali, ampak če si bomo tudi prizadevali, da bo dobljeni gnoj že sam po sebi, po kemični sestavi visokovreden. Zanimanje za uredi-tve gnojilšč, jam in hlevov je v zadnjem času prav pohvalno, zakaj samo lani je pro-silo 76 posestnikov iz Savinjske doline v celjskem srezu za melioracijo gnojilšč.

Po sestavi visokovrednega gnojila bomo vendar pridelali le, če bomo živino primerno dolro in tudi tečno krmili. S tem bomo do-segli dvojen uspeh: pridelali bomo zadosti visokovrednega gnojila in dvignila se bo tudi dobičkanost reje živine. Tudi v času najboljše hmeljske konjunktore Savin-jani niso nikdar čisto opustili živinoreje. Le-ta je od časa do časa samo močno naza-dovala. To je pokazalo tudi letošnje licen-ciranje bikov.

Ker že moramo živino rediti, naj bo ta reja tudi dobičkonosna. Hmeljar naj ži-vinorejo ne smatra samo za nujno zlo. Reja živine naj s svojimi dohodki in letih slabih hmeljskih cen nekoliko podpira prazne kmetovalčeve blagajne.

Živinoreja je v današnji obliki v Savinjski dolini po večini nerentabilna. Ali morda mielite, da se reja kravi, ki dajejo na leto samo 1000 do največ 1500 litrov mleka, iz-plača, da se izplača roditi tele, ki bo v enem letu malo tež 100 kg težko, da se izplača pitati prašiči, ki se po preteku ene-ga polletja zredi le za 30 kg? Le računajte stroške za krmo, delo in vzdrževanje, zava-rovanje in davek hlevov, pa boste ugotovili, kako malo se pri sedanjih mlečnosti in pri-reji izplača reja živine!

Če bo dalja krava ob enaki domači krmi dnevno namesto treh litrov 15, letno na-mesto 1000 morda 2500 in 3000 litrov in več mleka, se bo reja kolkotorko izplačala, ker se bodo stroški reje porazdelili name-sto na 1000 na 2500 ali 3000 litrov mleka. Enako je vrednotiti tudi dobičkanost dnevnega prirastka na živi teži pri teletih in svinjah. Sada pa prihaja pri mladih ži-valih v postev še vrednotenje bodoče ple-menske rabe, ki je ne moremo zlahka iz-raziti v denarju.

Večjo mlečnost pri kravah, boljše pri-reto pri teletih in svinjah in s tem tudi boljši gnoj bomo dosegli le, če bomo živali boljše krmili.

Za nakup tehničnih krmil nam nedostaja denarja. Zaradi tega je treba tečno krmo

Kakor vidimo, je blagovni promet po vrednosti čedalje slabši, vendar pa padev v lanskem letu ni bil v odstotkih tako velik kakor prejšnja leta. Promet v efekti, ki je vobče neznaten, je dosegel lani vrednost okrog 294.000 Din nasproti 382.000 Din v l. 1933. in 139.000 Din v l. 1932.

Blagovni promet pa ni padel samo po vrednosti, nego tudi po količini, kar vsaj kolikor toliko kaže, da padev po vrednosti ni morda pripisovati večjim izpremenbam cen. Gibal se je blagovni promet po koli-čini v zadnjih letih takole (v vagonih):

	les in oglje	žito in drugo
l. 1930.	2001	417
l. 1931.	788	238
l. 1932.	305	152
l. 1933.	302	155
l. 1934.	286	70

Celotni blagovni promet po količini je padel, kakor nam kažejo številke, le zaradi opešaneja prometa z lesom in ogljem, medtem ko se je ostali blagovni promet celo malce popravil. Žitni in mleviski promet sam je znašal lani 69 in četrti vagona nasproti 67 v l. 1933. in 148 vagonom v l. 1932.

pridelati doma. Pomislite: z dodatkom pol kilograma prav dobre suhe detelje ali treh četrtin kilograma prvovrstnega sena v da-nem primeru že lahko dvignemo mlečnost pri živali na dan za en liter, za katero mno-žino mleka potrebujemo pri krmiljenju s slabo hrano, kakršno pridelamo v Savinjski dolini, dva kilograma sena. Pri krmilje-nju s samim prvovrstnim senom daje lahko krava na dan, ne da bi trpeli njena reja in mesnost, 15 litrov mleka, pri krmiljenju s slabim, malovrednim senom pa da krava na dan le tri litra mleka.

Zboljšajmo zaradi tega travnike in vse pridelovanje krme, ne da bi pri tem mogoče okrnili pridelovalno površino hmelja in šit-ai!

Zgradimo tudi silose, v katerih bo mo-goče pripraviti za zimo visokovredno sočno in tečno krmo, ki bi skupno s prvovrstnim senom šele omogočila resničen uspeh v ži-vinoreji.

Za izboljšanje travnikov in tudi za na-pravo silosov daje banka uprava prispev-ke. Nemčija je letos votala 14 milijonov mark kot 30odstotni gradbeni prispevek za napravo silosov. Pri nas daje banka upra-va 50 Din za zgradbo majhnega silosa. Za prispevke je prošili preko občin in sreskih načelnikov (kmetijskih referentov).

Vem, da bo ta ali oni ugovarjal, češ da visoka mlečnost in močnejši prirastek na teži nimajo pomena, ker mleko ne gre v denar, svinje nimajo cene. Pripominjam, da ne gre za to, da mleko takoj vse vnovčimo po 2 Din ali več za liter. Čim več mleka ob doma pridelani krmi, tem lažje bomo shajali tudi pri nižjih cenah mleka, tem lažje bomo vzrajali teleta in pukeje, kakrš-ne zahteva današnji trg in bodoča uspeš-nejša plemenska raba!

Samo prvovrstno blago se prodaja, in prvovrstno blago je mogoče vredniti le ob zado-stni dolgem in v zadostni množini izvršenem pokladanju mleka ali ribje moke poleg druge krme mladim živalim! Ribja moka je draga. Zato pride v poštev skoro le mle-ko; lahko tudi, posebno za pukeje, posneto mleko. Dobro, s prvovrstnim senom in z drugimi prvovrstnimi, doma pridelanimi krmili krmiljene živali ne bodo samo izplač-le reje, ampak bodo dale tudi prvovrsten gnoj, ki ga bomo z mnogo večjim uspehom kakor doslej rabili za proizvajanje kva-litetnega prvovrstnega hlaga v sadjarstvu, v vinogradništvu in tudi v hmeljarstvu.

Fran Wernig.

Stanje Narodne banke

V najnovejšem izkazu z dne 15. t. m. za-znamuje Narodna banka nadaljnje povečanje zlate in devizne podlage, in sicer skupno za 515,2 milijona na 1928,5 milijona Din. V tej skupni podlagi se je povečalo zlato za 7,4 milijona na 1795,7 milijona in devize za 8,0 milijona na 132,6 milijona, medtem ko so valute oslabele za 0,18 milijona na 0,19 milijona Din. Devize, ki se ne štejejo v podlago, so se povečale za 5,2 milijona na 107,9 milijona Din, a rezerve kovanege denarja za 29,3 milijona na 244,7 milijona Din. Skupna posojila so se dalje zmanjšala za 13,6 milijona na 1742,7 milijona (od tega menična za 13,2 milijona na 1508,7 milio-na in lombardna za 0,4 milijona na 234,1 milijona) Din.

Obtok bankovcev se je dalje znatneje zmanjšal, in sicer za 62,3 milijona na 4264,6 milijona, medtem ko so obveznosti na po-kazanje narasle za 80,7 milijona na 1049 milijonov (od tega žirovni računi za 53,2 milijona na 639,6 milijona in razni računi za 32,8 milijona na 406,9 milijona, a držav-ne terjatve so padle za 5,3 milijona na 3,5 milijona) Din. Obveznosti z rokom, ki so se že pri prejšnjem izkazu malo znižale, so dalje padle, in to za 27,9 milijona na 920,3 milijona Din. Skupna vsota obtoka in ob-veznosti na pokazanje se je povečala za 18,4 na 5313,6. Skupno kritje se je poveča-lo od 36,13 na 36,29%, a kritje le v zlatu od 33,77 na 33,79%.

Sokolstvo

Sokol v Borovnici je imel v nedeljo 13. t. m. v dvorani Sokolskega doma glavno skupščino, ki jo je vodil poštvovalni sta-rosta br. švigelj Franko. Iz poročil funk-cionarjev je bilo posneti, da je društvena uprava, v kateri so bili sami mladi ljudje, pravilno pojmovala svojo dolžnost. Na let-nem tečajnem nastopu, ki je bil v nagli-či organiziranja, je nastopilo preko 80 pri-padnikov tega društva, ki šteje v celoti okrog 200 pripadnikov. Čeprav je bilo vre-me najslabše, je bilo vendar celoten uspeh zadovoljiv. Enako uspešno so bile tudi ostale prireditve. Na skupščini je bilo spre-jetih več koristnih predlogov. Po soglasni razrešnici je bila ponovno izvoljena stara uprava z nekaterimi dopolnitvami. Upravo sestavljajo: starosta švigelj, podstarosta Kovačič, načelnik Cerne, podnačelnik T. Zalar, načelnica Zalarjeva, podnačelnica Hrovatinova, odborniki Akčić, Ferjančič, D. Zalar, Jerše, Korčec, Hrovatin, Pirnat, Majaron, Koren; namestnika Turšič in Urh; revizorja M. Zalar in Ramovš; pra-porščak Soklič; razsodišče: Jerše, Pirnat, J. Zalar, Leben in Ambrožič. Skupščini je prisostvoval kot župni delegat starosta br. Pipenbacher, ki je podal nekaj smernic, kako je treba pravilno pojmovati sokolsko bratstvo.

Sokol Škofja Loka priredi 23. t. m. ob 20. predavanje o temi: »Zemlja nekdanj in se-daj«. Predaval bo predavatelj ZKD gosp. prof. Stepišnik

Kraljestvo mode

Pravilna otroška obleka

O otroški obleki se mnogo govori in piše, vendar pa se pri tem največkrat pozabi omeniti, da je pri sestavi otroške garderobe zmernost najvažnejše pravilo. In sicer zmernost v vsakem pogledu: v številu oblačil kakor tudi izdelavi!

Izkušnja, ki je najboljše učiteljica, nam vedno iznova pokaže, da otrok prav dobro izhaja iz malostevilnosti, dobro izbranimi oblačili in da je torej skrajno nerazumno, če mu zaljubljena mati nabavi preveč stvari, kajti vseh ne more dovolj izrabiti že iz razloga, ker jih prehitro urase. Tudi pri načinu izdelave svarimo pred vsakim pretiravanjem, ki ga pogosto zagrešijo matere, ker gojijo razumljivo željo, da bi svojega malčka kolikor mogoče ljubko oblekle.

Mnogo važnejša od lepe izdelave je trpežnost in odpornost obleke. Saj se tudi otroci dobro počutijo le v oblačilih, ki nanj ne morajo neprestano paziti! Otroške obleke iz nežnega tkanja in v občutljivi barvi povzročajo tudi materam mnogo stiski pri čiščenju, ker se na njih pozna vsak madež. Vse to si lahko prihranijo, če oblečejo otroka v nevtralnno barvno oblačilo iz trpežnega tkanja.

Zlasti v januarju se čisto izkaže, da so zimska oblačila naših malčkov kaj obnošena in da je treba ta ali oni komad nadomestiti z novim. Pri tem pa se moramo ozirati tudi na dejstvo, da bo kmalu minila največja zima in je treba misliti na to, da bo novo oblačilo primerno tudi za toplejše vreme prve pomladi.

Za nov otroški plašček torej izberemo srednje debelo tkanje, ki ga opremimo s priprto podlogo iz velblodje dlake, tako da je plašč uporaben za zimo in za pomlad. Praktično je, če tudi krzneni obrobek pripnemo samo z gumbi, tako da ga moremo vsak čas sneti!

Na naši sliki (spodnja slika) vidite dečki plašček iz vzorčastega volnenega blaga s poševno vrezanimi žepi in s krznenim ovratnikom v tako zvanem »gospoškem« kroju.

Naslednja slika nas seznani z ljubkim dečki plaščkom iz zelenega ali modrega blaga z obrobkom iz nutrije ali drugega cenenega krzna.

Tudi pri otroških plaščkih se opaža vpliv ruske mode! Na svetlem dekliskem plaščku prav čedno učinkujejo vrvičaste prepone, okrogli krzneni ovratnik, mali okrogli muhek in ruska čepica, ki se posebno dobro poda svetlozelenim glavicam.

Tudi dečkom lepo pristojajo »kosaške« plašči iz usnja, ki so zapeti z dvema vrstama gumbov ter prepassani s širokim pasom. Širok in ploščat krznen ovratnik daje plaščku izrazito »rusko« noto. V plašč priprmo podlogo iz krzna ali iz velblodje dlake (zadnja slika).

Proč z obrabljenim kožuhom!

Star, od moljev poškodovan kožuh je največja nevarnost za vsa ostala oblačila v omari. Seveda je razumljivo, da v današnjih časih ne žrtvujemo radi kožuha, četudi je neraben, vendar pa moramo po-

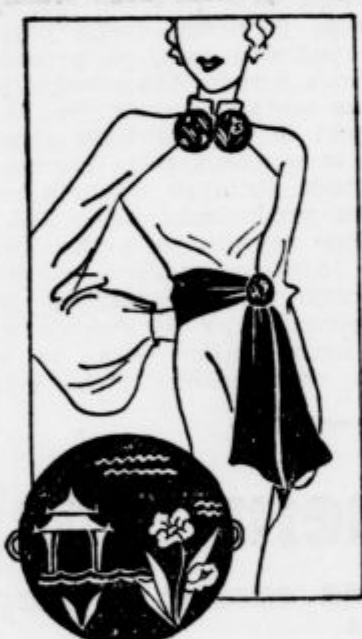
misliti, da zahteva popravilo in modernizacija takega komada mnogo več izdatkov, kakor je vse skupaj vredno! Razen tega pa taki popravljivi kožuhi nikdar več niso tako lepi kakor novi, ker se vedno opaža razlika med starimi in novimi kožami. S tistimi kožami, ki so še dobro ohranjene pa iz starega kožuha ustvarimo moderno in razkošno krznenno opremo za nov, eleganten plašč, ki nam vedno oride prav!

Mnogi otroci se navdušujejo za drsanje in komaj čakajo na tisto urico, ki jo smejo prebiti na ledu. Na naši zgornji sliki vidite živobarvno deklisko drsalno obleko s širokim zvončastim krilcem, okrašeno z leopardjim krznom. Naslednja risba predstavlja dečka v idealnem drsalnem dresu: oblekel je kariraste pumparice in kratek usnjeni telovnik! Zadnja hiti na drsalnišče dekliska v ljubkem drsalnem kostumu, čigar jopica ima po sredini okrašeno navpično pristo, precej široko krznenno progno.

Is sedaj še dvojice prazničnih oblek za dečka in deklisko! Jako elegantna je temnomodra deška obleka z dolgimi hlačami in z ljubko garnituro iz belega pikčaja. Dekliška obleka je iz rožaste svilne in ima močno nabrano krilce, balonaste rokavčke in enobarvno pentljo pod vratom (desna slika).

Japonske lakaste gumbce

Prisrevamo med najbolj mikavna okrasja modernih popoldanskih oblek. Ker so ti gumbi izredno veliki, moremo za eno sako

mo obleko uporabiti le nekaj komadov, ker bi se sicer obleka zdelo preobložena. Najbolj elegantno učinkujeta dva gumba pod visokim mandarinskim ovratnikom, tretji gumb pa namestimo na vozlu širokega pasu, ki ima obliko šerpe.

Zdravniška posvetovalnica

K. B. Možnost, da postane 15 do 16 let star deček oče, zavisi od njegovega razvoja; verjetno je, če obstajajo sekundarni spolni znaki (brki, mutacija glasu itd.), dokaz pa pada preiskava semen. — G. V. C. Dijeta pri žolčnih kamenčkih mora pred vsem obstajati v tem, da se uživa hrana v malih, pa pogostih obrokih. Ogibati se je treba masti, dovoljeno je samo 40 do 80 gr surovega masla. Prepovedano je pecivo z maslo, škodljivo je tudi: smetana, rumenjaki, možgani, jetra, ledvica, zelenjava, ki napenja, prekajeno meso, pečena riba, mrzle jedi. Dovoljeno je pa: nemastno meso, prikuhe, mleko, samo predvidno, ogljikovi hidrati, nemastni sir, vroča limonada. Zdravljenje žolčnih kamenčkov je treba prepustiti zdravniku. — V. Sp. Za zacementiranje ran se je dobro obneslo pelidolovo mazilo. — Bodočnost. Nemogućnost zadržavanja vode je po operaciji čest pojav in sčasoma sam od sebe izgine. Ogibati se je treba ostrih jedi in alkoholnih pijač. V kolikor bi nosečnost oziroma porod postal kvaren za zdravje, se da ugotoviti samo z zdravniško preiskavo, ki potem tudi odloči, če je potrebno, nosečnost prekiniti. — Pomoč. Omenjenih praškov ne poznamo, prav gotovo pa niso popolnoma zanesljivi, ker sigurnega sredstva za omenjeni namen sploh ni, razen mehaničnih, ki so vam gotovo znani. — D. M. C. Sami ste opazili, da vam alkohol in telesni napori škodujejo in naravno je, da se jih morate ogibati. Poskusite vsak večer s toplimi sedečimi kopelmi, katerim pridenite izcedek hrastove skorje. Priporočamo vam pa zdravniško preiskavo. — Zima. Pri rdečici, ki nastopi ob mrazu na koži obraza, nosa, ušes, je pred vsem potrebno, da se varuje prizadeta mesta s primerno zavitim šalom pred mrzlim zrakom. Kjer Ichthyolovo mazilo ne koristi, poskusite sledečo mast: Resorcin 0,5, Flor. sulf. 1,0, Vaseline ad 10,0. V trdovratnih primerih pride v poštev še obsevanje z Röntgenovimi žarki, višinskim soncem in modrimi žarki. — K. F. Vsi opisani pojavi so znaki nevraženja in poopneja žil. Priporočamo vam pretežno vegetarično hrano; salkohola in kajenja se kolikor mogoče

Pri vseh vrstah bolečin

migreni, nevralgiji, revmi, živčnih in menstrualnih težkočah učinkuje naglo

ALGOCRATINE

Izdeluje: E. LANCOSME, PARIZ.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Ogl. reg. p. br. 3573 od 11. decembra 1935.

ogibajte. Paziti morate na redno odvajanje, 1 do dvakrat na teden pijte samo mleko, sicer pa naj bo hrana kolikor mogoče neslana. Jod v malih dozah vam bo lajšal težave, pri hudi nespečnosti pa spalna sredstva. — J. Sch. Izgleda, da se približuje dobi menjave. Lahka pomirjevalna sredstva (brom baldrijan) vam bodo olajšala težave, mogoče bo pa potrebna tudi hormonska terapija. — M. M. Izrečno opozarjamo, da se samo prav v početku prehlada sme poskusiti preprečiti ga z jodom (1—2 kapljici na pol čaše vode). Vsako nadaljnje upotrebljanje bi pa lahko delovalo ravno nasprotno. Sicer ni verjetno, da bi se vsak teden prehladil, ampak 1-krat na teden se ta metoda lahko tudi pri otrokih uporablja, seveda ne nepretrgoma. — J. Z. Priporočamo vam vzdržnost in mlačne obkladke. Državni ambulatoriji so vam, če ste ubožni, brezplačno na razpolago. — G. B. Četudi ni tuberkuloza v taki meri in v tem smislu nalezljiva kot n. pr. davica, legar itd., je vendar gotova opreznost na mestu. Potrebno je, da dotična oseba pazi na skrajno snago, da si redno in večkrat pere roke, da pazi, da ne kašlja bolnik v njo, v pljuvalniku je treba, da je vedno kako sredstvo za desinfekcijo, pogosto je treba izpirati usta in krepko se mora hraniti. Najbolje bo seveda, če je mogoče, da opusti službo.

Ne kašljaj!

Kašelj ni bolezen, ampak izraz kakor boleznin in spada zaradi tega v zdravniško nego. So pa tudi še druge vrste kašlja, ki so tudi reflektorični pojavi. Rahel veter, prah, dim ali kaj podobnega je zadel na bronhije; živci prenosijo dražljaj do možgan, od tam pa preide na mišičevje dihanja in konec je krčeviti kašelj.

Otežujoča je še okolnost, da zadostujejo pri že obstoječem kašlju vedno slabšeji dražljaji, da nastopijo vedno novi napadi kašlja. Zato se mora pri otrocih pogosto obstoječo razvado, da iz same razposajenosti posnemajo kašelj resno obolelih, takoj odstraniti. S takim posnemanjem se po nepotrebnem dražijo sluznice, ki se potem ne morejo več s polno silo braniti pred vzroki, ki povzročajo kašelj.

Znani so napadi kašlja, ki nastopijo, če se preide iz hladnega zraka v toplo sobo ali pa obratno. Ta kašelj je posledica velike razlike v temperaturi, kateri občutljiva sluznica ni več dorasla.

Poudarjamo pa, da se da z nekoliko dobre volje pri lahkem prehladu kašelj vsaj za nekoliko časa zadržati, in to bi se moralo iz obzira do okolice, posebno v gledališču, predavanjih itd., večkrat zgoditi.

Radio

Nedelja 20. januarja

LJUBLJANA 7.30: Kmetijsko predavanje: O lanu (inž. Sadar Vinko). — 8.: Na vrat na nos! (nekaj koračnic na ploščah). — 8.20: Poročila. — 8.30: Orgelski koncert (prof. Matija Tomc). — 9.: Versko predavanje (prior Valerian Učak). — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Iz Schubertove maše (plošče). — 10.: Delavsko predavanje: Volitve delavskih in nameštenskih zaupnikov (Delavska zbornica). — 10.20: Sekstet iz Brnce poje koroške narodne na ploščah. — 10.40: Koroške narodne s spremljevanjem radijskega orkestra, pojo ga. Neratova, gđc. Mišičeva, gg. Janko in Gostič. — 11.40: Otroška ura (Mirko Kundič). — 12.: Cas, radijski orkester (po željah). — 16.: Spevlogra »Pri zlatega sodčuka«. — 17.: Nekaj veselih orkestralnih točk na ploščah. — 17.30: Pevski zbor »Zvezda« iz Most. — 19.30: Nacionalna ura: Sporov prvi poskus za izdajo prvega hrvaškega časopisa (dr. Ferdo Šišić iz Zagreba). — 20.: Cas, jedilni list, program za ponedeljek. — 20.10: Akademski pevski kvintet: Koroške narodne. — 21.: Radijski orkester. — 21.30: Cas, poročila. — 21.50: Radijski orkester, vmes klavirske solistične točke, igra Vondraček (na ploščah).

Ponedeljek 21. januarja

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.: Cas, plošče. — 18.: Mladina, dom in avtoriteta (dr. Stanko Gogala). — 18.30: Santel: Mala sulta (na ploščah). — 18.40: Slovensčina (dr. Kolarič). — 19.10: Pravna ura (dr. Knaflič). — 19.30: Nacionalna ura: Slovenija in njena narodna pesem (prof. Slavko Osterc — prenos v Zagreb in Beograd). — 20.: Cas, jedilni list, program za torek. — 20.10: Prenos iz Hubadove dvorane: Razlaga novih orgel (magr. Stanko Premrl in dr. Kimovec). — 21.: Radijski orkester. — 21.30: Cas, poročila, radijski orkester. — 22.30: Operetna godba na ploščah. — BEOGRAD 16.30: Narodne pesmi z orkestrom. — 20.: Prenos opere iz gledališča. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert na flavto. — 17.45: Pesmi. — 20.: Prenos opere iz Beograda. — PRAGA 19.30: Radijska revija. — 21.: Dvočlonske pesmi. — 21.25: Koncert orkestra in solistov. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Program iz Prage. — 21.: Baletna muzika. — 21.40: Jugoslovanske pesmi. — 22.15 Iz Prage. — VARŠAVA 20.: Pesmi, etire in harmonika. — 21.: Simfoničen koncert. — 22.: Lahka in plesna muzika. — DUNAJ 12.: Beethovenov koncert na ploščah. — 16.10: Zimski sport v glashi. — 17.20: Arje in pesmi. — 18.55: Prenos Webrove opere »Carostelece«. — 23.05: Orkestralni koncert. — BERLIN 19.20: Neznani Schubertovi »Lendlerje«. — 21.10: Iz operet in zvočnih filmov. — 22.35: Lahka glasba. — KONIGSBERG 19.10: Orkester mandolin. — 20.15: Vojaska godba. — 22.20: Plošče. — 23.: Lahka in plesna muzika. — STUTTGART 20.15: Večer zvočne umetnosti. — 22.30: Plesna muzika. — 24.: Simfoničen orkester. — RIM 17.10: Orkestralni in pevski koncert. — 20.10: Plošče. — 20.45: Koncert po željah poslušalcev. — 22.: Mešan program.

Torek 22. januarja

LJUBLJANA 11.: Šolska ura: Jurčkova pot na Triglav — lutkovna igra (Šolski na Taborni). — 12.: Vojaska godba na ploščah. — 12.50: Poročila. — 13.: Cas, plo-

šče. — 16.: Otroški kotiček (ga. Cirila Medvedova). — 18.20: O medu (Albina Traven). — 18.40: Nemščina (dr. Kolarič). 19.10: Par kuptetov za boljše voljo (Reš, Bučar). — Plošče. — 19.20: Cas, jedilni list, program za sredo. — 19.30: Nacionalna ura: Zadnji arhski despot (Pavle Bakic; prenos iz Beograda). — 20.: Ruska glasba 1. Pevski dueti ge. Popove in g. De Make; 2. radijski orkester. — 21.30: Cas, poročila. — 21.50: Slovenske narodne s spremljevanjem radijskega orkestra, poje Jože Rus. — 22.30: Angliške plošče.

BEOGRAD 16.30: Koncert slepcev. — 17.15: Plošče. — 20.: Narodne pesmi z orkestrom. — 20.30: Simfoničen koncert. — 22.30: Plošče. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.15: Pevski koncert. — 20.30: Pesmi. — 21.: Komorna glasba. — 22.15: Godalni kvartet. — PRAGA 19.30: Zabaven program. — 20.15: Večer romunskih skladateljev. — 21.05: Iz Brna. — 22.15: Plošče. — 22.30: Primeri sodobne glasbe. — BRNO 19.30: Prenos iz Prage. — 21.05: Bendova opera »Vaški semenik«. — 22.15: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 19.: Pevski koncert. — 19.30: Ciganske romane. — 20.: Mešan program. — 22.: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 12.: Koncert orkestra. — 16.10: Operne arije na ploščah. — 17.30: Sonate za violino in klavir. — 20.: Koncert na dveh klavirjih. — 20.30: Sodobni francoski skladatelji. — 21.25: Orkester Marek Weber. — 22.30: Filmske zvezdnice pojo na ploščah. — 23.25: Orkestralni koncert. — BERLIN 20.10: Legend. — 20.45: Operni večer. — 22.20: Plesna glasba. — KONIGSBERG 19.10: Lahka glasba na ploščah. — 20.15: Plesni večer. — 22.35: Komorna glasba. — 23.20: Ples. — STUTTGART 19.: Godba na pihala. — 20.15: Kustererjeva opera »Kar hočete (po Shakespeareju)«. — 22.20: Plesna muzika. — 24.: Plošče. — RIM 17.10: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 20.45: Dvočlonske pesmi in veseloigra. — 23.: Ples.

ŠAH

Na Trebitschevem turnirju na Dunaju je, kakor smo že poročali, zmagal prof. Becker. Podrobni končni rezultat turnirja je sledeči: I. prof. Becker 11½ (od 15), II.-III.-IV. Glass, Grünfeld in Müller 10½, V.-VI. Fuss in Hönlinger 9½. Slede Gerschenkron, Kolnhöfer, Podhorzer 8½, Beutum 7, Fischer, Stöckel 6, Igel 5½, Weiss, Lenner 3½, Rosenberger 2½. Prof. Becker je poleg Spielmannja, ki se turnirja ni udeležil, menda res najmočnejši dunajski mojster. Je odlični teoretik, pri tem pa igra le tudi ostreje in živahneje kakor Grünfeld. Zanimivo je, da je bil letos Trebitschev turnir po večini zasaden z doslej skoro neznanimi, mladimi igralci. To dokazuje, da je Dunaj še vedno zelo močno šahovsko središče, čeprav ga v zadnjem desetletju Praga, Budimpešta itd. morda že začenjajo prekašati. Izmed mladit sta se na turnirju posebno izkazala Fuss in Gerschenkron.

V Hastingsu se je istočasno z mojstrskim vrtilo še 11 drugih turnirjev, vsak z 10 udeleženci. V rezervnem mojstrskem turnirju, v katerem je letos igralo posebno mnogo inozemcev, sta zmagala Koltanowski (Belgija) in Tylor (Anglija), vsak s 6½ točkami (iz 9). Koltanowskemu se je šele v začetnem kolu posrečilo dohiteti Tylorja. Tretje mesto je zasedel s 6 točkami mladi Holandec Prins, četrto s 5 Anglež Jackson, peto s 4½ Finec Solin. — Brez nagrade je ostal kljub razmeroma dobri igri slepi angleški visokoletec Cross, ki se poslužuje pri premišljevanju in igri posebnih, z otipanjem različljivih figur. Zadnje mesto je zasedel dunajski mojster Rubinstein jun. — V Major A-turnirju je zmagal nemški mojster dr. Seitz.

Prvenstvo Pariza je osvojil Rus Monosson. Turnir je bil tokrat slabo zasaden.

Svetovni prvak dr. Aljehin je došel na šahovskem potovanju okoli sveta šele do — Malte, kjer se trenutno nahaja. Dovršil je že turnejo po Alžiru in Tunisu, sedaj pa misli le nadaljevati pot v Avstralijo, kjer se bo z nekoliko zakasnitvijo vršil napovedani jubilejni turnir.

Manjši mednarodni turnir, ki bi se bil moral vršiti v decembru v Mexico-City in naj bi se ga bil udeležil tudi Carlos Torre, je bil radi nemirov v Mehiki odpovedan.

Ena najvažnejših partij v Hastingsu je bila zmaga dr. Euweja nad Thomasom. Dr. Euwe je pokazal v njej predvsem svoje boljše teoretično znanje.

Damski gambit.

Beli: dr. Euwe Črni: Thomas (4. kolo, 31. XII. 1934)

1. c2—c4

S to potezo se začena prav za prav angleška otvoritev, ki se zadnje čase zelo čisto igra.

1. e7—e6

2. Sb1—c3 d7—d5

3. d2—d4

Sedaj pa sta nasprotnika le zapiula v stari damski gambit.

3. Sg8—f6

4. Lc1—g5 Lf8—e7

5. e2—e3 0—0

6. Sg1—f3 Sb8—d7

7. Ta1—c1 c7—c6

8. Lf1—d3

I beli i črni hodita po dobro raziskanih teoretičnih poteh. Tu je imel beli še drugo, tudi zelo dobro nadaljevanje: 8. Dc2, Te8, 9. a3, a6, 10. Ld3, dc4, 11. Lc4, b5, 12. La2, c5, dc5: itd. Igrana poteza pa ima zopet drug namen.

8. d5 : c4

9. Ld3 : c4 Sf6—d5

Če bi namreč tudi sedaj skušal črni izvesti prej omenjeno idejo napredovanja s kmeti na damskem krilu, bi po 9. b5, 10. Ld3, a6, 11. a4: prišel v slabšo pozicijo, ker bi c5 ne bilo več prav mogoče. Zato se v tej poziciji skoro vedno igra varianta, ki si je tudi v partiji črni izbral, t. j. »Capablancin razbremenilni sistem«. Ta sistem je sicer za črnega najbrž dober, zahteva pa zelo precizne igre.

10. Lg5 : e7 Dd8 : e7

11. 0—0 Sd5 : c8

Ta poteza naj omogoči e6—e5, kar mora črni čim prej izvesti, da se osvobodi.

12. Te1 : c3 e6—e5

13. Sf3 : e5

Več napetosti v poziciji pušča tu poteza 12. Dd1—c2. Črni mora odgovoriti e4:

PAZITE NA SVOJE DETE

in uporabljajte vedno nevtralnno

Semo Silb

patentirano svilenlo milo, ki je primerno tudi za najbolj občutljivo kožo. Razkrojena svila učinkuje na kožo zelo prijetno in milo. Zahtevajte SEMO SILK milo v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Dobiva se za ceno Din 8.— kos.

14. ed4; Sf6, nakar ima približno enako pozicijo.

13.

14. d4 : e5

15. f2—f4

Sd7 : e5

De7 : e5

De5—e7

Tu se prav za prav šele začena partija, in sicer z — napako. Vse dosedanje poteze so bile teoretično dobro znane, tu pa Thomas ne najde več najboljšega nadaljevanja. Res bi bilo Dc4 radi 16. Lb3! z grožnjo Lc2 riskantno, pravilno pa je bilo Df6. Na 16. e4 bi potem igral črni Td8, 17. De2, Le6, 18. e5, Lc4: z dokaj trdno pozicijo, pa tudi 16. f5, b5!, 17. Ld3, b4, 18. Tc2, La8 ter Td8 bi bilo zanj dobro.

16. f4—f5!

Lovcu c5 je s tem vzeta možnost razvoja, ob priliki pa grozi tudi f5—f6.

16. b7—b5

To je že skoro obup, toda pozicija črnega je bila zelo težka. Z 18. Df6 bi priznal, da je izgubil zelo važen tempo; 16. Td8 sploh ne gre, radi 17. f7, Td1: (ali Df6:?, 18. Lf7+!), 18. fct!, Tf1+!, 19. Lf1!: ter eventualno Td3 itd.; po 16. Ld7 zopet bi bil napad belega: 17. Dh5, Ta8, 18. Tf4 z grožnjo f6 komaj ubranljiv.

17. Lc4—b3

18. f5—f6!

19. Tc3 : c6

b5—b4

g7 : f6

Kar obe slabosti poteze De7 sta se tako naenkrat maščevali. Prodor f6 je izveden in nezavarovani kmet c6 je padel.

19. De7 : e3+

20. Kg1—h1

De7 : e3+

Lc8—b7

Tako podlež črni napadu. Z Le6, 21. Le6: fe6; 22. Tf7, Ta8, 23. Dg4+, Dg5, 24. De6+: bi bil imel izgubljeno končnico, ker bi bili črni kmeti slabi.

21. Tc6 : f6

22. Dd1—d2

23. Lb3 : f7

24. Tf6—f2

De3—e4

Kg8—h8

Ta8—c8

Ne brani samo grožnje Tc2, temveč tudi odvarja dami polje f6 za — mat.

24. Tc8—d8

Nekoliko bolje je bilo De5, 25. Dd4: 25. Dd2—g5 Td8—d6

Na Dd4 bi prišlo 26. Td2!, Dg7, 27. Td8!! itd. Pa tudi tako je konec.

26. Lf7—d5!

Črni se vda.

Mata na g8 ali f8 oz. izgube dame ni mogoče preprečiti.

Vasja Pirc.

Pri najstarejšem suknjarju na Kočevskem

Ostro je brila burja čez zasneženo kočevsko pokrajino, ko so drčale sani tja proti Mozlju. Od tam je šel proti Rajndolu in Knežji Lipi. Pri Römergrundu (Rimsko) zavije pot na levo proti Studencem. Porazen je pogled na razpadajoče domove ob potu. Ostali so

Sedmero tehničnih sanj

Nova svetovna čudesa človeštva na zemlji

Stari vek je govoril o sedmih čudesih sveta, o sedmih velikih stvaritvah tedanje tehnike in umetnosti. Naš čas je z označbo »čudo« nekaj bolj skop, čeprav bi se lahko postavil z neprimerno večjim številom takšnih čudes. Kako bo pa s tem jutri, s kakšnimi sedmimi čudesi se bo lahko po potrebi ponašala bodočnost?

Na to vprašanje nam daje odgovor sedem tehničnih načrtov, sedem sanj, ki bodo že v nekoliko letih sama ob sebi umevna resničnost.

Z avtom pod Rokavskim prelivom

Ko so pred nekoliko meseci otvorili Merseyski predor, največje podvodno prometno žilo na svetu, so tehniki spregovorili spet o starem načrtu, ki predvideva nekaj dosti večjega. Predor pod Rokavskim prelivom, podmorska zveza med Francijo in Anglijo je dovolj znana stvar, da je nam ni treba tukaj na široko razkladati, prav tako njene ogromne koristi. Bilo bi dovolj finančnikov, ki bi radi dali denar za uresničenje te zamisli, vsi strokovnjaki so si tudi edini, da bi lahko tehnika že z današnjimi pripomočki brez nadaljnje pretvorila načrt v prakso. Doslej so govorili samo vojaški razlogi proti njej, a te razloge so po priliki dokončno zavrnili. Že v kratkem času se lahko zgodijo, da pričnejo s tem velikanskim delom, prvim čudom jutrišnjega dne.

2000 m visok stolp

Za pariško svetovno razstavo 1937. nameravajo zgraditi stolp, ki bo postavil starobabilonsko zgradbo še vse drugače v senco nove Eiffelove stolpa, ki bo s svojimi 300 m tudi zelo pomenljiv predhodnik novega velikan. Ta velikan bo meril namreč v višino nič manj nego 2000 m, 12 km dolgo stopnišče bo vodilo poleg istotako dolge avtomobilske ceste iz železobetona in električnih dvigal na njegov vrh, kjer bodo zvezdarna, vremenska in brezžična postaja, poleg obrambne postaje z žarometi, slušalniki in topovi za primer zračnih napadov.

Umetni otoki sredi oceanov
Nemška ladja »Westfalen« je današnji poskusni umetni letalski otok v sredini Atlantskega oceana. Ta poskus se je obnesel sijajno, jutri, to je še leto, pa bo postaviti Amerika na morje prve tri prave umetne otoke, natančen posmetek tistega, ki smo ga videli svoječaso v proslulem filmu. Dolgi bodo vsak po pol kilometra, po 24 ogromnih, navpičnih votlih cilindrov bo vsakemu dajalo oporo in stabilnost tu-

di v najbolj razburkanem vremenu, na velikanski ploščadi, ki se bo dvigala na teh cilindrih še 32 m nad gladino (63 m votlih opornikov bo pod vodo!), pa bo našel vse, kar spada k takšni vmesni letalski postaji na oceanu: idealno urejeno letališče, hangarje, hotele, parke, skladišča itd.

Metropola ob Severnem tečaju

500 km severno od Arhangelska nastaja nova metropola, tako rekoč metropola ob severnem tečaju. Gradijo jo v najbolj samotnih predelih zemlje v trpljenju in pomankanju ruski politični kaznjenci, kakor so gradili prvo metropolo na severu Murmansk. Pred vojno je bil Murmansk umazana ribiška vasica, pozneje kolonija za politične kaznjence, danes je svetovno mesto v nastajanju. Šteje okrog 100.000 duš, čez dve leti jih bo imelo 300.000, v dveh desetletjih že milijon ali več. Ni treba misliti, da je takšno prisilno ustvarjanje vlemest v teh odličnih pokrajinah brez pomena. Zemlja skriva tam ogromne naravne zaklade v svojih globinah — to pojasnjuje vse.

Domovina za deset milijonov ljudi

Nekaj podobnega pripravljajo v Avstraliji. V njenem severnem delu so velikanska ozemlja, ki jih beli človek tako rekoč še ni zasedel. Na ozemlju, ki je tako veliko kakor evropska Rusija, prebiva komaj 5000 belcev in še ti večinoma v mestu Portu Darwinu. Ni čudno, da gleda prebujena Japonska s poželnimi očmi na to ozemlje, in ni čudno, da se je avstralska vlada zbalala rumene nevarnosti ter sklenila z dvema angleškima družbama pogodbo, po kateri sta ti dve obvezani naseliti v določenem času na 500.000 kvadratnih kilometrih 10 milijonov belih ljudi. Prvi pogoj pa je, da preko srednjeavstralske pušave zgradijo železnico, kajti karavanska pot od severa do juga za-

biteva danes kakšnih 15 tednov. In še drugih velikanskih tehničnih problemov postavlja ta načrt mnogo, ki jih današnja tehnika že lahko reši.

Mesto bodočnosti

Kakšno bo svetovno mesto bodočnosti? Ameriški arhitekt Edgar Chambless pravi, da bo to »goseničje mesto«, oblasti se bavi z njegovim načrtom in v nekoliko letih bo zrasel v lepi pokrajini med Washingtonom in Baltimoreom prvi model tega mesta, mesto s 14.000 ljudmi, ki bo 16 kilometrov dolgo! Razprostiralo se bo namreč samo v dolžino, ob eni sami glavni cesti. Zamislimo si 16 km visok, toda vodoravno postavljen nebotičnik, vzdolž njegovega velikanskega dvigalnega rova se vrstijo stanovanja, trgovine, pisarne in kar je podobnega. Vse vozovni promet tega neskončnega poslopja gre po njegovi vodoravni središčni cevi v obe smeri, in to poslojje gre s to prometno žilo, če je treba, kakor kitajski zid preko gora, rek, dolin in se nekje priključuje ob drugi prometni žili drugemu podobnemu neskončnemu posloju. Njegova ploska streha pa je ena sama promenada za pešce s sončnimi in plavalnimi kopalisci, vrtovi, gredami cvetic. Na tej promeni pozabiš, da stopaš nad prometno cesto, po kateri besni tempo motoriziranega vlemesta.

Oddih v stratosferi

In sedmo čudo: nedeljski oddih v stratosferi, majhen izlet nekoliko ur z letalom čez Atlantik ali Pacifik, k sosedom preko morja. Ogromno letalo je opremljeno z vsem udobjem, kakšnega današnjega potniškega prekomornika, polet nad oblaki, 13 ali 20 ali več kilometrov nad zemljo gre v večni jasni in v večnem brezvetrju vse varneje nego v večno oblakih in viharjih plasteh troposfere. Potniki v zraketno opremljenem salonu ali v svojih kabinah niti ne opazijo, da blazni letalo v redkem stratosfernem ozračju z brzino 1000 in več kilometrov na uro...

Zima v gorah

Je letos mnogo prijetnejša kakor v dolinah

Zora voda
proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnje naravno barvo.
Odobrena od higijskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštne Dln 35.—
ZORA VODA I. OREL
ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32
Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las.

Vrnjena vera v človeštvo

Kako je revna učiteljica podedovala milijonsko premoženje

V Bruslju je umrla baronica de Feydoux, ki je kot revna učiteljica na malo običajen način postala milijonarka.

Pred 30 leti je živel v istem mestu milijonar Alfonz Payard, ki je sovražil ljudi, češ da je temeljna potoza njih značaja nepoštenost. Kjer le morejo brez kazni, se na grd način okoristijo z denarjem. To svojo teorijo je milijonar preizkušal na razne načine in je bil zadovoljen, da se mu je vedno izkazala za upravičeno.

Imel je tudi navado, da je v prenapolnjeni cestni železnici pomagal sprevodnikom, da jim ni bilo treba riniti skozi vozilo, izdajati vozne listke in menjavati denar. Neopazno je potem ljudem med ostanke izmenjanega denarja podtikal kakšen večji novček ali bankovec iz svojega žepa. Vsi preizkušanci so takšne presečke opazili na prvi pogled, pa so jih hitro vtaknili v žep, čeprav so morali misliti, da delajo revnemu sprevodniku s tem veliko škodo. Payard je imel veliko vzroka, da se zgraža nad nepoštenostjo ljudi, a je molčal.

Nekoga dne je posreduje na takšen način vozi listek mlademu, ubožno oblečenemu dekletu. Spet je napravil svoj poskus in tokrat je vrnil med ostanke denarja celo bankovec za 50 frankov. Bil je svetlo prepričan, da bo mladenka tiho vtaknila v žep, kakor so delali vsi pred njo. Toda v njegovo presenečenje je deklet bankovec vrnilo sprevodniku, češ da se je zmotil. Sprevodnik se je čudil, saj se ni zavedal, da bi bil imel kakšen bankovec v svoji torbi, a ker ni nihče mogel spregledati milijonarjevega manevra in je bil bankovec nedvomno tu, ga je končno sprejel.

Na milijonarja pa je poštenost mlade dekleta tako vplivala, da je izstopil z njo vred in se ji oprustil za igro skušnjave, ki si jo je bil izmislil. Povedal je, zakaj

to dela. Dekle pa ni vedelo v svojem dejanju nič posebnega. V razgovoru z njo je Payard zvedel, da je učiteljica in da se s težavo rine skozi življenje, vendar pa ni hotela od njega ničesar sprejeti. Dve leti pozneje je milijonar umrl. Njegova oporoka je tedaj zbudila veliko pozornost po vsem svetu, kajti za edino dedično vsega svojega imetja je postavil tisto mlado učiteljico z utemeljitvijo, da mu je s svojim denarjem vrnila vero v človeštvo. Tako je revna učiteljica postala milijonarka. Pozneje se je poročila z ulanskim častnikom baronom de Feydouxom, ki je umrl v mladih letih v svetovni vojni.

Zločinska Amerika

Skrivnosti chicaškega podzemlja — ženske med poklicnimi zločinci — Napadi z bacili — Bomba v meloni, kobra v košarici cvetja

Chicago velja za neobičajno zločinsko gnezdo. Naj bo to naziranje upravičeno ali ne, vsekakor se skrivajo tu najbolj nenavadni zločinci na svetu. Letno poročilo, ki ga je izdala chicaška policija, to dno, nas o tem dobro pouči.

V preteklem letu sta se zgodila po tem poročilu v metropoli ob Michiganu povprečno dva umora vsake tri dni. Samo v 121 primerih je uspelo prijeti storilce in jih izročiti zasluženim kazni. Nemajhen odstotek zavzema med morilci šibki spol. Izvršil je 60 umorov in ne vedno zaradi ljubosumnja. Dve dekleti, ena 21 let stara, druga 24 let, sedita zavoljo roparskega umora za zamreženimi okni. Pripadali sta neki tihotapski tolpi in njiju žrtve so bili moški, v nekem primeru celo bivši — boksač.

Med letom je izginilo 1017 oseb, vsak dan torej povprečno 3. V 756 primerih so izginule osebe spet našli, 37 so našli mrtvih, za več nego 200 ni nobenega sledu.

Morilci v Chicagu niso izbirčni s pripomočki, s katerimi se ljudje spravijo na oni svet. Od kose in žage do pištole brez poka in strojnje najdeš v morilskem arsenalu vse orodje in orožje. V dveh primerih se je izvršil umor z ukradenimi bacili tetana in kolere, eden izmed osumljencev, laborant v neki seroterapevtski tovarni, pričakuje ga črno, kakšna bo njegova usoda.

„Potresi“ v Južnem morju

Doživljaji nemškega časnika na otoku iz skupine „Pod vetrom“

Med tako zvanimi »goratimi« otoki Južnega morja — poleg njih obstoje še nizki, »atomski« otoki — ni skoraj nobenega, ki bi ne bil vulkanskega izvora. Havajski ognjeniki se digajo v višino 4000 m, Novi Zeland je še pred dvema, tremi leti z grozovitim potresom okoli Napiera znova potrdil svoj sloves kot zemlja na ognjeniški podlagi, o Novih Hebridih in Salomonovih otokih poročajo tako pogosto se dejo tam nič hudega sluteči potniki ob obrežju krepko na koralni grušč, ker se jim zemlja nenadoma zgane pod nogami, povsod po Južnem morju si pripovedujejo tragikomično zgodbo o tistem ladj-

skem kapitanu, ki si je za stara leta kupil svoj robinzonski otok, a ko je 10. 15 let pozneje prišel, da ga vzame v končno last, ga ni več našel — pogreznil se mu je na dno morja.

Toda »potresi«, ki jih je doživel nemški časniki Keilpflug na majhnem otoku iz skupine »Pod vetrom«, so vendarle tako nenavadni, da jih je vredno posebe omeniti. Mož, si je bil najel na tem otoku kakšno nekega domačina. Ni čakal baš na kakšno katastrofalno potreso, da bi jih v svojem listu opisal pod naslovom z debelimi črkami. Bilo je tam dovolj drugih mišnih stvari. Toda včasih, kadar ponoči pod moskitno mrežo ni mogel zaspati, je zbudilo njegovo pozornost rahlo, toda razločno tresenje vse hiše in valovanje. To je bil nedvomno potres, nekaj za senzacije željne ljudi, in tem bolj čudno, ker se je pojavil vsako noč, kadar mož ni spal, in sicer najverjetneje pred polnočjo in potem spet proti jutru. Podnevi pa ni čutil nikoli nobenega potresa.

Ta periodičnost in navezanost na določene nočne ure je bila dovolj nenavadna, še bolj nenavadna pa je bilo to, da ni časniki nikoli začel karakterističnega podzemeljskega šumenja in bobnenja, kakršno je v zvezi s potresi. Začel je naravnost prežati na te akustične spremembe. In res se je neke noči obenem s potresom zbudil iz spanja glas podzemeljskih bogov. Malo neobičajen glas, nič kaj podobno šumenju in grmenju, vse prej nekakšnemu silno potencialnemu smrčanju, kakršnega človek ne bi bil nikoli sposoben. V glavo mu je šinila neka misel. Vzel je svetilko, jo prižgal in stopil počasi skozi vrata po stopnicah verande pred hišo in posvetil — pod njo. In res je bila njegova misel, ki ga je prislila v smeh, pravilna: Koča je stala seveda na kolih, kakor je tam navada, in prav tako naravno je bilo, da ni imela vsa živina in perutnina vrlega moža, ki je časnika dal kos svojega bivališča v najem, nobenega posebnega hleva. Ponoči so zahajali vsi prečisti, pes in kokoši pod hišo spat. Veliki prašiči pa so se po svoji stari navadi, kadar jih je v krače zasrbeli, drgnili ob kole, ki so bili zavoljo starosti, vlažnih tal in mravelj že nekaj strohnili.

In vse to je prirejalo časnika vsako-nočno, redne potrese...

Čitajte tedensko revilo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Veliki možje in denar

Zgodbe o velikih možeh

Pojma genij in ubožstvo smatramo nekako za istovetna in o mnogih velikih možeh vemo, da so umrli kot berači. Da pa to ne drži v vsakem primeru, je manj znano.

Dovolj je velikih mož, ki so znali tudi izbornu računati in čuvati koristi svojega žepa. Pri tem nam ni treba segati daleč nazaj, do kakšnega Julija Cezarja, ki je bil tudi genialen finančnik in ne samo državnik, ali do Cicerona, ki si je znal — ne vedno z nesumljivimi posli pridobiti milijonsko imetje. Tudi cesar Mark Avrel, znameniti filozof, je znal dobro ceniti vrednost denarja.

Se bolj se je v novejši dobi za polne možničke zanimal največji goslač vseh časov Niccolò Paganini, ki je imel knežje dohodke. Mož je imel ženske zelo rad in tudi one so njega mnogo ljubile, toda kadar je stopil v koncertno dvorano in se ozrl s svojimi črnimi, bliskajočimi se očmi po občinstvu, ni storil tega, da bi se razveselil nad kakšnim lepim ženskim obrazom ali dekletjem, temveč zato, da je na hitro preračunal, koliko bo ta koncert »vrgel«. Če je videl, da bo dohodek lep, je igral tako, da so se ljudem srca tajala, a

če je bil obisk manj izdaten, tedaj je začel svoj program v divjem tempu — kar so pa njegovi sodobniki tudi občudovali.

Genij, ki je znal dobro računati, je bil tudi Artur Schopenhauer, filozof pesimizma. Oče mu je ostavil tako veliko imetje, da bi od njega lahko brezskrbno živel vse življenje. Upravitelj imetja je pa bankrotiral in Schopenhauer je samo »brezbizirnostjo in nepremagljivo žilavostjo rešil svoj delež, dočim sta mati in sestra svoje dele skoraj popolnoma izgubili. V njegovih pismih, posebno iz starih let, se človeka čudno dojmi neprestano zabavljanje nad visokimi cenami in točno preračunavanje stroškov.

Seveda pa je treba v denarnih zadevah poleg preračunljivosti imeti tudi srečo, pa čeprav je genij. Balzac in Walter Scott sta znala sijano računati in špekulirati, a vendar sta dolga leta svojega življenja bila v krempljih neizprosni upnikov.

Dobro računati je znal tudi sloviti skladatelj Puccini, ki je umrl kot bogat mož, o d'Annunzio je pa znano, da kot pesnik denar »zančuje«, kot zasebnik pa se dobro razume na računovodstvo.

Svet je norišnica

Guyana boljša od civilizacije

Pariški reporterji so imeli tle dni priliko, da prisostvujejo senzacionalnemu odhodu iz civiliziranega sveta. Mož, ki je četrto stoletja preživel kot kaznjenev v deželi mrzlice, tropске vročine in strahote in ki je pred pol leta po svoji pomilostitvi prišel, da si ogleda domovino, po kateri je ves ta čas hrepenel, se je vračal prostovoljno v peklo deportirancev, ker ne more razumeti in prenesti napredka, ki ga je v četrto stoletja, doživelo civilizirano človeštvo. Poročnik linjske ladje Charles Benjamin Ullmo je zagrešil izdajo vojaških skrivnosti in so ga obsodili na do smrtne deportacije na Vražji otok, a po 25 letih, kakor rečeno, pomilostili. Ves ta čas je nanj z redko zvestobo čakala njegova nekdanja žaročenka in komaj ga je dočakala, se je pomnožno poslovil od nje — tokrat za vselej.

»Dovolj mi je. Vsek dan, ki bi ga tu prebil, bi bil en dan preveč,« je izjavil reporterjem pred vstopom v vlak. »Niso osebni razlogi, ki me tirajo proč, vse skupaj me odganja. Strašno sem razočaran. V svoji samoti sem slišal o ogromni spremembi, ki je zajela svet, o čudovitih izumih in novih možnostih. Videl sem samo to, da drevtvo ljudje namestu z 20 kilometreskim tempom, s 100 kilometrsko brzino

proti zelo dvomljivemu cilju. Ljudje žive kakor v norišnici in vsak dan izumijo kaj, kar jih dela še bolj nore. Nočem biti deležen tako zvanega napredka, vračam se v Guyano. Ali so ljudje tam boljši? Mirnejši so gotovo. Če pojde tako dalje, s to norostjo, z brzino, padanjem npravnostnega nivoja in duševnosti — potem čaka svet ali vsaj Evropo strašen konec. Sprva bo to takšna vojna, ki ne bo izraz sovražstva proti kakšnemu ljudstvu in ne posledica politične napetosti, temveč samo ob sebi umevna eksplozija zlih sil, ki jih s takšnim trdom zbirate... Ne, meni je dovolj človeške skupnosti. Tam bom sam.«

To so bile njegove zadnje besede ljudem.

VSako MILO
je po zunanosti ali drugemu milu. Kvalitete so pa različne. »Hubertus« milo je samo eno. In »Perlon« tudi! Najboljša sta za pranje in domača! Svoji k svojim!

Obnovljeni paradiz

Dežela, kjer sta živel Adam in Eva

Tri tisočletja je bila Mezopotamija, dežela svetopisemskega raja, zaradi nekdanjih vojn in nesmiselnega gospodarjenja gola puščava, sedaj pa jo bodo spremenili znova v rodovitno ozemlje. Sicer se po njej ne bosta pretakala med in mleko, toda potoki in prekopi bodo skoznjajočili vodo in ogromna polja koruze in pšenice se bodo širila ob njihovih bregovih. Pri mestu zgodovinske bitke Kut-el-Amari bodo zgradili jezo preko Tigrisa in več nego 15.000 km puščave bo takoj spremenilo svojo rumeno izžgano barvo v sačno zeleno. Kjer se dvigajo danes v puščavi samo majhne oaze in kjer se kvečjemu ob bregovih Tigrisa zeleni ne-

kaj rastlinja, bodo naselili pridne kmetovalce, nomadizirajoči beduinski rodovi, ki tirajo danes črede svojih ovac od vodnjaka do vodnjaka, se bodo spremenili v stalno naseljeno ljudstvo ali pa bodo izginili.

Že ob času Babiloncev se je ta dežela, kjer sta po svetopisemskem izročilu živel Adam in Eva, spremenila v puščavo, ker so brez vsakega sistema podirali gozdove in zanemarjali nekdanje umetno vodno omrežje. Tatarske dorde so dopolnile delo razdejavanja. Reka Sat-el-Garaf, ki je nekoč namakala pravilni vrh Eden, je danes v poletju brez vode in le ob visokem stanju Tigrisa je ima nekaj. Jez pri Kut-el-Amari in 3 km dolgi prekop ji bo od slej dovajal stalno vodo.

Jez bo dolg preko 650 m in 15 m visok, imel bo pa 57 odprtih, ki jih bodo po potrebi zapirali in odpirali. Za losose, ki imajo v življenju tamošnjega ljudstva velik pomen, bodo poskrbeli s posebnim stopniščem, da bodo ribji roji lahko brez ovir potovali po veleroki navzgor in navzdol. Dela bodo končana v treh letih in izdatki angleške družbe, ki jih financira, bodo razmeroma majhni. Znašli bodo 200 do 250 milijonov dinarjev. Država Irak postane po zaključku teh del toliko pomembna, kakor danes n. pr. Egipt.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni boleznijo zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

A NEKDOTA

Oskar Wilde je v neki restavraciji slučajno sedel poleg moža, ki je pri jedi glasno cmakal, Wilde je trpel. Ko ni mogel več prenesti, se je obrnil k njemu in mu dejal na videz ljubeznivo: »Veseli me slišati, da vam jed tako tekne.«

VSak DAN ENA

»Ti si kriva, nihče drugi kakor ti! Zda grem in skočim v Ljubljano!«
»Srečno! In dobro pazi, da ne prideš med potoma pod tramvaj ali avtomobil!«

Zimske obleke

za gospode, suknje, smučarske kroje, blago za kroje modernih vzorcev kupite po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Ljubljana.

L. WOLFF:

Pokonci glavo

1

>Saj mora biti, ali ne?< je Frank Ditmar s pridruženim glasom vprašal svojo mlado ženo.

Sarlota je z žarečimi očmi zrla na veliko ladjo, ki je ležala v hamburški prosti luki, pripravljena na odhod. Mnogo ljudi je prihajalo in odhajalo, glasovi in klici so fofotali po zraku, solnce je stalo za meglenimi koprenami. Bilo je pozno v oktobru, ob štirih popoldne.

>Ali ni res, da mora biti, Sarlota?< je nujno ponovil Frank. Njegov mladi, zali obraz je bil do skrajnosti napet.

Sarlota je odtrgala pogled od grozeče ladje in pogledala Franka. Obrvi so ji trzile.

>O Frank, je tiho dejala, jaz ne verujem v bogatega strica v Ameriki.<

>Stric Moschenheim bo pomagal. Prav gotovo da bo.<

>Kak optimist si, Frank.<

>Hvala Bogu, Sarlota. Če bi ne bil, bi se bila morala zdavnaj ubiti.<

Izmučena je stala pred njim in ni imela moči, da bi odgovorila.

>Ali imam kak drug izhod, Sarlota? Prosim, govori žet! Mar nisem prisiljen, da poizkusim izpregovoriti s stricem Harryjem pametno besedo? Velik hotel ima v New Yorku, bogat je in neoženjen, jaz sem pa njegov edini nečak. Še v veselje mu bo, da mi posodi nekaj tisoč dolarjev. Potem si najameva v Vzhodni Prusiji majhno posestvo, če boš hotela. Novo življenje začneva, saj sva mlada, uspeha nama ne bo treba dolgo čakati.<

Sarlota ga je tipaje prišla za roko, kakor v strahu, da ne bi padla.

>Zame je tako težko. Kar pretežko je, Frank.<

>Ah, srcece, vsa rač bo trajala samo nekaj dni. Čez teden dni bom tam, dva dni v New Yorku mi zadostujeta, in ko mine šestnajst dni, bom stal spet tu, v hamburški prosti luki.<

Izpustila je njegovo roko in mu pogledala v oči.

>Nikoli več se ne vrneš, Frank, če se danes odpelješ.<

Zasmejal se je kakor vesel deček.

>Nu, nehaj že, Sarlota. Saj nisem prvi, ki se pelje v Ameriko.<

Ozka ramena so ji drgetala. Teško je dihal. Ves zrak je bil poln tegobe slovesa.

>Bodi pogumna, Sarlota.<

>Saj sem pogumna, kadar si ti pri meni, Frank. Zato lahko prenesem vse, stradam lahko, nobenega dela se ne plašim, samo da si ti pri meni. Brez tebe sem izgubljena.<

Jeza mu je planila v čelo.

>Pa pojdi z menoj v Ameriko! Vkrcaj se! Pelji se z menoj!<

>Sam dobro veš, da ni mogoče, Frank. Ne potnega lista nimam ne vizuma. Razen tega bi bilo denarja premalo za oba. Kako naj se peljem s teboj?<

Grenko je spalil usta; a tedaj se je razleglo z ladje znamenje za odhod in ga storilo mehkega.

>V zadnjem trenutku se nikar ne prepirajva, Sarlota, je nežno dejal.

Verige so zaročljale, vrvi so pométale pomol, mnogo žensk je trepetaje stalo ob vodi in tesnobno strmelo v ladjo.

>Z Bogom, ljubo moje, je s težkim glasom šepnil Frank Ditmar. >Zdrava ostani.<

>Tega ne prenesem, je zaihtela. >Ne prenesem, da greš od mene, Frank.<

>Kaj naj storim, je negotovo vprašal.

>Rajši umriva, Frank, kakor da bi se ločila.<

Vzravnal se je.

>Preveč si ženeš k srcu, Sarlota.<

>Na morem se izpremeniti, Frank.<

>Življenje je lažje, kakor ti misliš.<

>Življenje je še veliko težje, kakor se bojim, da je.<

>Tedaj moram biti jaz za dva močan, Sarlota. Ne smem ti odnehati. Moja dolžnost je, da se peljem v New York. Zate se peljem.<

>Ne, zame, Frank, ne, ne, tisočkrat ne, ne zame!<

Ozrl se je na ladjo.

>Zdrava ostani — moje vse!<

Onemogla je jecljala drgetoče besede. Vrgla mu je roke okoli vratu. Z obupnimi poljubi mu je obsula obraz.

Iztrgal se ji je in planil od nje.

Ladja je umaknila mostič. Mnogo rutic je vihralo. Zahajajoče solnce je žarelo v medli rdečini.

Sarlota je stala kakor izgubljena. Ljudi, ladjo in nebo je videla kakor v oblaku. Zdelo se ji je, da ves svet ihti. Ali je bilo teh žensk, ki so z mokrimi ruticami mahale v slovo, res samo nekaj sto? Morda je večna, neizpremenljiva usoda žená, da stojijo na bregu in mahajo odhajajočim ladjam v slovo.

Sarlota je pomislila, da mora biti močna. >Ženska sem. Nobeni mojih sestra ni laže, prav nobeni.<

A tedaj je zaigrala ladijska godba. Poslovilna pesem se je otožno razlegla po pristanišču.

Sarlota je omahnila. V tem neznozem trenutku se ji je raztrgalo srce. Bilo ji je, kakor da bi imela polna usta krvi.

Ko se je spet zavedela, je bila ladja izginila. Ženske, ki so bile prej mahale z ruticami, so bile odšle. Solnce ni več sijalo. Megla je ležala na vodi. Oktobrski večer je otožno gledal Sarloto v oči.

Z negotovo tipajočimi koraki je krenila proti izhodu in se ozrla po vozu, ki ju je bil pripeljal. Voza ni bilo več. V razburjenju odhoda je bil Frank plačal voznika in ga odslavil.

Star delavec je sedel v kotu in kadil. Sarlota se je obrnila k njemu in ga vprašala, kod mora iti, da pride iz proste luke. Starec je okorno mahnil z roko v tisto stran.

Sarlota je taval v večerni somrak. Kakor stroj brez pameti se je gibala naprej. Nobene solze ni bilo več v njenih očeh, telo je bilo kakor izkrvavelo, možgani so ležali v lobanji kakor hromi. Čisto nemogoče se je bilo spomniti, zakaj gre po tej cesti.

John Jakob Bunjes se je v svojem lepem, tiho brnečem vozilu pripeljal mimo in zagledal mlado dekle ali mlado ženo, ki je kakor v nezavesti slonela ob kolu.

>Stoj!< je zaklical šoferju, stopil iz avtomobila in premišljeno krenil proti Sarloti.

>Ali vam morem s čim pomagati?< je vljudno vprašal in se odkril.

Sarlota ga je osuplo pogledala.

>Morda vam ni dobro?<

Glas mu je zazvenel prijazneje, kakor da bi ga bil ogrel ta blede, mladi obraz, ki ga je gledal s prepadenimi očmi.

>Moj mož se je odpeljal, je tiho dejala.

>Tako, tako.<

>Moj mož se je odpeljal v Ameriko.<

John Jakob Bunjes je nekam v zadregi stal pred njo in ni vedel kod ne kam. Nobenega drugega razpletka tega čudnega položaja se ni mogel domisliti kakor tega, da se je predstavil.

>Moje ime je Bunjes, milostiva, John Jakob Bunjes.<

Resnobno je pokimala.

>Ali vas smem kam zapeljati, milostiva?<

>Zelo ste prijazni, gospod — gospod —<

>Bunjes, milostiva. Kam naj vas zapeljem?<

Sarlota je pa trenutek zamežala, kakor da bi napeto premišljevala.

>Nemara da ste tujka v Hamburgu?<

>Tujka sem.<

>V katerem hotelu ste se ustavili?<

KUPIMO KOMPLETNO HLADILNO NAPRAVO

Ki bi zadoščala za potrebe kuhinje za prehrano do 800 ljudi. V pošteved pridejo tudi večji hladilniki, dobro ohranjeni. Ponudbe s priloženo fotografijo objekta, tipa in kapacitete in časa, odkar je v pogonu, poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Industrija P-3695«. 1152

KAKO DIVNO BELE ZOBE IMATE!

Prepričajte se sami, s kako hitrico in s kako popolnostjo čisti KOLYNOS zobe in jim daje bleščeč sijaj. Samo en poskus in nikdar več se ne povrnate k starim neznanstvenim metodam. Znanost se postopoma razvija in razvija izdelke, ki bi dal tako sigurno in popolno belilo in sijaj kot KOLYNOS. Poskusite KOLYNOS že danes!

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

TONKINO - APARATURO KOMPLETNO KUPIMO

po možnosti, da se stavi v pogon ob priliki oglada. Aparatura mora biti novejša tipe, z enim ali dvema projektorjema. Ponudbe s priloženo fotografijo in tehničnim opisom poslati pod »Industrija P-3695« na oglašni oddelček »Jutra«. 1152

RADIO NARODU!

Vaše življenje je popolno samo tedaj, ako ste v zvezi s svetom. To Vam omogoča naš 3+1 cevni Philips radio aparat z dinamičnim zvočnikom, tipa 961 A

961 A

PHILIPS RADIO APARAT

na mesečne obroke po

SI NABAVITE PRI

Din 115

PHILIPS RADIO zastopstvo H. SUTTNER, Ljubljana, Aleksandrova c. 6

Javna sodna dražba

v konkurzu »Jugošport« se nadaljuje od 15. januarja 1935 naprej dnevno od 9. do 12. in od pol 15. do 18. ure. Prodaja se vrši v Ljubljani v trgovini na Miklošičevi c. 34 v naslednjem vrstnem redu

Gramofonske plošče — velika izbira; Orjaški gramofoni na električni pogon z dinamičnim zvočnikom za koncertne in društvene dvorane, restavracije, kavarne i. t. d. in nekaj manjših gramofonov;

Zvočniki dinamični in gramofonski deli; Radio-aparati in radio-potrebščine;

Trgovski inventar, praktičen za vsako trgovino, se prodajajo tudi posamezni komadi.

Oglas!

Vsled rekurza zavezane stranke odgodila se je prodaja premičnin na Tratah, ki je bila določena na zahtevo Okrajne hranilnice pri Sv. Lenartu na dan 22. novembra in sledeče.

Ta prodaja se vrši sedaj nepreklicno sledeče: Dne 24. januarja 1935 se bodo prodajale umetniške slike, steklo, porcelan, preproge, različne umetnine, sobni okraski in srebrnina.

Dne 25. januarja 1935 premičnine kolikor se jih ni prodalo prejšnjega dne, perlo in pohištvo.

Dne 26. januarja 1935 živina, svinje, vozovi, kočija, vino, jabolčnik in žganje ter poljsko orodje v kolikor to niso pritlikline.

Začetek dražbe vsak dan ob 9. uri.

Hiša, Trate št. 19, stoji 10 minut nad cmurečkim mostom in je dostopna potom avtozveze Maribor-Cmurek in z železnico preko Avstrije. V kraju so na razpolago prenočišča. 1157

POTREBEN NAM JE
1 RABLJEN

TROFAZNI GENERATOR

za obratno strujo od 380 V., v jakosti od cca 100 KW.

z okrog 1000 obrati. Ponudbe je poslati na Osječko

ljevaonico željeza i tvornico strojeva d. d., Osijek.

PRISNE BOLEZNI,
KASelj, HRIPAVOST

so navadno posledice prehlada. V tem slučaju takoj dognite pravi vzrok in s tem RUSKIM OBLIEM in takoj se boste prepirali. da bi se bolezen razvijala dalje. Ravno tako postopajte s svojimi otroci. Po lovu, po kakšni vožnji s vozom ali avtom ali po kakem plešu ali sportu, ako čutite kako zbadanje takoj nadgrnite ta meša s ruskim obliem in se tako lahko ognete vsaki komplikaciji. Ruski obliem je že dolgo znan kot odlično sredstvo proti revmatizmu, bolečinah v kosteh, glavobolu, tinitusu in protivnu. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Po pošti stane: 1 škatlica 33 dinarjev, 2 škatlici 53 dinarjev, 4 škatlice 100 Din.

Kraljevsko dvorna lekarna, Bogojevića, Skopje. Odobr. od M. S. P. in M. Z. S. br. 20112

100

uspehov

na

en oglaš

v

»JUTRU«

Brezplačen pouč v igranju

od Din. 138.-

od Din. 69.-

Zahtevajte BREZPLAČEN CENIK!

od Din. 69.-

od Din. 69.-

PERJE

Kokoške, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čahano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

KONJSKA STRUNA (Rosshaar)

„ŽIMA“

Zimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trdku

FRANC JESE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju. Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke:

Državna razredna loterija

Potrebujem prodajalce srečk

za prihodnje 30. kolo, prvenstveno banke, menjalnice, trafike in protokolirane prodajalne. Pogoji najugodnejši. Postrežba točna in kulantna.

ZASLUZEK 12.— DIN PRI VSAKI CELI SREČKI ZA VSAK RAZRED IN DO ŠTIRI IN POL % DELEZA NA DOBITKU

Srečke pošljem vedno pravočasno.

Srečke za I. razred kola začnem razpošiljati 19. februarja ter prosim interese, da se z naročili čim prej obrnejo na glavno pooblaščenko kolekturo

ALEKSANDRA R. PAVLOVIĆA V BEOGRADU

Centrala: Kr. Alberta ulica šte. 1. — Telefon šte. 21451 Podružnica: Cara Nikole II. šte. 69. — Telefon šte. 21717